

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisat se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašljova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slatkov trg št. — Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Samo preliminarne razgovori

V Helsinkih potrjujejo, da je bil vzpostavljen neposreden stik med finsko in sovjetsko vlado — Švedska ni imela vloge posredovalca, temveč samo vlogo »pismoonoše«

Sedanja mirovna prizadevanja streme po sovjetski nadmoči v Baltiku

London, 9. marca. s. (Reuter) K včerajšnjim vestem o sovjetsko-finskih mirovnih pogajanjih je v teku noči došlo malo novih poročil. Iz evropskih prestolnic, zlasti pa iz skandinavskih držav prihajajo o pogajanjih deloma protislovne in tudi fantastične vesti. Pač pa je švedsko znanje ministrstva smiselno končno poročilo, da se finsko-sovjetski razgovori res vrše in sicer s »posredovanjem« Švedske.

Prav tako je včeraj finski zunanji minister Tanner v švedskem listu »Aftenbladet« potrdil, da se finska vlada razgovarja s sovjetsko vlado in sicer s »posredovanjem« tretje države. Čeprav Tanner ni omenil, katera je ta tretja država, je mogoče brez dvoma švedsko. Tanner je priznal, da je sovjetska Rusija stavila sedaj daljnosežnejše zahteve nego v oktobru. Kljub temu pa po njegovih besedah

Finska sovjetskih zahtev še ni odklonila.

Nov moment v položaj je prineslo potovanje bivšega finskega predsednika Svinhufvuda v Berlin. Svinhufvud se je že nekaj dni mudil v Stockholm. Včeraj je preko Kodanija z letalom odletel v Berlin, kamor je došel ob 17.30. Za zvečer je bil napovedan njegov obisk pri zunanjem ministru Ribbentropu.

Ko je Svinhufvud odhajal iz Stockholma, so izjavljali v finskih uradnih krogih, da gre v Italijo. Ne izključujejo torej možnosti, da bo nadaljeval potovanje v Rim. Svinhufvud je star 79 let. V političnem življenju se je več let ni udeleževal. V času osvobodilnih bojev proti sovjetski Rusiji l. 1917. je osebnostno potoval v Berlin in s svojo intervencijo dosegel nemško pomoč proti sovjetski Rusiji za Finsko.

Tudi v Moskvi je bila opažena včeraj večja diplomatska aktivnost.

Ameriški poslanik Steinhardt je posetil predsednika sveta komisarijev in zunanje ministrice Molotova in imel z njim daljši razgovor. Nato se je sestel Steinhardt s švedskim poslanikom v Moskvi in z drugimi predstavnicami moskovskega diplomatskega zbora.

V Helsinkih so odločno zanikali vesti, da bi bil ministrski predsednik Rytty odpotoval na pogajanja v Moskvo, zunanji minister Tanner pa v Berlin. V resnici je bilo nedvomno ugotovljeno, da sta bila včeraj oba v Helsinkih.

Zadnja poročila iz Stockholma pravijo, da se bodo

sovjetsko-finski razgovori danes nadaljevali v Stockholm. V imenu Finske jih vodi minister dr. Paasikivi, v imenu sovjetske unije pa poslanica Kolontajeva. Za vse druge vesti, da bi bil došel v Stockholm maršal Mannerheim ali sovjetski maršal Blücher, ni nobenega potrdila.

Pač pa ne izključujejo možnosti, da se bodo razgovori pozneje res nadaljevali izven Stockholma. Ne zdi pa se verjetno, da bi prišlo do razgovorov v Moskvi sami, temveč imenujejo v tej zvezi estonsko prestolnico Tallin in letonsko prestolnico Rigo. Vse informacije potrjujejo, da zankrat ne more biti govora o mirovnih pogajanjih v pravem smislu.

S posredovanjem švedske vlade sta sovjetska Rusija in Finska izmenjali šele gotove informacije.

V Helsinkih so najodločneje demantirali vesti, da bi bilo že doseženo premirje in da so bile sovražnosti na bojiščih ustavljene.

Stockholm, 9. marca. AA. (Reuter) V tujkajšnjih uradnih krogih kakor tudi v tujih poslaništvih so z velikim zanimanjem spremljali razvoj finskega položaja. Dejstvo, da sta Finska in sovjetska vlada postavili medseboj že posredno zvezo in ker se sedaj pogajanja več ne vodijo preko Stockholma, so pozdravili v tujkajšnjih krogih z veseljem. Vsi švedski uradni krogi so v glavnem zavzeti z danim izjav, da s švedske strani ni bil izvršen noben pritisk na finsko vlado, da bi popu tila do sovjetskih zahtev. Vsi priznavajo, da obstoji v sedanjem položaju huda nevarnost, ker ne gre samo za bodočnost Finske in Viborga.

Stockholm, 9. marca. i. V uradnih švedskih krogih izjavljajo da Švedska ni imela nikake vloge posredovalca, temveč je imela samo vlogo »pismoonoše«. Več ni napravila. Inicijativa za pogajanja pa je izšla od sovjetske vlade.

Stockholm, 9. marca. i. (Ass. Press.) Poročila pariških listov, da so sovjeti stali Finski ultimativni rok za sprejetje njih zahtev, niso točna. Zdi se, da je Moskva hotela le pospešiti potek preliminarne razgovorov.

Težavno stališče Švedske

Ne gre samo za bodočnost severnih držav, temveč tudi za neodvisnost Švedske

Helsinki, 9. marca. s. (Finska tel. ag.). List »Uusi Suomi« prinaša članek finskega poslanika v Londonu Gripenberga, ki se bavi s švedskim stališčem v sovjetsko-finskem sporu.

Gripenberg poudarja, da odločitev Švedske ni lahka in da tega dejanskega posledice ni storila. Oklevanje gre na račun stare švedske notranje borbe. Že stoji si nasprotujeta na Švedskem dve miselnosti. Prva je za pogum in za žrtve. Ta je v 17. stol. povzdignila Švedsko v velesilo. Druga

pa se je izoblikovala v parlamentarnem življenju preteklega stoletja in predstavlja bojazen pred vojnimi zapletmi. Tako se borita med seboj strah pred izgubo neodvisnosti in strah pred udeležbo v vojni. Zankrat so v večini oni, ki se boje vojne, Gripenberg pravi, da bo morala Švedska kmalu uvideti, da sedaj ne gre samo za bodočnost severnih držav, temveč tudi za neodvisnost Švedske. Tu bo morala pokazati svojega starega duha, ki ji je nekdanji pripomočel do veličine.

Sovjetske zahteve komaj sprejemljive

Finska še ni izrekla svoje zadnje besede — Svinhufvud odšel v Berlin na lastno pest

Helsinki, 9. marca. s. (Havas) Finska javnost je bila o sovjetsko-finskih pogajanjih obveščena prvič včeraj zjutraj z znanim komunikacijem, ki pravi, da so bile Finski stavljene dalekosežnejše zahteve nego one v jeseni lanskega leta. V Helsinkih prevladuje vtis, da so te zahteve za Finsko komaj sprejemljive. Sovjetska Rusija ima očividno interes, da odvzame Finski gotovo strateške pozicije, s katerimi bi hrabri finski narod praktično izgubil svojo samostojnost.

Doslej finski delegati v Stockholm še nimajo nobenih opolnomočenj, temveč samo nalogo, da zberejo informacije, preden se začne prava pogajanja. Vsekakor je s svojo iniciativo Švedska pokazala, da je izpremenila svoje stališče v sovjetsko-finskem sporu. Gotovo se je to zgodilo pod nemškim pritiskom. Zaradi novega stališča Švedske pa je tudi za Finsko postal položaj drugačen.

Doslej še ni potrdila vesti, da je finska delegacija že odpotovala v Rigo in da bo imela razgovore s sovjetsko delegacijo. Potovanju bivšega predsednika Svinhufvuda v Berlin v finskih vladnih krogih ne pripisujejo nobenega pomena. Naglašajo, da je že preteklo jesen Svinhufvud zaman

ponujal finski vladi svoje posredovanje v Berlinu, da bi Nemčija vplivala na Sovjetsko unijo glede njene stalne do Finske. Vsekakor naglašajo v Helsinkih, da nima finska vlada s mislijo Svinhufvuda v Berlinu nobenega opravka.

Helsinki, 9. marca. s. (Reuter) V javnosti prevladuje vtis, da se hočejo Finci raje boriti nego sprejeti nove daljnosežnejše sovjetske mirovne pogoje.

Stockholm, 9. marca. s. (Reuter) V zvezi s sovjetsko-finskimi pogajanjimi pravi list »Stockholm Tidning«, da bi bila Švedka zadovoljna če se posreči vzpostaviti mir, da pa prepušča Švedska odločitev glede sprejema ali odklonitve sovjetskih pogojev popolnoma finskiemu narodu samemu. Nikakor ni mogoče vsiliti Finski miru, ki bi prizadel svobodo in neodvisnost Finske.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 9. marca. AA. (DNB) Poročilo z dneš. marca pravi, da se je na Kareljski ožini nadaljeval pritisk sovjetskih čet na sev.-vzhodno obalo Viborskega zaliva. Borba na polotoku ob ustju zaliva, se je kopčala šele proti večeru. Sovjetskim četam se ni posrečilo napredovati. Severovzhodno

od Ladoškega jezera je bil odbit sovjetski napad na Kolanjoki. Na ostalih odsekih vzhodnega bojišča se je udeleževalo topništvo ter so bili izvršeni krajevni napadi, ki so bili vsi odbiti. Finske letalske sile so vršile izvidniške polete in bombardiranja. Njihovo udeleževanje je bilo v glavnem osredotočeno na »kolico Kotke. Sekljervi in Viborski zaliv.

Sovjetsko poročilo
Moskva, 9. marca. AA. (DNB) Poročilo generalnega štaba leningraškega vojnega

Zavezniki bodo znali preprečiti cilje nasprotnikov

Anglija in Francija bosta v polnem obsegu pomagali Finski, če bi ne mogla sprejeti sovjetskih mirovnih pogojev

London, 9. marca. s. (Havas) V londonskih političnih krogih ugotavljajo, da so se sovjetsko-finski razgovori res začeli. Podrobnejši informaciji ni na razpolago in zato tudi ni mogoče presoditi, kakšni predlogi so bili stavljeni. Dejstvo je, da angleška vlada ni dobila niti od Švedske, niti od finske strani prošnje za posredovanje. Anglija smatra, da je Finska sama gospodar svojih odločitev. V Londonu pa tudi naglašajo, da sta v primeru odklonitve sovjetske ponudbe s strani Finske Anglija in Francija pripravljene pomagati Finski ne samo v dosedanjem obsegu, temveč tudi v oni obliki in v onem obsegu, ki ju okoliščine zahtevajo.

Finski krogi v Londonu izražajo mnenje, da Finska ni podvelja za pogajanja nobene iniciative, temveč samo proučuje predloge, ki so ji bili dostavljeni iz Kremlja. Finska vlada je sicer ponovno in še nedavno izrazila željo po miru, toda to ne pomeni, da bi bila pripravljena pristati na mir za vsako ceno. Vojaški položaj Finske še daleč ni obupen. Boji se na vseh frontah nadaljujejo.

V Londonu tudi prevladuje vtis, da sovjetska Rusija in Nemčija enako želita čimprej končati finske vojne. Zato sta povečali svoj pritisk na skandinavsko državo in jasno povedali Švedski in Norveški, da riskirata nemško-sovjetsko vojaško zvezo, ki bi stopila takoj v akcijo, čim bi Švedska in Norveška dovolili, da zavzame angleško-francoska pomoč Finski večji obseg.

London, 9. marca. AA. (Reuter) London-

skropla se glas: V teku 8. marca ni bilo važnejših dogodkov. V Viborskem zalivu so sovjetske čete zasedle otok Esisari s istoimenskim mestom ter otok Katilansari s mestom Rahkasari, otok Tervasari. Muškarci ter mesto Hietasari. Sovjetske čete so zaplenile ob tej priliki 12 topov, 57 strojne in 2 milijona nabojev. Sovjetske letalske sile so bombardirale sovražne čete in zbile 2 sovražni letali.

ski tisk se bavi danes z mirovnimi pogajanjimi med Finsko in sovjetsko Rusijo.

»Daily Telegraph« pravi, da so se vmešali posebni mirovni posredovalci med Finsko in sovjetsko Rusijo za namenom, da se zagotovi nadmočje boljševikov na Baltiku. Norost bi bila, če bi male države pričakovale, da bo boljševiška Rusija postopala nasproti njim lojalno.

»News Chronicle« naglašja, da je švedska ohranila do sedaj korektno nevtralnost stališče in da je znala to svojo nevtralnost povezati s prijateljstvom, ki ga goji švedski narod do Finske. Vendar stališče Švedske v zadnjih dneh ni tako jasno. Veliki zapadni sili to upoštevata ter bosta znali preprečiti na lahek način, da bi nasprotniki dosegli uspeh in izvedli svoje cilje.

Parlamentarni urednik »Timesa« piše, da so včeraj člani vseh angleških strank razpravljali z največjo zaskrbljenostjo o položaju Finske in zadnjih vesteh v zvezi z mirovnimi razgovori. Splošno vlada prepričanje v angleških političnih krogih, da je Finska ključ bodočega razvoja odnošajev med skandinavskimi državami in zapadnimi velesilama. Finski odpor še nikakor ni zlomljen. Finski narod in finska vojska se še vedno odločno upirata kar je zelo važno za presojo položaja. Vode finskega naroda očividno upoštevajo to dejstvo, ki ima veliko vlogo v mednarodnem življenju. Vsi parlamentarni krogi se strinjajo, da zapadni demokrati ne smeta zapustiti finskega naroda v njegovi borbi.

Ribbentropov odhod v Rim

Za njim pojde tudi Hitlerjev zaupnik princ Hessenski — Nemško stališče v sovjetsko-finskem spopadu nespremenjeno

Amsterdam, 9. marca. i. Nemški zunanji minister Ribbentrop bo odpotoval v Rim, kjer ostane več dni. V Rimu se bo sestel z Mussolinijem in zunanjim ministrom grofom Ciano.

V Rim bo odpotoval tudi princ Hessenski, moč italijanske princeze Mafalde, ki mu je Hitler že večkrat zaupal kako poverljivo misljo. V zvezi s tem piše »Corriere Padano«, da prihaja princ Hessenski tudi zdaj kot Hitlerjev zaupnik v Rim.

Rim, 9. marca. s. (Reuter) Mislijo, da bo eno izmed vprašanj, ki jih bo nemški zunanji minister Ribbentrop v Rimu proučeval z ministrskim predsednikom Mussolinijem in zunanjim ministrom Ciano, tudi možnost pomirjenja med Sovjetsko unijo in Finsko.

London, 9. marca. s. (Havas) Tujkajšnji politični krogi mislijo, da ima odhod nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v

Rim namen povečati difference med Italijo in Anglijo zaradi premogovnega vprašanja.

Berlin, 9. marca. AA. (DNB) V tujem tisku se pojavljajo nepotrjene vesti o naporih, da bi se končala finsko-sovjetska vojna. V zvezi s tem niso bila izdana od strani Nemčije nobena sporočila, niti ni bilo zavzeto določeno stališče. V tujkajšnjih političnih krogih edino pripominjajo, da je vedenje Nemčije do finskega vprašanja urejeno z njenim stališčem nevtralnosti in neudleževanja v spopadu. Dalje opozarjajo, da je Nemčiji prav tako znan pomen, zaradi katerega bi zapadne sile začele ta spopad likvidirati, kakor tudi nade, ki v Londonu in Parizu goje, če bi se razširilo bojišče s pomočjo finsko-sovjetskega spopada. Nemško stališče se v spopadu do Finske in sovjetske Rusije ni v ničemer spremenilo.

Angleški odgovor Italiji že sestavljen

Odgovor bo odločen, toda prijazen, kakor je bil ton italijanske note

»Press Association« pravi, da je angleški odgovor na italijansko noto zaradi nasleženja nemškega premoga že sestavljen in bo v kratkem odposlan. Angleška vlada je sestavila odgovor z največjo pasivnostjo. Odgovor bo enako odločen pa tudi enako prijazen, kakor je bil ton italijanske note. Angleška vlada bo predvsem poudarila, da je kontrola izvosa nemškega premoga v Italijo v skladu z odlokom o zaplenjenju vraga nemškega izvosa blaga,

ki je bil izdan še v novembru lanskega leta.

V Londonu zanikajo kot popolnoma neosnovane vesti, da bi bilo zaradi zaseženja nemškega premoga za Italijo prišlo do difference med angleškim zunanjim ministrom in ministrstvom za blokado.

Zankrat obetajo še vedno tako na italijanski kakor tudi na angleški strani želja za sporazum v vprašanju premoga. Gospodarski razgovori med obema državama so bili samo preklicani, niso pa se razšli.

Iz notranje politike

DEGRADACIJA BEOGRADA

V svojem tedenskem »Planu iz Beograda« objavlja »Narodni list« tudi naslednje odstavke:

Nasa Srbija nikoli ni tako »srbovala«, kakor srbuje v zadnjih mesecih po »sporazumu. Intonacijo dajeja »Srpski Glas« in »Srpski kulturni klub«. Ko govorim o Srbiji, mislim seveda v prvi vrsti na Beograd! Toda on je duša Srbije in s svojimi »srbovanjem« izgublja počasi karakter političnega središča in »duše« Jugoslavije.

Dokler so »separatisti« na periferiji, je to še nekako razumljivo in ni vedno tako nevarno. Ko pa središče zapusti svojo vlogo ter se spremeni v središče »separatističnega« pokreta, namesto da bi ostalo središče celoti, potem je položaj za ves narod in za vsa država zelo težak in zelo nevaren...

Nadi »velikosrbke« s svojo politiko počasi degradirajo Beograd ter mu jemljejo one zgodovinske vloge, ki so mu jo dajali predvojni in vojni Srbi, zavestno ali pol zavestno prečeti z velikim duhom jugoslovenstva. Toda mi smo optimisti in verujemo, da bo v odločilnem trenutku spet spregovorila provinca — Sumadija.

»Narodni list« prinaša tudi zanimivo »Pismo iz Ljubljane« o politično strankarskem življenju v Sloveniji!

OBCINSKI URADNIKI V BANOVINI HRVATSKI

Službeno glasilo HSS »Seljački dom« poroča: Kmalu bo končana uredba o občinskih uradnikih, ki so breme vaških občin, ker opravljajo večidel posle, ki ne spadajo v občinsko področje, pa jih morajo občine vseno plačevati, in ker je njih položaj v občini tak, da jih je zelo težko pozvati na odgovornost ter jih je skoraj nemogoče odstraniti z njihovih mest. Z novo uredbo bo vse to odpravljeno.

O PETRU ŽIVKOVIČU

piše beograjski »Narodni Glas«: G. Živković, predsednik močne JNS, spada v vrsto najpopularnejših in najuslužnejših šefov političnih strank v naši državi. Njegove besede vlivajo polet in voljo. Vse svoje življenje opravlja samo dobra dela. Nacionalne množice ga obožujejo. G. Živković je kot šef ene izmed najmočnejših političnih strank v naši državi naša nacionalna nada Jugoslavije, v katerega so v teh motnih in negotovih časih uprli svoje oči za zavodni in trezni nacionalisti naše, s krvjo ustvarjene domovine.

VSTOP NEMCEV V ORGANIZACIJO HSS

Hrvatski listi, med njimi predvsem »Hrvatski dnevnik«, v zadnjem času s posebnim veseljem poročajo o uspehih HSS med Nemci v banovini Hrvatski in sploh med Nemci v krajih, kjer deluje Hrvatska seljačka stranka. Tako poročajo spet o sestanku HSS v Prikrivci pri Somboru, kjer je prebivalstvo večinoma nemške narodnosti. Sestanka so se udeležili tamošnji Nemci v velikem številu ter se izjavili za politiko HSS. Ustanovili so posebne organizacije HSS, kateri predseduje posestnik Franz Weissgelber.

To je — piše »Narodni list« — v smislu prejšnjega pisanja in stališča »Hrvatskega dnevnika«, ki je napisal dobesedno: »Hrvatska seljačka stranka ne zbira samo vraga hrvatskega naroda, temveč tudi one nehrvate, Madžare in Nemce, ki zahtevajo pravico.«

Če že »Hrvatski dnevnik« zbirajo celo Madžare in Nemce — nadaljuje »Narodni list« — zakaj ne zbirajo tudi Srbov in Slovencev, ki — ako niso z nami Hrvati en narod, kakor to izrecno pravi program Hrvatske seljačke stranke! — sta vna bratstva in slovanstva naroda! Zakaj ne ustanovi Hrvatsko-srbsko-slovenske t. j. jugoslovenske seljačke stranke?!

»MLADA BOSNA«

O tej predvojni revolucionarni organizaciji je predaval v Leskovcu član centralnega predsedstva Kosta Krajsumović, ki je med ostalim rekel, da je Vlada Gačinić vrgla Danila Ilića, ta pa Gavrilu Principa in druge. Na Principovo pobudo se člani »Mlade Bosne« odločijo v svico, kjer so sklenili, da je treba začeti z individualno akcijo.

Glavni smoter »Mlade Bosne« je bila Srbija kralja Petra. Te akcije so se po prišli samo pravoslavni Srbi. Bilo je tudi nekaj svetlih primerov med Hrvatimi in muslimani, toda večina je bila ob strani in v drugem taboru. »Mlade Bosne« ni ustanovila službena Srbija. Zaradi tedanje palaze je Franc Ferdinand moral umreti v Bosni. Predavatelj je zaključil z besedami:

Danes, ko se govori o tem, čigava bosta Bosna in Hercegovina, pravim: Pustite to! Spominjajte spomin Gačinića, Ilića, Principa in drugih, ki so padli za srbstvo in svobodo!

NETOČNE INFORMACIJE V ARGENTINSKEM TISKU

Jugoslovenske Novine v Buenos Airesu pišejo, da je argentinski časopisje slabo informirano o razmerah v Jugoslaviji in obtožujejo našega sedanega poslanika v Buenos Airesu dr. Izidorja Cankarja, češ da ne posveča dovolj pažnje pisanju argentinskega tiska. Njegova prednika poslanika Ivo Grigosić in Mišetić, pravi list, sta na vsako netočnost in neresnico glade na razmere v Jugoslaviji poslala papiravet argentinskim listom.

Uredba o naglih vojnih sodiščih

Ministrski svet je na predlog vojnega ministrstva izdal uredbo o naglih vojaških sodiščih v pripravljalnem, mobilnem in vojnem stanju — Uredba velja za vojake in civiliste.

BEOGRAD, 9. marca. AA. Na podlagi čl. 1 o spremembah obstoječih predpisov in o izdajanju novih je ministrski svet na predlog ministra za vojsko in mornarico predpisal uredbo o naglih vojaških sodiščih v pripravljalnem, mobilnem in vojnem stanju.

§ 1. Naglo vojno sodišče je izredno vojno sodišče, ki se more sestaviti v mobilnem in vojnem stanju izjemno pa tudi v pripravljalnem stanju. V mobilnem ali vojnem stanju od dne, ko je to stanje proglašeno, se more naglo vojno sodišče ustanoviti po odločbi pristojnega vojaškega starešine. V pripravljalnem stanju se more uredba naglega sodišča objaviti s kraljevim ukazom, na predlog ministra za vojsko in mornarico in v soglasju z ministrskim svetom kadar to posebne razmere zahtevajo, bodisi za vse državno ozemlje ali pa v njegovih posameznih delih. Kadar se v pripravljalnem stanju uvede ustanova naglega vojnega sodišča, izda odlok o ustanovitvi naglega vojnega sodišča v vsakem konkretnem primeru pristojni vojaški starešina.

§ 2. Naglo vojno sodišče izreče samo smrtno kazen. Proti razsodbi naglega vojnega sodišča ni nobenega pravnega lekta.

§ 3. Pred naglo vojno sodišče pride tisti, ki:

1. na bojišču sklicujoč se na svoje versko politično ali drugo prepričanje ne izvrševati svoje vojaške dolžnosti,
2. častnik, ki se za najkrajši čas oddalji od svoje čete, da bi se izognil bližnji borbi ali pa na bojišču samovoljno ali z izmišljenim izgovorom zapusti svoje mesto,
3. častnik, ki se v vojnem stanju samovoljno oddalji od svoje čete, da bi pristopil ali se vdal sovražniku,
4. vojaška oseba, ki na bojišču samovoljno ali z izmišljenim izgovorom zapusti svojo četo ali službo,
5. vojaška oseba, ki na bojišču druge z besedami ali znaki navaja k begu ali odlaganju orožja in municije in širi strah ali na katerikoli način ogroža napredovanje, umikanje ali sploh disciplino in red v četi,
6. kdor v vojnem stanju ne izvrši obljenege ukaza, ki se tiče službe in zaradi katerega bi nastopile škodljive posledice za vojsko,
7. kdor na bojišču pri izvrševanju obljenege ukaza, ki se tiče službe, od istega nepooblaščen odstopi ali pa jo v čem prekrši, da zaradi tega nastane škoda za vojsko,
8. kdor se na bojišču pokaže neobčutljiv in se pri tem upre z orožjem ali pa če to stori v vojnem stanju in pri tem predpostavljene morebiti telesno poškoduje,
9. kdor na bojišču s silo ali grožnjo preprečuje predpostavljene ali starejše pri izvrševanju njihovih dolžnosti ali pa škoduje izvršitvi njihovih ukazov,
10. kadar se v pripravljalnem, mobilnem ali vojnem stanju najmanj 5 vojaških oseb upre in se zoperstavlja vojaški oblasti pri izvršitvi njenih ukazov in ne izvršitvi svoje dolžnosti in katere sodelujejo v uporu.

§ 4. Prav tako more biti postavljen pred naglo vojaško sodišče:

1. kdor v vojnem stanju eno ali več oseb namenoma poziva ali hujska, da bi izvršile katero od dejanj navedenih v točki 1 do 9 § 3 te uredbe, ali pa jih pri izvršitvi teh dejanj namenoma podpira,
2. kdor v pripravljalnem, mobilnem in vojnem stanju namenoma poziva ali hujska eno ali več oseb da izvrše dejanje navedeno v točki 10 § 3 te uredbe ali pa jih pri izvršitvi tega dejanja namenoma podpira.

§ 5. Za dejanja navedena v § 3 te uredbe se morejo postaviti pred naglo vojaško sodišče samo vojaške osebe.

Civilne osebe morajo biti postavljene pred naglo vojaško sodišče samo zaradi dejanj navedenih v § 4 te uredbe, če je bilo katero teh dejanj storjeno v vojnem stanju ali pa če je bilo kaznivo dejanje izvršeno v družbi z vojaškimi osebami. V mobilnem kakor tudi v pripravljalnem stanju (§ 1 točka 3) se lahko postavijo pred naglo vojaško sodišče samo vojaške osebe in samo za dejanja iz točke 10 § 3 ali točke 2 § 4 te uredbe.

§ 6. Kadar vojaška oseba izvrši dejanje iz § 3 in 4 te uredbe in obstoječi splošni pogoji za sestavo naglega vojaškega sodišča, pa predpostavljeno starešina v položaju poveljnika polka odloči če bo za izvršeno dejanje sodilo redno ali pa naglo vojaško sodišče in bo pri tem zlasti upošteval pomen dejanja z ozirom na disciplino in sigurnost in splošno moralo podrejenih mu četa.

Ako je dejanje iz § 4 te uredbe storilo civilna oseba v družbi z vojaškimi osebami in se bo sodilo samo civilni osebi, bo z odločbo o ustanovitvi naglega vojaškega sodišča izdal poveljnik divizijske oblasti, na katere ozemlju je bilo dejanje izvršeno.

Ako je bilo dejanje storjeno v operativnem pasu, je za izdajo te odločbe pristojen komandant operativne divizije v katere dejstvenostni pasu je bilo dejanje storjeno.

Višje predpostavljene starešine lahko uporabijo pristojnost svojih podrejenih, ne morejo pa s spremeniti iz izdanih odločb podrejenih starešin, kadar se odvzame postopek za postavitev krivca pred redno vojaško sodišče.

§ 7. Odločbe o postavitvi pred naglo vojaško sodišče mora pristojni vojaški starešina izdati v roku 48 ur potem, ko je izvedel za storjeno dejanje, v vsakem primeru pa najmanj v 4 dneh, odkar je bilo dejanje izvršeno.

§ 8. Izvršitelj katerega izmed dejanj iz § 3 in 4 te uredbe ne bo postavljen pred naglo vojno sodišče, mu bo sodilo redno vojaško sodišče po predpisih vojaškega kazenskega zakonika brez obzira na predpis te uredbe.

§ 9. Vsi državljani, ki izvedo za izvršena dejanja, ki so naštet v § 3 in 4 te uredbe,

so dolžni o tem predložiti prijavo pristojni vojaški oblasti. Če je bil storilec pri delu zaseden, ga bodo civilne oblasti po stražnikih prepelele in izročile skupno s prijavo pristojni vojaški oblasti, ki bo prijavo in storilca odvedlo k neposrednemu starešini, ki je pristojen za ustanovitev naglega vojnega sodišča.

§ 9. Naglo vojno sodišče obstoji iz pet častnikov kot sodnikov in enega častnika kot delovodja. Vsaj en sodnik naglega vojaškega sodišča mora biti sodni častnik ali pa častnik s pravno izobrazbo. Najstarejši po rangu od določenih častnikov predstavlja sodišče.

Pred vojnim sodiščem ni vojnega državnega tožila.

§ 10. Naglo vojaško sodišče sodi po svobodnem prepričanju.

Naglo vojno sodišče posluje, ne da bi se držalo rednega vojaškega kazenskega postopka in njegovih formalnosti. Njegov postopek je kratek, vendar se mora vse tisto, kar služi kot temelj za obtožnico in obrambo kakor tudi okolnosti, v katerih je bilo dejanje izvršeno kakor tudi pobude storitelja, kolikor je mogoče čim točneje preiskati in ugotoviti, da bi se dobilo pravo potrdilo za krivdo.

Izdajo razsodbe o krivdi enega sodelujočega ni mogoče odložati zaradi preiskovanja krivde drugega sodelujočega.

§ 11. Kadar pristojni vojaški starešina odloči, da storilca dejanj iz § 3 in 4 te uredbe sodi naglo vojaško sodišče, potem izda ukaz o ustanovitvi tega sodišča in v tej naredbi imenuje člane sodišča.

Starešina, ki je pristojen za imenovanje naglega vojaškega sodišča, je pristojen tudi za postavitev krivca pred sodišče. Ukaz pristojnega starešine o postavitvi krivca pred naglo vojaško sodišče se smatra kot obtožnica in v njej je treba označiti:

1. Poklic, rodbinsko in krstno ime obtoženega kakor tudi komando ali vojaško ustanovo, v kateri služi.
2. Dejansko stanje, ki vsebuje v sebi znake kazenskega dejanja za katero se obtoženec obtožuje kakor tudi predpis te uredbe pod katerim se dejanje navaja.
3. Čas kdaj, in kraj kjer je bilo storjeno kazensko dejanje.
4. Dokazi s katerimi se ugotavlja krivda storilca.
5. Dan in ura ko je bil ukaz izdan.

§ 12. Pred naglim vojaškim sodiščem mora imeti obtoženec branilca. Obtoženec si lahko izbere branilca samo iz vrst častnikov svojega poveljstva. Če si ga sam ne izbere, mu ga bo določilo sodišče po službeni dolžnosti iz vrst sodnih častnikov, v pomankanju teh pa iz vrst častnikov.

Za dva ali več obtoženih je lahko določen eden skupen branilec samo tedaj, kadar se vsebina obrambe enega od njih ne protivi obrambi drugega.

§ 13. Vse delo v naglem vojaškem sodišču mora biti končano v 24 urah. Če pa to zaradi množice materiala, zbiranja dokazov, ali zaradi drugih raznih stvari ni mogoče, potem najmanj v treh dneh računajoč od ure, ko je bil obtoženec postavljen pred naglo vojaško sodišče.

Ako naglo vojaško sodišče ne konča dela v treh dneh, se bo to pismeno ugotovilo in bo o tem obveščen komandant, ki je obtoženca postavil pred naglo vojaško sodišče in komandant bo podvel nadaljnji postopek, da obtoženca postavi nato pred redno vojaško sodišče.

§ 14. Naglo vojaško sodišče deluje tudi v nedeljah in praznikih in ob vsakem dnevnem času. Lahko deluje tudi pod vedrim nebom, toda v tem primeru se od potrebnege števila vojakov sestavi četverkot, v čigar središču je naglo sodišče.

§ 15. Čim je kdo postavljen pred naglo vojaško sodišče, mora to sodišče takoj začeti s preiskavo, kolikor to že ni storjeno in kolikor je to potrebno.

Če je obtoženec zasačen pri dejanju, ni naglo vojaško sodišče prisiljeno izvesti preiskave. Kadar pa obtoženec dejanje zanika, izvrši sojenje.

§ 16. Čim je obtoženec pripeljan pred sodišče, se začne sojenje z branjem ukaza o postavitvi pred naglo vojaško sodišče. Nato se začne zaslišanje obtoženca o kazenskem dejanju ki ga obremenjuje. Ves obtožni material zaslišujejo priče in vrše potrebna sojenja. Šele zatem poda obtoženec branilec svojo obrambo.

Pred sodišče izreče razsodbo, da zadnji besedo obtoženec in postavi vprašanje, če ima še kaj navesti v svojo obrambo.

§ 17. Po končani razpravi se obtoženec odstrani, sodišče pa se začne posvetovati in glasovati. Po svojem prepričanju, ki so si ga svobodno pridobili v teku preiskave in pri sojenju glede krivde obtoženca, sodniki glasujejo: ali so za izvedbo smrtno kazni ali ne. Sodniki glasujejo po rangu in sicer tako, da se glasovanje začne pri najmlajšem.

Če morebiti samo dva sodnika ne glasujeta za smrt, se kazenska obsodba ne bo izrekla, temveč se bo to pismeno ugotovilo in bo o tem obveščen komandant, ki je obtoženca postavil pred naglo vojaško sodišče. Komandant pa bo odzval nadaljnje postopanje zaradi postavitve pred redno vojaško sodišče.

Ako najmanj štirje sodniki glasujejo za smrtno kazen, se bo izrekla obsodba, s katero se obtoženec obsoja na smrt. Sodni častnik in če tega ni, potem častnik, ki opravlja dolžnost delovodja, sestavi pismeno obsodbo in jo podpiše skupno s predsednikom in ostalimi sodniki. Obsodba se sporoči obtoženemu, obenem pa se takoj pošlje zaradi ukaza za izvršitev komandantu, ki je ukazal ustanoviti naglo vojaško sodišče. Za čas dokler se obsodba ne vrne, čaka sodišče na kraju sojenja.

§ 18. Pristojni starešina odredi izvršitev obsodbe pismeno. Če pa ni v kraju sodišča,

potem po njegovem pismenem pobolastilu predsednik sodišča potem, ko sporoči obtožbo obsojencu, lahko ukaže, da se obsodba takoj izvrši.

§ 19. Ko se ukaže izvršitev obsodbe naglega vojaškega sodišča, bodo čete, ki so določene za izvršitev kazni, krenile takoj na kraj sodišča, kjer se bo obsodba prebrala.

Roosevelt je spregovoril

„Navzile vsemu, kar smo storili za obnovo miru, na svetu ni miru“ — Vprašanje ameriške intervencije zaradi Finske

Washington, 9. marca. AA. (Reuter) Predsednik Roosevelt je imel sredi iz Bele hiše po radiu govor namenjen ameriškim farmarjem, zbranim na skupnih večeriah v raznih delih Zedinjenih držav o priliki sedme obletnice uvedbe poljedelskega narčja »Newdeal«. Roosevelt je v glavnem delal:

Navzile vsemu, kar smo storili za ohranitev in obnovo miru na svetu, na svetu ni miru. Ko vam jaz govorim, grme topovi na evropskih in azijskih bojiščih. Ladje na morju so v nevarnosti, da jih bombardirajo in torpedirajo. Toda Zedinjene države so navzile nevarnost obnovile zunanjo trgovino, ki je bila prekinjena.

Gospodarski neuspeh v Evropi je dovedel diktatorje v gotovih državah. Toda mi v Ameriki uporabljamo demokratično sredstva, da ustvarimo učinkovitejši gospodarski sistem, da ohranimo svobodo in da ostanemo izven razgovorov o diktaturi. Motni časi so, v katerih živi naša generacija. Nekateri od nas se prepustajo dvo-

mojencu in kazen izvršila s streljanjem.

§ 20. Ta uredba dobi svojo obvezno moč z dnem, ko je objavljena v Službenih novinah. Od tega dne nehalo veljati odredbe drugega poglavja 2. točke zakonika o postopku vojaških sodišč od 15. februarja 1. 1901.

mom, strahu in celo obupu. Toda mislim, da bodo Zedinjene države prebrede vse preizkušnje in nečete današnjih dni.

Washington, 9. marca. AA. (Havas) O priliki sprejema novinarjev je predsednik Roosevelt odgovoril rezervirano na vprašanje o možnosti ameriškega posredovanja v sovjetsko finskiem sporu. Njegov odgovor je bil rezerviran z ozirom na položaj, ki je v polnem razvoju in glede katerega se vlada Zedinjenih držav še ne more točno opredeliti. Toda v krogih, ki stojijo blizu Beli hiši, se naglašalo:

Vlada Zedinjenih držav bo vedno pripravljena ponuditi svoje usluge za doseg pravičnega miru. Zelo malo verjetno je, da bi ameriška vlada intervenirala v sovjetsko finskiem sporu, ker bi s tem sankcionirala napad, ki ga je vse ameriško javno mnenje obsodilo. Zedinjene države bi lahko intervenirale v korist miru samo, če bi sama Finska smatrala, da bi lahko ameriška intervencija služila za doseg miru, ki bi bil za Finsko sprejemljiv.

Welles jutri v Londonu

Včerašnji razgovori Rooseveltovega odposlanca s francoskimi državniki

London, 9. marca. s. (Reuter) Sumner Welles dosepe jutri z letalom v London. Včera je ameriški poslanik Kennedy obiskal ministrskega predsednika Chamberlaina in zunanjega ministra Halifaxa. Ob tej priliki so bile določene podrobnosti programa za Wellesovo bivanje v Londonu. Welles bo sprejel najprej v avdienturi pri kralju Juriju VI., nato bo imel razgovore z ministrskim predsednikom Chamberlainom, zunanjim ministrom Halifaxom in z voditelji opozicije.

Pariz, 9. marca i. Ameriški državni pod-

tajnik Sumner Welles, ki se je v četrtek razgovorjal s predsednikom republike Lebrunom, s predsednikom vlade Daladierom in finančnim ministrom Reynaudom, je včeraj obiskal tudi predsednika francoskega parlamenta Herriota. Neto se je sestel z vodjo francoskih socialistov Leonom Blumom in ostal z njim eno uro v prijaznem razgovoru. Včeraj popoldne je obiskal tudi podpredsednika vlade Chautempsa in še druge člane ter predstavnike francoske vlade.

Turčija za spravo med Rumunijo in Bolgarijo

V Ankari se trudijo, da bi Bolgarija vstopila v Balkansko zvezo — Ogromni izdatki za rumunsko narodno obrambo

Ankara, 9. marca s. (Havas) Na poziv svoje vlade dosepe v kratkem v Ankaro turški poslanik v Bukarešti. Pred svojim odhodom je imel poslanik razgovore z ministrskim predsednikom Tatarescom in zunanjim ministrom Gafencom.

Zdi se, da bo turška vlada popolnoma na novo proučiti ves diplomatski položaj na Balkanu, ki je nastal po sestavi nove bolgarske vlade in beograjski konferenci. Se vedno si prizadeva turška vlada, da doseže spravo med Bolgarijo in Rumunijo in pripravi Bolgarijo, da vstopi v Balkansko zvezo.

Bukarešta, 9. marca AA. (Rador) Finančni minister Constantinescu je dal predstavnikom tiska izjavo v zvezi z novim prora-

čunom za leto 1940-41. Proračun znaša 106 milijard 453.000.000 lejev. Od tega odpade na redni proračun 51.826.000.000 lejev, na proračune avtonomnih ustanov pa 54 milijard 627.000.000 lejev. Novi proračun je višji od sedanjega za 9.944.000.000 lejev. Skrajna celotna razlika odpade na zvišanje proračuna za narodno obrambo. Za pokrije novih izdatkov bodo uvedeni novi davki in to v prvi vrsti na vojne dobičke in na alkohol. Dalje je bila uvedena nova 2 odstotna taksa za vse nakupe in prodaje ter 1-odstotni davek na luksuz. Uveden je tudi nov davek za samce. Ti davki se bodo pobirali samo v toku novega proračunskega leta, to je do 31. marca 1941.

D. G.

London, 9. marca. s. (Reuter). Ob priliki prihoda prekomornika »Queen Elizabeth« so bili prvi objavljeni podatki o novem sredstvu, ki varuje ladje pred magnetnimi minami.

Gre za kabel, s katerim je obdana ladja približno v višini morske gladine. Po kablu kroži električni tok. Podrobnosti iznajdbe seveda ne bodo izdane. Dejstvo je, da se po mnenju strokovnjakov, z učinkom tega kabla vsaka ladja praktično spremeni v leseno, t. j. da magnet nanjo ne deluje več. Novi izum ima ime D. G.

Kabel, s katerim je treba ladje opremiti, je primeroma poceni. Montirati ga je mogoče v 24 urah. Dosele se še ni ponesrečila nobena ladja, ki je bila obdana s tem kablom. Anglički učenjaki so delali na izumu tri mesece.

300.000 novih rezervistov v Angliji

London, 9. marca. s. (Reuter). Danes se mora v Angliji javiti na registracijo zopet 300.000 rezervistov starih 20 do 24 let. Vpoklicani bodo šele čez mesec dni.

Snežne razmere

Poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS

9. MARCA 1940.

Kranjska gora 810 m: —12, batrometer se dviga, jasno, mirno, 35 cm snega, sren.
Krnica: 150 cm snega, sren.
Rateče-Planica 870 m: —12, jasno, mirno, 40 cm snega, sren, skakalnice uporabne.
Planica-Slatine (Dom Mirja) 950 m: —12, jasno, mirno, 60 cm snega, sren, drsališče uporabno.
Erjavčeva koča na Vršču 1515 m: —10, jasno, 90 cm snega, sren.
Bohinj-Sv. Janez 530 m: —5, barometer se dviga, jasno, mirno, 60 cm snega, pri-sojno južen, osonje sren.
Bohinj-Zlatorog 530 m: —4, jasno, mirno, 65 cm snega, osrenjen.
Dom na Komni 1520 m: —14, jasno, 135 cm snega, deloma srenec.
Koča pri Triglavskih jezerih: —15, jasno, 150 cm snega, srenec.
Dom na Kofcah 1500 m: —9, jasno, 60 cm snega, sren.

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in nas tolažili ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljenege sina, brata in strica, gospoda

Vrbince Antona

sina posestnika

se tem potom najiskreneje zahvalujemo. Posebno zahvalo pa izrekamo oč. duhovščini, g. dr. Misu za njegovo požrtvornost ob bolezi, pevskemu društvu »Sava«, Zvezi bojevnikov, štepanjskim fantom-kolegom in vsem, ki so darovali prekrasno cvetje.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 14. marca 1940 ob 7. uri zjutraj v štepanji vasi pri Božjem grobu.

LJUBLJANA, dne 9. marca 1940.

Zalujoča rodbina VRBINC.

Dom na Kravcu 1700 m: —8, jasno, 95 cm snega, deloma srenec.
Koča na Veliki planini 1558 m: —7, jasno, 60 cm snega, osrenjen.
Koča na Zelenici 1534 m: —4, jasno, 150 cm snega.
Sodražica 550 m: —5, jasno, mirno, 35 cm snega, prisojno, deloma kopno.
Polzevo 630 m: —7, jasno, 12 cm snega, osonje sren.
Kureček 833 m: —6, jasno, 20 cm snega, sren.
Bleke 900 m: —6, barometer se dviga, jasno, mirno, 16 cm snega.

Kulturna manifestacija hrvatskih književnikov

Ljubljana, 9. marca

Snoči je bila v Ljubljani lepa kulturna manifestacija; obiskali so nas hrvatski književniki in navezali z našo kulturno Ljubljano tesnejše kulturne vezi. Ljubljana je znala ceniti pomen njihovega obiska in zato je bila tudi izredno lepa udeležba na literarnem večeru v drami. Zasedeni so bili vsi prostori in v avditorij so morali postaviti še rezervne seдеže.

Oder je bil okusno urejen in vladalo je ves čas priskrno razpoloženje. Goste je pozdravil v imenu Društva slovenskih književnikov prof. dr. France Koblar in izrazil veliko veselje, da navezujejo z brati Hrvati zopet stare vezi. Odgovoril mu je dr. Jakovljevič ter se mu prisrčno zahvalil za pozdrav in krasen sprejem kulturne Ljubljane. Občinstvo je goste izredno navdušeno pozdravilo in lahko rečemo, da je bila ta prireditve v resnici ena najlepših kulturnih manifestacij zadnjega časa.

Recitatorje književnike je predstavil občinstvu režiser dr. Bratko Kreft. Recitali so dr. Jakovljevič, Cesaric, Tadijanović, Novak-Simic, Kozarčanin, Kušan in Kovacic.

Goetije so bili včeraj v Ljubljani prisrčno sprejeti. S kolodvoza so v spremstvu svojih tovarišev iz Ljubljane odšli pred Prešernov spomenik in položili lep lovorjev venec. Ob tej priliki je dr. Jakovljevič dejal, da hrvatski književniki pokažajo ta venec največjemu slovenskemu pesniku kot simbol obnove aktivnih vezi med hrvatskim in slovenskim narodom ter med hrvatskimi in slovenskimi književniki.

Radioprogram

Nedelja, 10. marca.

8: Jutrnji pozdrav. 8:15: Godalni kvartet (Fr. Ornikova, St. Marin, A. Ivančič, Č. Sedlbauer in Stanko Prek — kitara). — 9: Napovedi, poročila. — 9:15: Verski govor (dr. Vilko Fajdiga). — 9:30: Prene cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 10:30: Balajake (plošče). — 11: Prene smuških poletov iz Planice. — 12:30: Poročila, objave. — 13: Napovedi, 13:02: Nedeljski koncert radijskega orkestra. — 16:30: Pol ure za dijake. — 17: Kmet. ura: Pridelajmo več in boljše krme (inž. Rus Matija). — 17:30: Nastop otroške skupine »Dečje carstvo« iz Zagreba. — 18: Plošče. — 18:15: Krekova gospod. šola. — 19: Napovedi, poročila. — 19:20: Nac. ura: Inspekcija narodne obrambe. — 19:40: Objave. — 20: Slovenska lahka glasba (plošče). — 21:10: Koncert Poltro-nierjevega godalnega kvarteta. — 22:00: Napovedi, poročila. — 22:15: Radijski orkester.

Ponedeljek, 11. marca.

7: Jutrnji pozdrav. — 7:05: Napovedi, poročila. — 7:15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12:00: Španski pevci — (plošče). — 12:30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13:02: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14: Poročila. — 18: Zdravstveno predavanje: Dopnila in odgovori (dr. Anton Brecej). — 18:20: Komorna glasba (plošče). — 18:40: Primorska v zadnjih desetletjih (dr. J. Lovrenčič). — 19: Napovedi, poročila. 19:20: Nac. ura: Duša in poredko naše narodne umetnosti (dr. Vladimir Dvorniković). — 19:40: Objave. — 19:45: Več manir — pa brez zamere (Fr. Govekar). — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Za razvedrilo (radijski orkester).

SPD

Planinske postojanke osrednjega društva SPD, ki so oskrbovane tudi v zimski sezoni, razpolagajo s številnimi ležišči, priporočljivo pa je, da si turisti pravčasno preskrbijo ležišča. V zimski sezoni je dovoljeno bivanje v planinskih kočah tudi preko treh dni in je mogoče ležišča tudi naprej rezervirati. Dom na Komni je dobro obiskan ter ima v mesecu marcu že mnogo rezerviranih ležišč. Turisti, ki želijo posetiti smučišča Komne, Lanševca in doline Triglavskih jezer, naj si zagotovijo ležišča tudi v koči pri Triglavskih jezerih, ki je sedaj stalno oskrbovana in ima na razpolago 15 postelj v 6 kurjavih sobah ter skupno ležišče za deset oseb. Naročila za ležišča v koči pri Triglavskih jezerih sprejema pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-I. ali neposredno osebno na postojanke na naslov Zvan Ivanica, Srednja vas v Bohinju. Triglavski dom na Kredarici bo oskrbovan za velike nočne praznike in tudi še kasneje, ako se prijavijo zainteresirane v društveni pisarni SPD ali neposredno na naslov osebna Franca Šesta, Srednja vas v Bohinju. Erjavčeva koča na Vršču je oskrbovana ob sobotah in nedeljah ter razpolaga s 15 posteljami v kurjavih sobah. Na Kravcu je ugodna smuka, dom SPD razpolaga s 8 posteljami v sobah in 22 ležišči na skupnem ležišču. Koča na Veliki Planini 7 postelj in 38 skupnih ležišč. Do doma v Kamniški Bistrici je cesta kopna. Informacije o zasedbi v planinskih postojankah dobite v društveni pisarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-I.

Borzna poročila

Outih, 9. marca. Beograd 10. — Pariz 9.85, London 17.30, New York 4.46. Bruselj 75.57, Milan 22.52, Amsterdam 236.90, Berlin 177.75, Stockholm 106.27, Oslo 101.30, Kofanj 86.15, Sofija 5.50, Bukarešta 3.40.

Nove doklade za upokojece

Beograd, 9. marca p. Ministrski svet je na svoji četrtkovni seji sprejel uredbo o spremembah zakonskih določb, ki se nanašajo na dohodke državnih upokojev. Glavne spremembe so naslednje:

Člen 1. V uredbi o osebnih in rodbinskih dokladah državnih upokojev od januarja 1935 se določajo naslednje spremembe in izpopolnitve:

Osebnim upokojemcem katerim so bile pokojnine določene po dohodkih na osnovi zakonskih določb, ki so postale pravno veljavne s 1. septembrom 1923, pripadajo mesečne naslednje osebnosti doklade:

upokojemcem z manj kot 20 leti službe brez ozira na šolsko izobrazbo pri letni pokojnini do 2.999 din v I. razr. razreda mesečna doklada 950, v II. razr. 850, v III. razr. 750 din; pri letni pokojnini 3.000 do 4.999 din mesečna doklada (po draginskih razredih) 1.100, 950 ali 850 din; pri letni pokojnini 5.000 do 6.999 din doklada 1.320, 1.100 ali 950 din, pri pokojnini nad 7.000 din pa doklada 1.540, 1.300 ali 1.100 din;

upokojemcem z več kot 20 leti službe ne glede na šolsko izobrazbo in pri letni pokojnini do 2.999 din doklada (po draginskih razredih) 1.300, 1.100 ali 950 din;

upokojemcem z več kot 20 leti službe, a brez fakultetske izobrazbe, pri letni pokojnini 3.000 do 4.999 mesečna doklada (po draginskih razredih) 1.500, 1.300 ali 1.100 din, pri pokojnini 5.000 do 6.999 din doklada 1.900, 1.700 ali 1.500 din; pri pokojnini čez 7.000 din pa doklada 2.200, 2.000 ali 1.700 din;

upokojemcem z več kot 20 leti službe in popolno fakultetsko izobrazbo pri letni pokojnini 3.000 do 4.999 din mesečna doklada (po draginskih razredih) 1.900, 1.700 ali 1.500 din; pri pokojnini preko 5.000 din pa 2.200, 2.000 ali 1.700 din;

upokojemcem s fakultetsko izobrazbo in več kot 30 let službe pri letni pokojnini 3.000 do 4.999 doklada 2.200, 1.900 in 1.700 din, pri pokojnini preko 5.000 pa doklada 2.500, 2.200 in 1.900 din;

upokojemcem z vničniškim gre mesečna doklada (po draginskih razredih) 700, 600 ali 550 din, upokojemcem služiteljem pa 650, 550 ali 500 din;

upokojemcem, ki prejemajo kot pokojnino popolne dohodke položaja, na katerem so bili upokojeni, pripada po draginskih razredih mesečna osebnosti doklada: uradnikom s popolno fakultetsko izobrazbo pri letni pokojnini 5.000 do 6.999 din mesečna doklada 2.600, 2.200 ali 1.900 din; pri pokojnini 7.000 do 8.999 din doklada 2.800, 2.450 ali 2.150 din; pri pokojnini 9.000 ali več din pa doklada 3.000, 2.700 ali 2.500 din; uradnikom brez fakultetske izobrazbe pri letni pokojnini 5.000 do 6.999 din mesečna doklada 2.200, 1.760 ali 1.430 din, pri pokojnini 7.000 do 8.999 din doklada 2.600, 2.200 ali 1.900 din, pri pokojnini preko 9.000 din pa doklada 2.800, 2.400 ali 2.100 din; uradnikom ne glede na šolsko izobrazbo pri pokojnini do 2.999 din doklada 1.570, 1.540 ali 1.320, z vničniškim gre 980, 850 ali 800 din, služiteljem 850, 800 ali 750 din.

Upravičenec do rodbinske pokojnine, odmerjene po zakonskih določilih do 1. septembra 1923, pripadajo mesečne osebnosti doklade:

doklade pri letni pokojnini do 1.999 din po draginskih razredih 980, 850 ali 750 din na mesec, pri pokojnini 1.200 do 2.190 din doklada 1.100, 950 ali 850 din, pri pokojnini 2.200 do 2.999 din doklada 1.320, 1.100 ali 950 din, pri pokojnini 3.000 do 3.999 din doklada 1.500, 1.300 ali 1.100 din; pri pokojnini 4.000 ali več din pa doklada 1.700, 1.500 ali 1.300 din. Rodbinam umrlih z vničniškim gre doklada (po draginskih razredih) 700, 600 ali 550 din, rodbinam služiteljev pa 600, 550 ali 500 din.

Osebnim upokojemcem, katerim je bila pokojnina določena na osnovi zakona o uradnikih z dne 31. julija 1923 in zakona o državnem prometnem osebju z dne 28. oktobra 1923, pripadajo osebnosti doklade v enakem odstotku, v kakršnem jim je bila določena pokojnina, pri čemer veljajo za osnovo naslednje osebnosti doklade:

1. Za one, ki so bili upokojeni z manj kakor 20 leti efektivne državne službe: pol. skupine draginskih razred

	I.	II.	III.
I/3a	100	—	—
I/3	220	—	—
I/4a	340	100	—
I/4	600	350	250
I/5 in II/1a	650	400	300
I/6 in II/1	700	450	350
I/7 in II/2	750	500	400
I/8, I/9, II/5 ter III/1, 2, 3	775	525	425
z vničniškim gre	760	560	510
služitelji	585	485	460

2. Za one, ki so bile upokojeni z več kot 20 let efektivne državne službe: pol. skupina drag. razr.

	I.	II.	III.
I/1	1700	1500	1300
I/2	1600	1400	1200
I/3	1400	1200	1100
I/4	1200	1000	900
II/1	1020	810	710
I/5, 6, 7 ter II/2, 3 in III/1	880	660	550
I/9, II/4, 5 in III/2, 3 in 4	840	620	550
z vničniškim gre	820	500	420
služitelji	480	420	380

Osebnim upokojemcem, ki jim je bila pokojnina odmerjena na osnovi zakona o uradnikih z dne 31. marca 1931 ter zakona o državnem prometnem osebju z dne 22. junija 1931 pripadajo osebnosti doklade po istem odstotku, po katerem jim je bila določena pokojnina, upoštevajo pri tem kot osnovo naslednje mesečne osebnosti doklade:

	drag. razred		
položajna skupina	I.	II.	III.
3/I	100	0	0
3/II	220	0	0
4/I	340	100	0
4/II	620	350	250
5.	650	400	300
6.	700	450	350
7.	750	500	400
8, 9 in 10	775	525	425
zvaničniki	760	560	510
služitelji	585	485	460

Približno na enak način v enakem razmerju kakor civilnim upokojemcem so regulirali pokojnine vojaškim upokojemcem

narju g. Olupu na Vojvode Mišića cesti 21. Kdor ima večji vrt, si bo pa sam ali skupno s sosedo nabavil ročno ali nahrbtno škropilnico, škropilo pa vzeli pri podružnici ali pri Sadržarskem in vrtnarskem društvu v Francišanski ulici, kjer ga dobe člani po znižani ceni

Zboljšajte prometne zveze z Belo Krajino

Metlika, 7. marca
Bela Krajina ima mnogo možnosti za gospodarski razvoj in vendar so jo do zdajnih let preveč zapostavljali. Zlasti je neobhodno potrebno, da se Bela Krajina oskribi z boljšimi prometnimi zvezami. Posledica slabih prometnih zvez se najbolj občuti v poštne prometu, ki je vse prej kakor sodoben. Posledice tega so, da sta mestni Črnomelj in Metlika komaj 3 ure 15 minut, odnosno 3 1/2 uro, počasne železniške vožnje oddaljeni od kulturnega središča »Bela Ljubljana« vendar dobimo po prvi vožnji iz Ljubljane šele popoldne po 15. Kdor bi verjel, se lahko osebnosti preprča, da dobiha Murska Sobota, ki je vedno bolj trikrat bolj oddaljena od Ljubljane, pošto prej kakor vsi državni uradi in zasebniki v Beli Krajini. V enakem času prispe pošta tudi že v 20 km od železnice oddaljene kraje v Slovenskih gorah, čeprav jo vozijo konjska kljuseta korakoma daleč v bregove.

Vsa krivda je v železniškem voznem redu. Treba bi bilo, da bi vozil osebni vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.15 uri do Karlova. To prav upravičeno zahteva vsa Bela Krajina. Naj se splošni želji in koristim doslej tako zapostavljene krajine vendar enkrat ustreže. Posvemo možno je to s preureditvijo voznega reda v tem smislu, da se prvemu iz Ljubljane odhajajočemu vlaku priključi zveza na Karlovo, drugi vlak z odhodom ob 6.30 na naj vzhodno Novega mesta, kajti splošne potrebe cele Bele Krajine se ne smejo podrediti lokalnim turističnim potrebam samo gotovih krajev.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7
8			9		10	
11			12		13	14
		15				
16	17	18			19	
20					21	
22		23		24	25	
	26					
27	28	29			30	
31		32			33	
34					35	

Pomen besed

Vedrašno:
1. Srd, 4. športna panoga in orodje, 8. bosanska reka, 10. gozdček, 11. japonska narodna igra, 12. nadnaravno bitje, 14. krajevni priselov, 15. del zel. postaje, 16. kem. znak za prvinjo, 18. posoda, 19. osebni zaimek, 20. vrsta masti, 21. številko, 22. kvarta, 23. neparen, 25. dva enaka soglasnika, 26. staroslovenski bog, 27. predlog, 28. slovenski kipar, 30. osebni zaimek, 31. vsakdanja potrebščina, 33. osebni zaimek, 34. sveta gora, 35. pesem.

Navpično:

1. Slovanske država, 2. številnik, 3. predlog, 5. vas pri Ljubljani, 6. del satovja, 7. bolgarski državnik, 9. ruski maršal, 12. egiptovski bog, 13. osebni praznik, 17. del obraza, 19. vrvarski izdelke, 23. zdravilo, 24. glasbena nota, 28. sorodnik, 30. osebni zaimek, 32. predlog, 33. kratica za opus.

— SPD Trbovlje ima redni občni zbor v torek 12. marca ob pol 8. zvečer pri Fortju (Kokalj).

Rešitev križanke, objavljene danes teden

Vedrašno:
1. Načrt, 7. Bone, 8. Elis, 10. ena, 12. Oka, 13. na, 14. lok, 16. ar, 17. potok, 19. anen, 20. davi, 21. sever, 23. iz, 25. car, 26. vi, 27. jod, 29. kij, 30. Aron, 32. Tula, 33. Amerika.

Navpično:

1. nona, 2. Ana, 3. že, 4. ve, 5. ilo, 6. Nika, 7. Bengalijska, 9. Sardinija, 11. Lot, 14. ionec, 15. kodler, 17. pes, 18. kar, 22. vas, 24. zora, 26. vira, 28. dom, 29. Kuk, 31. na, 32. ti.

Iz Krškega

— Gibanje prebivalstva v preteklem letu je pokazalo po vsem središču nazadovanje prebivalstva. Medtem ko je leta 1. 1938, še 382 porok, 1301 porokov in 687 umrlih, je bilo 1. 1939, 385 porok (torej za tri več), 1191 rojstev (manj 113) in umrlih 715 (za 48 več). K temu prištevamo, da gre vsako leto vsaj 200 ljudi po svetu izven naše države. Glede rojstev je bila v preteklem letu na prvem mestu občina Leskovec s 159 rojstvi, glede smrtnih primerov pa Krško, kjer pa moramo upoštevati, da jih je mnogo umrlo v bolnici ter niso iz Krške občine, 238 jih je umrlo v starosti nad 70 let in 143 izpod enega leta. Največ jih je umrlo zaradi srčnih bolezni, namreč 117, za pljučnico 88, jetiko 77, kapjo 39, davico 10, smrtnih nesreč je bilo 29, samomorov 11, umorjen je po bili trije. Odkar se je začela gospodarska kriza, porodi rapidno nazadovanje in se veča umrljivost. Tudi številni samomorji pričajo o težkem življenju našega ljudstva.

DOBRA IN SLABA STRAN

— Naše stanovanje ima svoje dobre in slabe strani. Slaba stran je v tem, da so stene tako tanke, da naši sosedi slišijo vsako besedo, ki jo spregovorimo.

— A dobra?

— Dobra stran je pa zopet v tem, da tudi mi slišimo sleherni besedico, ki jo spregovore sosedi.

Mamutska skakalnica v Planici je pripravljena!

Prekrasno vreme v Planici — Obeta se veličastna prireditve

Rateče-Planica, 9. marca
Skoraj ves teden je v Planici nagajalo vreme. V začetku tedna je bilo skoraj prevažno in je premehih sneg onemogočal treninge na veliki skakalnici, pozneje pa je pritisnil mraz, zaradi česar je skakalnica zamrznila, a tudi veter je onemogočal poletje. V četrtek so šli najpogumnejši vseeno na start in dosegli razmeroma prav lepe daljave. Včeraj se je veter poleg in je bil mogoč trening v polnem obsegu. Zato so bili doseženi tudi krajši rezultati. Čeprav so skakali samo s tričetrtinskimi zaletom, je večina skakalcev dosegla daljave nad 80 metrov, zlasti Nemci, a Bradl se je pognal celo na 88 metrov, Höll pa na 86. Od naših sta Pribošek in Novšak obšla na 84, Finžgar pa na 69.

Danes je v Planici prekrasno vreme brez vetra in brez oblakov. Temperatura je bi-

la davi —12, vendar se je v teku dneva znatno dvignila in je solnce toplo prigravalo. Velika skakalnica je v odličnem stanju, razpoloženje skakalcev je najboljšo, tako da je pričakovati najboljše rezultate. Vsi tekmovalci bodo danes skakali s polnim zaletom. Trening se je danes pričel že ob 11. Rezultate bo javila opoldne oddenno najkasneje do 14. radijska postaja, prav tako tudi zvečer, objavljeni pa bodo tudi pred Gorčovo trgovino na Tyrševi cesti in pri »Putniku«. Za jutri so vse priprave končane. Vse Rateče so v zlatih. Postajno poslopje je dobilo zvočno napravo za obveščanje javnosti in telefonsko zvezo s skakalnico, tako da bodo prireditelji čakali na zadnji vlak, čeprav bi imel zamudo. Ker pa bodo šli vsi vlaki naprej v Italijo, ohranimo do bližnje italijanske železniške postaje v Belo peč, ni računati, da bodo vlaki imeli zamude.

Vse, ki potujejo v Planico, prosimo, naj kupijo že danes vozni listek pri Putniku, da dobe prostor v vlaku. Ker je z izdajo listka K13 precej pisanja in bi v primeru velikega navala pred blagajnam lahko nastale zamude vlakov, se enkrat opozarjamo, naj si raje danes kakor jutri nabavi vsak vozni listek.

Velika skakalnica je lepo okrašena in napravljena impozanten vtis. Za jutri se obeta veličastna prireditev, ki bo še prekosila prejšnje.

Za propagando pogozdovanja se je širšega banovinskega odbora za propagando gozdarstva

Te dni je bila v prostorih ljubljanske podružnice Jugoslovenskega gozdarskega združenja seja širšega odbora za propagando gozdarstva v Ljubljani. Seje so se udeležili zastopniki banke uprave (gozdarski odsek, odsek za urejanje hudournikov, prosvetni oddelek, tehnični oddelek in socialni oddelek), štaba dravske divizijske oblasti, štaba za utrjevanje, direktorije šum v Ljubljani, časne državne uprave razlaščenih gozdov v Ljubljani, direktorije državnih železnic, Kmetijske zbornice, inženjerske zbornice, ljubljanske podružnice Jugoslovenskega združenja, Udruga jugoslovenskega učitelstva, Zveze za tujski promet, Rdečega križa, Slovenskega planinskega društva in Zavoda za pridobivanje in prodajo gozdnih semen v Mengšu.

Na seji sta predsednik odbora Saša Stare in tajnik inž. Dinko Cerjak poročala o delu odbora v njegovem drugem poslovnem letu. Okrajni odbori za propagando gozdarstva so osnovani v vseh okrajih, v nekaterih občinah pa tudi občinski pododbori.

Namen teh odborov je, da vodijo iniciativno akcijo za popularizacijo gozdarstva med ljudstvom s sodelovanjem vseh pri pogozdovanju interesiranih gospodarskih kulturnih in humanitarnih organizacij.

Iz Kranja

Zborovanje lastnikov motornih vozil. I. gorenjski motoklub sklicuje v Kranju za jutri ob 10. dopoldne sestanek vseh gorenjskih motoklistov in avtomobilistov zaradi nove uredbe o prodaji tekočega goriva.

Kreditna zadruga državnih uslužbencev ima jutri v nedeljo 10. t. m. ob 10. dopoldne v Zadrugnem domu redno letno skupščino.

Gledališki odsek »Vzajemnosti« priredi jutri 10. t. m. ob 16. v Cankarjevem domu odlično komedijo »Faun« angleškega pisca Knoblanche.

Številno brezposelnih se še vedno veča. Na področju Borze dela v Kranju je bilo v mesecu februarju 1345 brezposelnih delavcev in delavk. Ker začasno še ni upanja za zaposlitev pri javnih delih, je pričakovati zaradi odpustitve v tekstilni industriji nadaljnje porast brezposelnosti. — Delo dobe takoj 3 službine, 6 kmetijskih dekel in 1 hlapce.

Smučarski klub »Poljana« obvešča svoje članstvo, da bo redni občni zbor v sredo 13. t. m. ob 20. v restavraciji Ručigaj.

Dežurno službo zdravniška OUZO ima jutri v nedeljo zdravnik g. dr. Herfort Joža, njegovo nadaljnje opravljanje poklica.

K. Šahovski klub priredi simulantko, ki jo bo odigral znani kranjski šahist g. Singer Hinko v sredo 13. marca ob 20. v lovski sobi hotela »Stara pošta«. Vsi kranjski šahisti so vabljenci k udeležbi, po možnosti naj si udeleženci oskrbijo šahovnice. Prijavnine ni.

Kino Cegnar v Stražišču predvaja v soboto ob 12. v nedeljo ob 19. in ponedeljek ob 21. film »Kraj karjave«; v soboto ob 22.15, v nedeljo ob 21. in ponedeljek ob 20.15 uri film »Patriot«.

Ker nikomur nečemo škodovati, prostovoljno izjavljamo glede na notico v četrtkovni številki o razkritju tatvin v tovarni »Intex«, da vratar g. Andrej Pižent ni v nobeni zvezi s to zadevo, kar jasno kaže.

Redni letni pregled motornih vozil bo za občini Kranj in Stražišče v petek 15. marca ob 14. v Kranju pred policijo, za vse ostale občine sreča Kranj v soboto 16. marca ob 8. v Kranju pred policijo, dne 16. marca ob 14. pa v Trzinu pred pošto za občine sodega okraja Trzin.

Z Jesenic

— Pevski koncert. Pevsko društvo »Sava« Jesenice, priredi jutri ob 20. v dvorani Sokolskega doma na Jesenicah pevski koncert z zelo bogatimi in izbranimi sporedom. Zbor vodi pevovodja g. Martin Jeram. Nastopi moški zbor, oktet in kvartet ter solistinja gđ. Jeramova Alma in gđ. Frilanova Pavla. Na sporedu so pesmi Adamca, Aljaža, Dvofaka, Gerbiča, Ipavca, Kernjaka, Jereba, Miška, Mačka, Pregla in Zajca. Pevski zbor, ki ima zelo dobre moči se bo gotovo krepko uveljavil pri izvajanju sporeda, ki vsebuje lepe umetne in narodne pesmi.

Iz Metlike

— Novo upanje za vinogradnike. Doznali smo, da se Prizad resno zanima za nakup belokranjskega vina in išče zato že primernih večjih klet in drugih prostorov. Za Belo Krajino je to prav razveseljujoč pojav. Naprosimo vse, ki imajo za te vrste primerne prostore na razpolago, naj jih prijavijo mestni občini.

Navodilo meščanstvu. V svrhu orientiranja navajamo, da velja za požar dvominutno neprekinjeno tuljenje sirene, ki je nameščena na poslopju ljudske šole in katere glas bo pojačen. Zato naj se nikakor ne zamenja z znakom trinitnega tuljenja sirene s prekinitvami, ki je predpisano tako za vaje kakor tudi resne napade iz zraka. Opozorjamo na upoštevanje znakov zlasti zato, da se prepreči vsake razburjanje občinstva pred vajami, ki jih bo krajevni odbor za zaščito pred letalskimi napadi podvel v svrhu uvečanja meštva.

Iz Litije

— Marčev sneg — beraški gnoj. Tako je staro kmečko pravilo, ki pa letos seveda ne drži, ker je še vse pod snegom. Kljub temu, da se že najavlja pomlad in so prišle kraji že goli, smo dobili v četrtek zopet zimo v novo izdaji. Prišlo je na novo snežiti in je sneg res pobelil vse. Druga leta so imeli vrtnarji po tem času že polne roke dela, letos pa se tiče še pri topli peči. Tudi temperatura je še precej nizka. V petek zjutraj smo imeli v trgu 8 stopinj pod ničlo, na bolj izpostavljenih točkah pa so kazali termometri celo 10 stopinj pod ničlo.

— Gostje pri otvoritvi dispanzerja. Pri otvoritvi dispanzerja, ki se nahaja pri litijskih predstavnih, so bili navzoči tudi zunanji gostje, med drugimi dr. Joža Bohinjec, ravnatelj OUZO iz Ljubljane. Prav tako je dospel k nam dr. Neubauer iz Golnika. Dispanzer bo odprt vsak torek in petek od 14. naprej. Bolniki naj pridejo vsaj do 15. ure.

— Učiteljska hospitacija. Učiteljsko iz litijskega okraja bo hospitalno v soboto 16. t. m. na poskusni vozi za Bežigradom v Ljubljani. Podagški vodja bežigradske poskusne šole je bivši učitelj na litijski meščanski šoli g. Rudolf Koblica. Hospitacija se bo začela ob 8. zjutraj.

— »Revolucija mož« na sokolskem odru. V nedeljo so gostovali pri nas člani dramatičnega odseka NSZ iz Ljubljane. Uprizorili so »Revolucijo mož«, izredno segavo in vedro delo. Publiko je prišla sprito uspelega igranja na svoj račun. Zal je bila dvorana bolj slabo zasedena, kar gre pač na račun nedelje. Izkušnje kažejo, da je v tem času, ko imamo že tople nedeljske popoldneve, bolj prirejati igre ob sobotah zvečer.

.....

Inserirajte v »Sl. Naroda«!

Tečaj so morali prirediti v gostilni

Vsa Ljubljana ne premre dvorane za strokovni tečaj — Ljubezen do vajencev v praksi

Ljubljana, 9. marca
Da je naše strokovno nadaljevalno šolstvo še v marsičem pomanjkljivo, je bilo že večkrat ugotovljeno. O tem so pač tudi že dovolj napisali strokovnjaki. Na sestankih obrtnikov in industrijcev, na sejah gospodarskih zbornic, na konferencah itd. so številni govorniki opisovali sedanje, nikakor ne vzorne razmere in predlagali, kaj bi bilo treba ukreniti. Zdelo se je, da pridirja spoznanje tudi na vsa pristojna mesta, tako silno pomembno je strokovno šolstvo za razvoj in napredek obrti in industrije. Priznati je treba, da se nekateri obrtniki sami trudijo, kako bi praktično in ne le zgolj s teoretičnimi izpodbudami izpopolnili strokovno izobrazbo svojih vajencev. Posebno priznanje pa nedvomno za služi Združenje elektrotehničnih obrti za dravsko banovino v Ljubljani, ki skrbi za strokovno usposobljenost delovnih moči elektrotehniške stroke že več let s prirejanjem zimskega strokovnega tečaja za vajence. Razen tega pa združenje izdaja strokovno glasilo »Elektrotehniški vestnik«, ki ga ne uporablja s pridom le mojstri, temveč tudi pomožni osebje in zadnje čase vajenci, saj ima revija vajensko prilogo. Toda ali združenje tudi uživa v resnici priznanje za svoje delo?

Za elektrotehniško stroko je potrebna še posebno dobra strokovna usposobljenost osebja. Ta stroka ima pri nas še veliko pomanjkljivosti. Ko bo elektrifikacija dosegla večji razvoj — doseči ga pa tudi v resnici ne more, če nimamo dovolj strokovno usposobljenega delavstva — bomo potrebovali mnogo več dobrih delovnih moči. Razvoj elektrotehniške stroke je podlaga za napredek vse gospodarske delavnosti. Zato bi pričakovali, da bodo na pristojnih mestih skušali čim bolj podpreti Združenje elektrotehniških podjetij pri njegovem stremeljenju za izpopolnitev strokovne usposobljenosti vajencev in da bodo pokazali nekoliko ljubezni do mladine. Združenje si je pa letos nabralo zopet toliko slabihkušenj, da so se ljubljanske razmere pokazale, da je ne verjetno žalostni luči. Ker je že lani prišlo do sramote, da je združenje moralo prirediti tečaj v gostilni, v lokalni, ki pač v ta namen ne more biti vzoren — v gostilnah menda doslej še ni bilo nikjer na svetu šol — bi vsaj pričakovali, da se kaj tako žalostnega ne bo več ponovilo. Bila je sramota za vso Ljubljano, da ni bilo v nji postene predavalnice ali vsaj skromne šolske sobe za strokovni tečaj. Javnost je zvedela za to sramoto a nihče se ni čutil pri zadetega. Lani bi morda kdo izgovarjal ustanove, češ niso bile pripravljene na takšen primer, da bi našle stredo za vajence, ki so se zbrali iz vse Slovenije — bilo jih

DNEVNE VESTI

Važno za Feniksove zavarovalnice. Predsednik akcijskega odbora Feniksovih zavarovalnic dr. Vimpolšek v Zagrebu je podal izjavo glede vesti akcijskega odbora II. Feniksovih zavarovalnic v Zagrebu. Ta vest je bila objavljena v dnevnih v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, češ da odbor želi dokazati, da večina Feniksovih zavarovalnic zahteva odkup svojih polic v polni odkupni vrednosti in jih zato poziva, naj jih v dokaz soglasnosti s to zahtevo izroče v polni vrednosti. Feniks, kar je tudi mogoče. Zahtevati odkup polic v tem času bi pomenilo veliko škodo za zavarovalnice. Zavarovalnici bi lahko še zdavnaj prodali police, če bi hoteli izgubiti pridobljene pravice na zavarovalnino. Zato se akcijski odbor ne strinja z vestjo drugega akcijskega odbora ter opozarja zavarovalnice, da bi pri odkupu izgubili najmanj 30 do 50%, med tem ko ne bodo pri sanaciji izgubili ničesar.

Sestanek stalnega jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora. Prihodnji sestanek jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora bo v začetku aprila. Na njem bodo razpravljali o novi trgovinski pogodbi.

V Murskem Središču iščejo premog in nafto. V Murskem Središču so se lotili velikih raziskovalnih del, ker so po mnenju geologov tam večja ležišča premoga, pa tudi nafte. Znano je, da so v Medjimurju že začeli pridobivati nafto, sicer v manjšem obsegu, vendar pa doseženi rezultati kažejo, da so tam v resnici ležišča nafte in da bi se produkcija lahko znatno povečala. V Murskem Središču so pa že kopal premog in z rezultati so bili zelo zadovoljni. Zdjaj so začeli odpirati nove rove in sicer do globine 300 m. Hkrati s tem iščejo nafto.

Italija hoče naročiti še večje količine premoga pri nas. Ob koncu leta je bila sklenjena med Italijo in našo državo pogodba za izvoz 200.000 ton premoga. Premog že izvažajo in ob koncu maja bo Italija prejela še celotno dobavo. Zdjaj pa si Italija prizadeva dobiti še večje naročilo, in sicer 300.000 ton. Prav toliko premoga bi rada uvozila iz naše države tudi v drugi polovici tega leta. To pomeni, da je Italija porabila okrog 16% naše povprečne produkcije rjavega premoga. Naša premogovna industrija pa ne more niti dovolj kriti domačih potreb, kar se je pokazalo zlasti dobro v tej hudi zimi. Zato je vprašanje, če bodo mogli ustreči zahtevam Italije.

Kdo je prejel kredit Narodne banke. Poročilo Narodne banke nam kaže, da so eskontna posojila lani znašala 2 milijardi 85.256.000 din. Od te vsote je odpadlo na ustanove, kakor »Prizade in Priv. agrarno banko 504.000.000 din. dalje na podružnico Narodne banke v Beogradu na 639 milijonov dinarjev in na podružnico v Zagrebu čez 420 milijonov din. Na področjih podružnic Narodne banke v srbskih pokrajinah je bilo izdanih mnogo več posojil, kar nam kaže število menic. Tako je bilo podeljeno v Beogradu posojil na 7.007 menic, v Zagrebu na 2114, v Ljubljani pa samo na 267. Največ posojil je bilo podeljenih v zneskih od 10.000 do 50.000 din.

Otvorjen je bil z dvema težkima železnima cilindroma, napolnjenima s plinom kot pripravilo za dviganje potopljene rusilice »Ljubljane«. Zaradi močnega vetra in valov so se pretrgale vrvi, ki so vezale železna cilindra ter so jih morali spustiti z jadrca. Naša pomorske oblasti so poslate več vojni remorkerjev, da poiščejo cilindra. Upajo, da ju bodo našli, ker so prejeli vesti, da sta bila opažena s parnika »Lucija« v bližini morske obale. Ko bodo pripravili za dviganje pripeljali v Šibenik, se bodo šele lotili reševalnega dela.

Ustanovitev podružnice Jugoslovensko-bolgarske trgovske zbornice v Beogradu. V Zagrebu nameravajo ustanoviti ekspozituro beograjske Jugoslovensko-bolgarske trgovske zbornice. Pripravljalnih del so se že lotili.

Radjski sprejemnik je prav tako potreben, kakor dobro urejen dnevnik. Če hočete, da boste v svojim sprejemniku imeli res pravi užitek, morate naročiti tudi dobro urejen radjski revij. »NAS VAL« prinaša obširne sporede vseh važnejših evropskih radjskih postaj, poleg tega pa tudi poseben izvešček najboljših oddaj za tekoči teden. Številka »Nasga vala« za prihodnji teden objavlja na uvodnem mestu nekaj statističnih podatkov o delu ljubljanske radjske postaje, sledi pa jim navdne zanimljivi feljton »Njegova prva ljubzena«. Poleg tega je objavljen v novi številki »Nasga vala« filmski pregled in rubrika »Radio in televizija«, ki obvešča radjske naročnike o najnovejših in najkvalitetnejših dogodkih na teh dveh področjih. Posebno pozornost zbujata edinstvena reportaža ruskih piscev Ilifa in Petrova o Ameriki pod naslovom »Enonadstropna Amerika«, ki je prevedena že v vse važnejše svetovne jezike. Novi naročniki dobe prejšnja nadaljevanja brezplačno. Zahtevajte še danes na ogled brezplačno številko, ki vam jo bo uprava takoj poslala. Mesečna naročnina je samo 10 din, naroča pa se pri upravi: »NAS VAL«, Ljubljana, Križevska ulica 5.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stanovito, zmerzo mrzlo in večinoma jasno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Dubrovniku, Splitu in Kumboru 2,3, v Ljubljani 4,4, na Rabu 3, v Mariboru 2,3, v Zagrebu 2, v Sarajevu in Visu 0,0, v Beogradu -1,0. Davi je kazal barometer v Ljubljani 770,2, temperatura je znašala -3,2, na aerodromu -6,4 °C.

Iz Ljubljane

Orkestralci. V ponedeljek 11. marca bo poteklo 19 let, odkar je umrla dr. Ivan Oražen. Na ta dan se bo zbrala številna Oražena družina, da se skupno spomni svojega kršnega očeta. Zjutraj ob 9. se bodo udeležili sv. maše v frančiškanski

cerkvi, po maši pa bomo odšli na dvorišče Oraženovega doma v Wolfvo ulici, kjer se bomo poklonili pred spominsko ploščo svojemu velikemu dobrotniku. Sveta dožnost vsakega Oraženova je, da s svojo navzočnostjo pripomore k čim lepšemu izidu spominske svečanosti.

Podprimo idealno mladino! Društvo ljubljanskih konservatoristov si je postavilo nalogo širiti zlasti med dorasajočo mladino smisel za glasbo. V ta namen prireja glasbene matinee, da seznanja mladino z umotvori na tem področju. Tako prireditve bo jutri ob 10.30 v frančiškanski dvorani. Na sporedu so pevske točke in kompozicije za flauto, violončelo, idr. in violino. Spored, ki velja za stopnico, se dobi v Matični knjižarni. Cena 3 din.

Tri simfonije dela iz svetovne literature bomo čuli pri prihodnji javni produkciji ljubljanske Glasbene akademije in sicer: 1) Mozartov klavirski koncert v c-molu, ki ga bo igrala s spremljevanjem orkestra slušateljica Leger Edita iz šole prof. Janka Ravnika. 2) Maks Bruchov violinski koncert v g-molu, ki ga bo igral s spremljevanjem orkestra slušateljica Burger Kajetan iz šole prof. J. Slajsa. 3) Pomnožen akademski orkester bo odigral Beethovno Osmo simfonijo v f-duru. Vse tri točke sporeda bo dirigiral slušatelj Hubad Samo iz šole prof. dr. Danila Svara. Produkcija bo v torek 12. t. m. ob 8. uri na 7. v veliki filharmonični dvorani. Podrobni spored, ki velja obenem kot vstopnica, se dobi v knjižarni Glasbene Matice.

Orkestralci. O tem maloznanem otočju bo predavala pod okriljem Angleškega društva v četrtak 14. t. m. ob 18. v Beli dvorani hotela »Union« lektorica na naši univerzi ga. Fanny S. Copeland. Ga. Copeland je dobra poznavalka teh otokov ter bo spremljala svoje predavanje z barvnimi skiptičnimi slikami. K obilni udeležbi zanimivega predavanja naše neumorne kulturne delavice vabi odbor.

Vesela zgodba »Pekovska« bo prav gotovo tudi vas tako prevzela, da se boste ob koncu predstave kar pridružili pevcom na odru in z njimi zapeli: Mi vsi smo pekovski krvi... Saj se vam bodo ti veseli peki in pekove — sami stari znanci — s katerimi boste preživeli par prijetnih uric, tako priljubili, da jih boste obiskali še večkrat. Sentažobsko gledališče ponovi »Pekovsko« danes v soboto 9. in jutri 10. t. m. ob 8. uri ob 20.15. Prav dobro napravite, če si kupite vstopnice že v prodajalni pri gledališki blagajni v Meštem domu.

Koncert godalnega kvarteta Poltronieri iz Milana. Glasbeni list »Signale« pravi, da je kvartet Poltronieri tako odlični, da se ob njegovi iri spominjamo na najslavnejše godalne kvartete, kar jih je kdaj nastopalo na koncertih. Vsi štiri člani kvarteta so dosegli v tehniki tako visoko, ki je prav blizu popolnosti. Poltronierjev kvartet bo igral v Ljubljani v petek 15. t. m. ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice v knjižarni Glasbene Matice.

Krajevna org. Jugoslav. nacionalne stranke na Viču bo imela v soboto 16. t. m. ob 20. v salonu gostilne Pirnata na Glincah redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Na občnem zboru bodo poročali tudi delegati banovinskega in sreskega odbora JNS, zato pričakujemo, da se bo članstvo občnega zbora udeležilo v polnem številu.

APZ sporoča, da so bili že večer razprodani sedeli za ponedeljski koncert: le nekaj stojiše je še na razpolago. Pri blagajni dobite tudi programe po 4 din. Uvodnik, ki vsebuje biografske in bibliografske podatke ter kratko muzikalno oceno vseh osem zastopanih skladateljev, je napisal Fr. Marolt. Delo je najhujši prispevek k slovenski glasbeni zgodovini: občinstvu ga priporočamo.

Hranilni in posojilni konzorcij. Kreditna zadruga drž. uslužbencev v Ljubljani, ima svoj 65 redni občni zbor v torek 12. marca ob 20. v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Zborovalni red je objavljen v »Našem glaslu« in »Učiteljskem tovarišu«.

Kdo žen zadruga? opozarja članice na predavanje, ki bo 13. t. m. ob 20. v dvorani glasbenega društva »Sloga«. Prazakova ul. 19. Predaval bo g. prof. Čopič o temi: »Vzgoja mladine za zadrugarstvo«. Vabljeni tudi drugi, za članice obvezno.

Steg planink kraljice Alenke priredi jutri ob 16. v beli unijski dvorani akademijo v praznino 84. rojstnega dne ustanovitelja skavtstva Baden-Powella. Stari skavtini in prijatelji skavtstva uljudno vabljeni. Vstopnine ni.

Krajevni odbor Jadranske straže obvešča svoje članstvo, da bo občni zbor 11. marca t. l. ob 20. v restavraciji pri »Slamiču« (kmečka soba). Članstvo, naj se občnega zbora v čim večjem številu udeleži.

Prihod novega trnovskega župnika. Drevo ob 19. bo v Trnovem svečan sprejem novega župnika g. Ivana Vindišarja. — J. Nov grb. V Starem trgu pri Raketu je umrla včeraj ga. Janja Benčina. Pokojnica je bila splošno znana in priljubljena. Pogreb bo jutri ob 15. na domačem pokopališču. Blag ji spomin, žalostno naše iskreno sožalje!

Zrušenje pooblaščenih graditeljev za dravsko banovino v Ljubljani ima redno letno skupščino v nedeljo 10. marca ob 10. dopoldne v posvetovalnici zbornice za TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 38.

Udruženje jugoslovenskih inženjerov in arhitektov — sekcija Ljubljana opozarja svoje člane na 21. redni letni občni zbor, ki bo drevo ob pol 20. v društveni predavalnici na Kongresnem trgu 1-11. n. (poslopje Kazine) in vabi na udeležbo. Na sporedu je med drugim izprememba društvenih pravil in poslovnika ter njih prilagoditev pravilom in poslovniku Zveze inženjerskih društev kraljevine Jugoslavije in je zato udeležba dolžnost.

Društvo »Sloga« matice v Ljubljani priredi drevo v salonu pri »Levu« ob pol 9. zvečer v spomin na 90 obletnico Prešernove smrti in blizajočo se 140 letnico

Prvak francoskega filma CHARLES VANEL NA KRIZPOTU

in: SUZY PRIM — JULES BERRY — TANJA FEDOR

Na tisoče vojakov je v svetovni vojni izgubilo popolnoma spomin. In kaj je postalo iz njih po vojni? Ta filmska drama prikazuje bolno usodo tragične žrtve svetovne vojne. Najinteresantnejše in napeti dramski prikaz, ki veče gledalca v napetosti do konca predstave. — Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri. jutri v nedeljo ob 10.30, 15., 17., 19., 21. KINO MATICA, tel. 21-24

Raskošno orientalske filmske dele, divne španske pesmi in pleal — prekrasni prirodnici posnetki! V glavni vlogi španska filmska krasotica: Imperio Argentina. — Film prirejen po noveli Lioriana Reya.

Aiksa je divna in temperamentna umetnica, hči nepreglednih pustinj, za katere ljubezen se bori dvojica mladeničev, eden strastveno a drugi nežno. Prekrasna slika napetih scen in borbe za ljubezen lepe Aikse. — Nabavite vstopnice v predprodaji!

AIKSA, HČI PUSTINJE

PREMIERA DANES v kinu SLOGA, tel. 27-30. Režija: Manuel Gongora. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco. Glasba: maestro Juan Francisco Blanco.

... za sokolskim praporom

Jubilej Sokola v Dol. Toplicah

Sokolsko društvo v Dol. Toplicah praznuje letos 20letnico svojega obstoja ter narodno kulturnega udejstvovanja. Dvajset let sicer ni mnogo v zgodovini naroda, vendar razmere, v katerih se giblje topliško sokolstvo, in dejstvo, da so Dol. Toplice važna postojanka ob periferiji nemško-kočevskega otoka, narekujejo potrebo, da sokolstvo važno obletnico kar najslavnejše proslavi. Sokolsko društvo se je ustanovilo, kakor hitro mu je ob svoji 15letnici splošno »Bratno in pevsko društvo« primerno gnezdilo. Kmalu, po ustnovitvi mu je sedaj pokojni veliki prijatelj sokolstva dr. Gregor Žerjav kot mladiček za socialno politiko proti mali najemniški poldnevni obsežno znanostno barako, ki je služila kot telovadnica in tudi za druge sokolskemu udejstvovanju potrebne namene. Tako je bilo mlademu sokolskemu društvu zagotovljeno udejstvovanje za do 10 let in prišlo se je veselo in živahno vrvenje v telovadnici. Na sokolskem odru so dani igralne družine pridno uprizarjali poučne in tudi vesele igre, pripravljali so se redna predavanja, debatni večeri in zabave. Društveno delo je rodilo uspeh, pridobilo mnogo članstva in sokolstvu naklonjenega občinstva. Danes moremo reči, da so Dol. Toplice v sokolskem taboru.

V kratkem času je društvo vzgajalo nekaj dobrih telovadcev, ki so z uspehom nastopali pri sokolskih tekmah. Rečno vsako leto je priredilo društvo javen nastop ter je imelo več okrožnih telovadnih nastopov. V l. 1925 je društvo podarilo in razvilo sokolsko družino priredilo v razvilo sokolskega prapora, l. 1927, pa je razvilo članski prapor. Oba prapora sta domaća delo, ki so ga izvršile vrle sestre članice.

Ko so v l. 1931, podarili barako, ki je služila za sokolsko telovadnico, je živahno sokolsko delovanje penehalo in društvo je bilo prisiljeno k življenju, toda v tej važni volji in želja po sokolskem napredku sta z velikimi žrtvami in podporo SSKJ zagledala porosen Sokolski dom, ki nosi naslov »Sokolski dom Nj. Vel. Viteškega kralja Aleksandra I. Zednitelja«. Dasi dom še ni popolnoma dograjen, more vendar sokolsko društvo nemoteno izvrševati v njem svoje važne poslanstvo.

V bližnjem času bo Sokolski dom v sedanjem stanju obmetan odzunaj in bo urejeno letno telovadnico, da bo tako dostojno sprejeli goste o priliki okrožnega zleta in siovesne proslave dvajsetletnice. Za pomembno proslavo se društvo že sedaj pripravlja.

Sokolski jubilej v Zagorju

Svoje jubileje bodo praznovali bratska Sokolska društva Celje-matica, celjska sokolska župa, bratje v Gaberju, Šmartno-Litija. Praznovali ga bo tudi Sokol v Zagorju in sicer 50letnico smotnega in uspešnega delovanja kot prvo podeželsko sokolsko društvo z lepo in slavno tradicijo. Glavni pripravljalni odbor deluje a polno paro, da bo ta jubilej uspel v vsakem pogledu. Pod predsedstvom starešine br. Kolence Lojzeta, že delujoje razni zletni odseki, ki jih vodijo izkušeni in delavni bratje. Tehnični odbor vodi br. načelnik Franc Klun, ki ima sestavljen generalni načrt za glavna zletna dneva 15. in 16. junija. Ta rok naj upoštevajo bratska društva ter ga določijo za svoje udeležbo v Zagorju.

Pravstveni odsek pod vodstvom prosvetarja br. Jožeta Kalana ima v načrtu koncert, na katerem bodo nastopila okoliška pevška društva, rudarska godba ter domači solisti. Odsek bo izdal tudi obširno, dokumentirano spomenico.

Razstava sokolskega dela je poverjena br. Miruhu Poldetu, ki mu stoji ob strani br. Potončnik Adalbert, Sokin, Savšek in drugi. Stavbni odsek, ki ga vodi stavbeni podjetnik br. Pavlinič Niko, je doslej kot sad skoro enoletnega dela izvršil vse potrebno, da bo za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru, ki bo delo akademskega kiparja Kalina v arhitektonskem okolju arh. Špinčiča uveljavljeno naj lepše, kar bo na viden in trajen način simboliziralo delo našega sokolstva še posebej v našem revirju. Osrednja točka jubilejnih dni bo torej odkritje prelepega umetniškega dela ob prečju preurejene zunanosti Sokolskega doma.

Prireditveni odsek vodi br. Majer. Opravit bo moral ogromno delo razporeditve, pogoščenja, preročevanja in bo za svoje delo potreboval veliko četo delavolnih in neutrudnih bratov in sester. V njegovo področje spada prehranjevalni odsek pod vodstvom podstaroste, starega borca br. Ognjenjave Fincingerja, prav tako tudi stanovaljski odsek.

Reklamni odsek vodi delavni br. Viktor Pergar, ki bo moral oskrbeti obveščevalno in poročevalsko službo v tisku, radiu in kinu. Oskrbel bo tudi natis zletnih razglednic morebiti tudi posebni poštni žig na zletni dan, razporediti bo moral fotomaterije, organizirati udeležbo narodnih noš itd. itd.

Razni odseki imajo pogoste seje ter pripravljajo a čebeličje marljivostjo mogobno stavbo zletnega dne. Pri tem računajo na bratsko zavednost sosedov, ki bodo gotovo v največjem številu prihiteli k nam, da tako v bratski slogi pokažemo svojo veliko življenjsko zlatost.

Lutkovni oder Sokola I na Taboru v pripori jutri v nedeljo ob pol 18. komčno lutkovno igro: »Jurček — govorni zdravnik«. Pridite, nasmejali se boste. Pri predstavi igra »Jurčekov jazz«. Predprodaja vstopnic jutri ob 11. do 12. v društveni pisarni. Ob tej uri lahko tudi telefončno. Zdravo! 143—n

Sokolski lutkar, Izša je sklepna stekla prvega letnika »Sokolskega lutkarja«. Lista za povzgojo lutkarstva med sokolstvom. List izdaja medžupni lutkovni odbor sokolskih žup dravske banovine v Ljubljani. Čeprav je list zredno potreben ter edinstven pri nas, vendar mora premagovati velike gmothe težave in zato ga se ne morejo tskati. Razmnožuje o ga na razmnoževalnem stroju, a kljub temu je revija okusna ter lepo ilustrirana. V prvem letniku je izšlo šest števk z bogato vsebno. Po vsebini se list deli na belestristične prispevke, idejne članke in tehnični del, v katerem najdejo lutkarji izredno mnogo dobrih strokovnih člankov. Človek bi pričakoval, da bo vladalo za tako dober list večje zanimanje, a doslej imajo izdajatelji precej slabe izkušnje. Dolžnost vseh sokolskih društev bi bila, tudi tistih, ki še ne goje lutkarstva, da bi list podpirala, kar bi ne zahtevalo nobenih posebnih žrtv. Narocniki dode za prvi letnik krasne platnice, ki jih je izdelal knjigovoz Žabkar, tako da se lahko da list okusno vezati.

Jedni odseki Sok. župe Ljubljana obvešča svoje članstvo, da se pričnejo v nedeljo 10. t. m. redne jahalne vaje. Zbor ob 9/9 na običajnem mestu. Udeležba obvezna. Zdravo.

Zbor trboveljskih rezervnih častnikov

Trboveljski rezervni častniki, o katerih smo nedavno poročali, da so sklenili ustanoviti lastno organizacijo, so se 23. febr. skoro polnoštevilno zbrali v tukajšnji restavraciji k ustanovnemu obnemu zboru, katerega se je udeležil kot zastopnik divizijske oblasti pomočnik divizionarja brigadnega generala g. Kukavčič, v imenu celjskega pododboru UROIR pa gg. dr. Bele in Sadar.

Predsednik rud. inšpektor g. Rogi je v nagovoru pozdravil s toplimi besedami navzočega zastopnika komandanta divizije in delegata celjskega pododboru ter podčrtal trdno voljo trboveljskih rezervnih oficirjev, da spridlo izrednih razmer po svojih najboljših močeh pripomorejo do zdravega obrambnega duha za dobro domovine, ki naj bo vsem najvišja svetinja. Po prečitjanju zapisnika o informativnem sestanku je sledila volitev predsedstva in funkcionarjev ter so bili soglasno izvoljeni za predsednika g. inž. Rogi, za blagajnika g. Pavčič, za tajnika g. Paternost. G. dr. Bele je v lepem nagovoru očrtal smernice UROIR ter naglasil zlasti dolžnosti jugoslovenskih rezervnih oficirjev do naše hrabre vojske in do naroda samega. Seznanil je prisotne za organizacijo UROIR ter priporočil, naj se začasno v Trbovljah ustanovi v imenu pravilnika poverništvo, katerega odbor bo sestavljal del uprave celjskega pododboru.

Prisotnost generala g. Kukavčiča so zborovalci pozdravili z globokim sadoščanjem, saj je naša vojska uprava s tem dokazala željo po tesnem sodelovanju aktivnega častniškega zbora z rezervnimi častniki po novih smernicah, ki se zadnje čase koristno uveljavljajo v naši vojski organizaciji. Tehtine in klene besede gospoda generala, ki je trboveljske rezervne častnike pozdravil v imenu komandanta divizije, so najboljše pričale o težnjah najvišje vojaške uprave, da rezervnim častnikom posveti podvojeno pozornost v pogledu vojaške strokovne izvežbanosti ter jim pripravi vse pogoje za važno poslanstvo v naši vojski, nič manj pa med našim narodom. Gospod general je pozval trboveljske rezervne častnike k takemu obrambnozgodnjemu delu v najširšem pomenu ter apeliral na dobro voljo, red in discipliniranost, ki naj jih zborovalci prenesejo na ves narod. Svoje zanimive in poučne besede je zaključil s pozdravom Nj. Vel. kralju, ki so se mu priključili vsi zborovalci s gromkim »živio« vzklikom. Gospod general se je podrobno zanimal za potrebe trboveljskih rezervnih častnikov ter obljubil biti na pristojnem mestu tolač njihovih želja. Na željo zborovalcev se bo v kratkem ustanovila tu tečaj, na katerem bodo odrejani vojaški odposlanci predavali o vsem, kar bo naše rezervne častnike zanimalo. Odrejani bodo tedenski sestanki z diskuzijskimi večeri itd.

Po sklepih organizacijskega sosačja je g. Rogi zaključil občni zbor v duhu solidarnosti zborovalcev in njihove hvalečnosti

vojaški oblasti za razumevanje naših teženj in vsestransko podporo. — Trboveljska sekcija bo v kratkem pričela z načrtnim delom ter skušala pritegniti k svoji organizaciji tudi rezervne častnike iz sosednjih industrijskih občin.

Iz Celja

— Pokrajinski sokolski zlet v Celju. Letos 29. in 30. junija bo v Celju ob 50letnici Sokolskega društva Celja-malice in 30letnici celjske sokolske župe velik jubilejni zlet, ki si ga je Savez SKJ ocvoril kot pokrajinski zlet. Obširne priprave, ki so v teku, kažejo, da bo ta pokrajinski zlet veličastna manifestacija sokolstva vse Slovenije. Prihodnji mesec bodo razposlani lični zletni znaki, izdelani po osnutku akad. slikarja Stovčka. Cena znakom bo za netelovadeče članstvo 15 din, za telovadeče 10 din, za naraščaj 5 din. Z znakom bo spojen popust na železnici, prost vstop na stojišče k vsem zletnim prireditvam razen akademije in prost vstop na razstavo ter brezplačno skupno prenočišče. Sokolska društva in čete naj do 31. marca sporočijo v Celje, koliko znakov želijo in sicer ločeno za netelovadeče, telovadeče in za naraščaj. Narocilo je obvezno. Bratje in sestre, ki so jim poverjene priprave za pokrajinski zlet in reševanje okrožnic, naj točno in hitro odgovorjajo na dopise in okrožnica zletnega odbora, da olajšajo naporno in veliko delo za jubilejni pokrajinski zlet.

— Komemoracija. Moška in ženska podružnica CMD v Celju priredita v soboto 16. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma svečano počastitev spomina pokojnih velikih narodnih dobrotnikov gg. vladnega svetnika Emilijana Lileka in učitelja Franca Krajca. Govorila bosta gg. prof. Janko Orožen in učitelj Franjo Roš. Sodeloval bo tudi zbor Celjskega pevškega društva. H komemoraciji je vabljeno vse narodno zavedno prebivalstvo.

— O Hrvatskem Primorju s posebnim oziranjem na stare umetniške spomenike predaval v sredo 13. t. m. ob 20. ravatelj Tujskoprometne zveze na Sušaku, g. I. S. Vrginčanin v kinu Metropolu. Predavanje priredi krajevni odbor Jadranske straže v Celju skupno s Tujskoprometno zvezo Putnikom v Celju. Po predavanju, ki ga bodo spremljale skopične slike, bo prvi predvajal v Celju kulturni svočni film »Od Zagreba do Raba«, ki je dosegel v raznih evropskih državah in na svetovni razstavi v New Yorku velik uspeh. Opozarjamo na to predavanje vsi javnost.

— Za l. simfonijni »concert združenih orkestror celjske Glasbene Matice in godbe 39. pp., ki bo v torek 12. t. m. ob 20. v celjskem gledališču, so vstopnice v predprodaji v Goritčarjevi in Slomškovi knjigarni. Obeta se prvotrsna umetniška prireditev, s katero praznuje Glasbena Matica v Celju obnem 20letnico svojega plodnega delovanja.

— Dijaški drž. realne gimnazije v Celju bodo uprizarili pod okriljem Ferialnega saveza v petek 15. t. m. ob 20. v celjskem gledališču Meškovo dramo »Matic v režiji g. A. Sadarjeve. Obiščite to predstavo v čim večjem številu!

— Prvo predavanje za rezervne oficirje bo v ponedeljek 11. t. m. ob 19. v Oficirskem domu, drugo pa v četrtek 14. t. m. ob 19. v velikih dvoranah Narodnega doma. Udeležba obvezna.

— Umrla je v četrtek na Bregu pri Celju 78letna hišna posestnica Genoveža Vičova, roj. Divjakova, na Ostrožnem pri Celju pa 72letna preužitkarica Amalija Podbregarjeva.

— Nevaren vlomilec pred sodniki. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju so se zagovarjali v petek 4letni Fr. Žuraj, sofer brez stalnega bivaliča, 26letni posestnik sin Jože Podkrajšek iz Srzovice pri Ponikvi, 29letni posestnik sin Franc Šmid in njegov 26letni brat Janez Šmid iz Okroga pri Ponikvi. 25letni mehanik Franc Trbovc iz Boletine pri Ponikvi in 20letna posestnikova hči Terezija Šmidova iz Okroga. Žuraj je ukradel v zadnjih dveh letih v celjskem in mariborskem okolju 12 koles in izvršil tudi več virovon. Ostali obtoženci so kupovali od žuraja ukradeno blago in ga prodajali

Zjutraj
za lepoto —

Zvečer
za zdravje!

Zato zjutraj, zlasti pa zvečer

SARGOV **KALODONT**
PROTI ZOBNEMU KAMNU

daje. Franc Šuraj je bil obojen na 3 leta robije, Jože Podkrajšek na 4 mesece, Franc Šmid na 5 mesecev, Janez Šmid, Franc Trbovc in Terezija Šmidova pa vsak na 1 mesec strogega zapore.

— Za vse življenje mu je skazil obraz. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča se je zagovarjal v petek 26let. rudar Ivan Uplaznik iz št. Pavla pri Preboldu zaradi težke telesne poškodbe. Uplaznik je lani 19. novembra v Grenkovi gostilni pri Sv. Magdaleni blizu št. Pavla pri Preboldu zabodel Jurja Ocepka z nožem v glavo in ga tako poškodoval, da ima Ocepk trajno skazjen obraz in da je njegovo zdravje v znatni meri in trajno okvarjeno. Uplaznik je bil obojen na 2 leti in 1 mesec robije.

— Nesreča na poti. Pri Sv. Petru nad Laškimi si je 12letni posestnikov sin Martin Lokotek pri padcu zlomil levo nogo v gležnju. V Radmirju si je 31letni žagar Franc Golob v torek pri padcu hudo poškodoval desno nogo v kolenu. V četrtek je cirkularna sgrabila 21letnega rudarja Franca Kljnarja z Zvodnega pri Tebarju in mu težko poškodovala desno koleno. Istega dne si je 41letni posestnik Gregor Pintar v Selcah pri Novi cerkvi pri padcu zlomil desno roko v ramenu. V Solčavi je padel 30 letni gozdni delavec Karel basovšek pri delu v gozdu in si zlomil desno nogo v gležnju. V Pečovniku pri Celju si je 18letna posestnikova hčerka Antonija Jurškova doma pri padcu zlomila desno roko nad komolcem. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v nedeljo 10. t. m. zdravnik dr. Drago Mušič na Cankarjevi cesti. — Otvoritev koč v Savinjskih Alpah. Koobekov dom na Korosci bo od sobote 16. t. m. dalje stalno oskrbovan. Frischaufov dom na Okrešlju pa bo odtočen na veliki četrtek 21. t. m. in ostane oskrbovan preko velikonočnih praznikov. Letos je na planinah mnogo snega. V Savinjskih Alpah se smučarjem obeta idealna smuka. Pri Mozirski koči na Golteh je 80 cm snega, deloma sren. deloma pršč. Današnja jutrnja temperatura —12. Vreme lepo in solnčno.

— Slovanski večer bo v soboto 6. aprila v Narodnem domu v Celju. Na sporedu bodo koncertne in pevške točke ter plesi. V telovadnici Sokolskega društva Celja-malice vadijo vsako sredo ob 20. česko besedo in narodna kola. Obkleta za obisk slovanskega večera bo promenačna, vendar je splošna želja, da bi bilo na prireditvi kar največ narodnih noš. Bratje in sestre naj skušajo do tega dne, če moreče, dobiti narodno nošo. V torek 12. marca ob 17. uri bo v Celjskem domu sestanek starejših sester, ki se bodo posvetovale zaradi sodelovanja na prireditvi. Na sestanku se vabljene vse starejše sestre a prošnjo, da se ga zanesljivo udeležijo. Posebna vabila tim ne bodo dostavljena.

VERJETNO

— Če ne boste nehali hreščati s tem saksofonom, bom smol, se je pritoževal sosed sosedu.

— Malim, da ste še smolali, je odgovoril mirno sosed. Saj sem nehal igrati že predvčerajšnjim.

Iz Zagorja

— Lepo in redko priznanje. Mnogoteri napadek v posameznih gospodarskih panogah naše doline je tesno povezan z agilno osebo zagorskega učitelja g. Lojzeta Kolence. Celo vrsto let je organiziral, vodil in dajal nove sodobne pobude v sadjarstvu, čebelarstvu, pri selekcijskem društvu, gozdarstvu, pri zadržnem delu, kot starosta Sokola, pri dobrodelnem delu in povod drugod, kjer mora kaj koristiti naši skupnosti. Po vsej dolini pa je znan tudi kot izvrsten enoletni vzgojitelj, že dobra tri desetletja. Te dni je g. Kolenc prejel kot lepo in redko priznanje »za poslovanje pri dednih dneih za pogozdovanje in za propagando pogozdovanja v občini Zagorje« diplomno banske uprave. Poleg njega sta prejeli enako priznanje še graščina Grmčar pri Litiji in TPD.

— Volitev starešine preteklo nedeljo izvoljenih 16 delavskih zaupnikov je bila v četrtek zvečer v prostorih rudniške restavracije v Toplicah. Po daljšem posvetoivanju so se zaupniki zedinili za tajno glasovanje po listkih. V veliko presenečenje zmernejših socialistov sta prejela največ glasov g. Ciril Groznik, ki je postal starešina, in g. Slavko Taufer, ki mu je poverjeno mesto tajnika, oba z levece. Izvolitev bo morala potrditi še banska uprava, da bo pravomočna.

— Redna letna skupščina Posojilnice v Zagorju ob Savi bo v ponedeljek 18. t. m. ob 18. v zadržnih prostorih.

— Redni letni občni zbor KJS bo v nedeljo 10. t. m. ob 15. v mali dvorani Sokolskega doma.

— Rudniški vesti. Pri rudniku je zaposlenih okroglo 1130 delavcev. Zaposlitev je volna in se skoraj na more ustredi zahtevam povpraševanja. V bližini kurtine so se dni depozirali pod gozdiščem poleg kolonije presipovalno napravo za depozirani prunogov drobšč, ki bo šel sedaj v denar. Za apenice na postaji so začeli pridobivati kamen od levega »grigljac« čigar polovico, obrnjeno proti cesti, bodo v nekaj letih porabili in sežgali v apno. dočim je ostala polovica neporabena peščene. V vidiku je elektrifikacija rudniške železnice. O odškodninskih zahtevkih posestnikov na Orieku, ki se že tri leta pravdajo s TPD zaradi plazov, ki so jih povzročili že davno opuščeni rovi, bo zadnjo besedo izrekel še tretji, nevtralni izvedenec. Od tega bo odvisno, če bodo prejele interese kako odškodnino za škodo na svojih zemljiščih.

— Draginja narašča. Pred kratkim so okoliški dobavitelji mleka sklenili povišati cene mleku od 2 na 2.50 din, kar je izvalo precej nezadovoljstva in se čuje, da bodo prizadeti marašče mleko odpovedali ali pa zmanjšali dosežanje porabo. Prav tako so sklenili dvigniti cene naših mesarj, čeprav je bilo doslej meso pri nas dražje kakor n. pr. v Laškem, ki je tudi industrijski kraj, poleg tega še v drugem draginskem razredu.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

I

Naša vse, naša predraga mama

JANJA BENČINA

nam le umrla.

Pogreb bo v nedeljo 10. marca 1940.
ob 15. uri v Starem trgu pri Rakeku.

Stari trg, Maribor, Beograd.

Žaluloči:

**MILOŠ, NADA, DUŠAN, hčerka in sinova;
FRANJO KOVAČ, zet; MAJDKA in JELKICA,
vnukinji in ostalo sorodstvo.**

NAJLEPŠE ČTIVO

Ravlien: ZGODBE BREZ GROZE

Klabund: PJOTR · RASPUTIN

Ravlien: ČRNA VOJNA

Thompson: SIVKO

Malerieva: RUDARSKA BALADA

Broštrana knjiga stane 10.— din.

Vezana knjiga stane 15.— din.

ZALOŽBA »CESTA«
LJUBLJANA — KRAJČEVA UL. 6

Rumunsko tekoče zlato

Na davkih in drugih javnih dajatvah plača rumunska petrolejska industrija državi letno nad 7 milijard lejev

Petrolejski vrelci pri Moreniju, ko so goreli

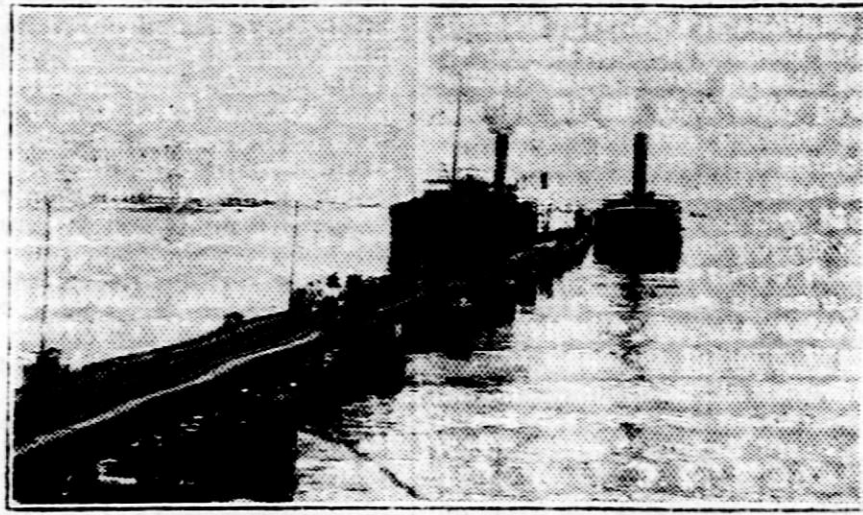
Zlato žebelj rumunskega narodnega bogastva je nafta. Manjši del rumunske nafte črpa iz naftnih polj, razprostranih se na površini okrog 500 km v dolžini in okrog 50 km v širini. Ta zlata pas leži na vzhodnem in južnem pobočju rumunskih Karpatov od kraja Mehedinți do Bukovine. V zadnjih letih so zaradi mnogo tovarn, kjer se proizvajajo stranski produkti, ki nastanejo pri predelovanju nafte, da se ta zaklad izkoristi čim racionalneje.

Za petrolejsko industrijo so potrebne velike investicije, kajti vrtnanje vsakega petrolejskega vodnjaka stane več tisoč ali celo več milijonov lejev. Stroški so neposredno odvisni od geoloških razmer v posrednih krajih in od globine vrtnanja. V kraju Bacau so petrolejski vrelci globlji 38 do 720 m, v Buzau 28 do 450, v Prahovi 100 do 1400 m. Tudi dnevna črpalna kapaciteta posrednih vrelcev je zelo različna. V polju okrog Prahove se črpa okrog 60 do 80 ton dnevno, v Buzau na od 3 do 7 ton.

11.000 vagonov in cevi

Rumunske državne železnice imajo na razpolago za prevoz nafte 11.000 posebnih cistern vagonov. S temi prevažajo sirovo nafto, namenjeno za domači trg. Za izvoz namenjeno nafto prevažajo vagoni petrolejskih družb ali pa uvozniki sami. Največji del rumunske nafte se prevažja z ladkami iz črnomoškega pristanišča Constanța, ki je tudi znano letovišče. V pristanišču v Constanți je posebno petrolejsko pristanišče, kjer spravljajo nafto v velike jeklene cisterne. Iz teh je nafta napeljana po posebnih ceveh, tako da teče kar v tovarne ladje, ki pa morajo biti tudi temu primerne narejene. V pristanišču je napeljana nafta po velikih ceveh naravnost iz petrolejskih vrelcev. To je omogočeno zaradi znatne višinske razlike med pristaniščem in petrolejskim poljem. Nove podobne cevi so položili 1. 1916. iz Ploestia do dunavskega pristanišča Giurgiu. To delo je opravila nemška okupacijska armada. Po svetovni vojni so položili tretje cevi.

nost iz petrolejskih vrelcev. To je omogočeno zaradi znatne višinske razlike med pristaniščem in petrolejskim poljem. Nove podobne cevi so položili 1. 1916. iz Ploestia do dunavskega pristanišča Giurgiu. To delo je opravila nemška okupacijska armada. Po svetovni vojni so položili tretje cevi.

Ladja-tank za prevažanje petroleja

vi iz Baicou do Bukarešte, da je preskrbljena rumunska prestolnica z nafto za kurjavo in industrijske potrebe. Po teh ceveh gre vsak dan okrog 410 vagonov nafte v peči centralnih kurjav, v tovarne itd.

Večni plamen

V nekaterih naftnih oborih se pojavljajo tudi zemeljski plini, puhtiči iz zemlje. Seže v zadnjem času so začeli izkoriščati tudi ta vir energije. Zemeljske pline rabijo namesto navadnega plina za razsvetljavo in za kuho, ali pa tudi za segrevanje vode v javnih kopališčih in podobno. Ta plin razvija mnogo toplote, tako

da se lahko prihrani precej premoga. Toda izkoriščanje še ni organizirano tako, kakor bi moralo biti. Pred leti je nastala pri Moreni ogromna eksplozija, ko je nekdo vrget cigareto v tak plinski rezervoar. Gorelo je več let. Investirati so morali težke milijone, da so ugotovili ogroženo. Plamen je švigal do 70 m visoko. Bila je velika nevarnost, da bi se vneli tudi vrelci nafte. Škoda je bila ogromna.

Ples milijard

Z vsa pravico lahko imenujemo nekatere delniške družbe, izkoriščajoče bogate vrelce nafte, mamutske, ker so to ogromna podjetja. Tako predela družba Astra Romana na leto 1.190.000 ton nafte, Steua Romana 912.000 ton, Romano Americana 730.000 ton, Concordia Vega 685.000 ton, Uniea Orion 450.000 ton, Colombia Ploesti 342.000 ton. V Rumuniji obratuje 55 rafinerij, ki predelajo na leto blizu 6.000.000 ton nafte. Vse nafte pridobe v Rumuniji 8,5 do 9.000.000 ton. Rumunija sama porabi od tega za svoje tržišče okrog pol milijona ton v vrednosti okrog eno milijardo lejev, vse drugo sre pa v izvozu.

Na davkih in drugih javnih dajatvah plača rumunska petrolejska industrija državi nad 7 milijard lejev ali približno tretjino vseh rednih državnih dohodkov. Država je udeležena na petrolejski indu-

striji z 42% državnega deleža, plačane deloma v gotovini, deloma v sirovinah. V rumunski petrolejski industriji je zaposlenih okrog 500.000 delavcev in nameščenec. Vse rumunske petrolejske naprave predstavljajo milijardo vrednost, da vrednost nafte same niti ne računamo. Zaloge nafte v rumunski zemlji so še ogromne. Mnogo je še vrelcev, ki leže še nedotaknjeni kot rezerva za primer, če bi se dosedanja vrelci izčrpali ali poškodovali. Rumunska petrolejska proizvodnja še ni dosegla največje stopnje. Druge po svetu se na petrolejska polja izravnava ali pa so že pred izčrpanjem.

Jubilej predora pod St. Gothardom

Pred 60 leti, 29. februarja 1880, se je razširila po svetu vest o dograditvi nove železniške zveze med Švico in Italijo. Tisti dan je bil namreč prekopan predor skozi Gotsko gorje St. Gothard. Takrat je govoril svet o pripravah za prekop Panamske morske ožine, pa tudi o možnostih podmorskega prekopa med Anglijo in Francijo. In vendar je veljalo to delo za tehnično čudo. Kopanje predora pod Mount Cenisom je trajalo 17 let, gor St. Gotharda so pa prevrtali v 7 letih in 7 mesecih, čeprav je predor 2.700 m daljši od onega pod Mount Cenisom.

Predor so začeli kopati v juliju 1872 v Göschenenu na severu in v Airoli na jugu. Dela je vodil inženirski gradbenik Louis Favre, ki je bil proti konkurenčnim italijanskim tvrdki za 15.000.000 cenejši, razen tega se je pa še zavezal, da bo dogradil 14.820 m dolgi predor v 8 letih, sicer pa da bo plačal visoko globo. Obljubo je držal, toda dograditve predora ni doživel. V juliju 1879. ga je namreč sredi delavcev v predoru zadela kap.

Tipi sovjetskih ujetnikov na Finskem

Prvi zemljevid sveta na Kitajskem

Ceprav je kitajska kultura mnogo starejša od evropske, je minilo komaj nekaj stoletij, ko Kitajci niso skoraj ničesar vedeli o zunanjem svetu. Bili so približno v takem položaju kakor Evropejci, dokler nista bili odkriti Amerika in Azija. V 16. stoletju in sicer leta 1584 je prišel iz Evrope na Kitajsko italijanski misijonar pater Matteo Ricci, ustanovitelj katoliške misije na Kitajskem. Prinesel je s seboj zemljevid vsega takrat znanega sveta in izobrazil ga je v svoji koči v mestu Šao-kin.

Kitajci dotlej niti slutiti niso, da so razen njihove ogromne države na zemlji še druge velike države. Zato so se zelo začudili, ko so zagledali zemljevid. Kmalu je prvi zemljevid sveta na Kitajskem zaslo-

vel. Pater Ricci je imel prijatelja mandarina in ta ga je pregovoril, da je vzel čopič in tuš ter začrtal na zemljevid besedila s kitajskimi znaki. Zemljevid so potem ponatisli v kitajski tiskarni pod imenom »popoln zemljevid gora in morije«. Ta zemljevid je bil polegoma razširjen po vsej Kitajski. Natiskanih je bilo na deset tisoče izvodov. Ohranilo se jih je pa samo baje pet. En izvod tega zemljevida je shranjen v vatikanski knjižnici in predstavlja seveda ogromno vrednost.

OTROŠKA USTA

Oče sprašuje štiriletnega sina, kako mu je kaj všeč bratec novorojenček. — Bi že šlo, — pravi, toda zakaj niste kupili število večjega?

Kdaj postaneš slaven

Mnogi veliki talenti so zasloveli že v mladosti, mnogi pa šele v zrelih letih

Ce proučujemo življenjepis slavnih mož, ki so se proslavili v zgodovini, s presenečenjem ugotovimo, da so plodovi njihovih genijev zoreli na večini šele v tretjem in četrtem desetletju njihovega življenja. Vendar je med slavnimi možmi tudi mnogo duševnih velikanov, ki so se proslavili že v mladih letih. Nekateri so duševno dozoreli že zdavnaj, preden so telesno dorasli.

Predvsem so se mladi proslavili mnogi skladatelji in matematiki, ki so bili prvi geniji že pred svojim 20. letom. Klasični vzor takšnih genijev so bili: Mozart, ki je bil že v svojem šestem letu virtuos na klavir, Paganini, ki je začel svoje pustolovsko življenje kot violinski virtuos v 16. letu, Schubert, ki se je proslavil v svojem 19. letu s skladbo Goethejeve pesmi »Erlkönig«, in Mascagni, ki je že 18 letni napisal svojo prvo opero.

Zelo mlad se je proslavil kot izreden matematični talent Pascal, ki je v svojem 12. letu sestavil geometrijski sistem in šele 17-letni objavil znamenita dela o prerezu stožcev, ki vsebujejo slovo Pascalovo pravilo. Tudi Gauss je bil zelo mlad, saj je izdelal svojo teorijo o delitvi kroga že kot 19 letnik. Ko je bil star 20 let, je objavil osnovna pravila algebre.

K tem imenom lahko pridružimo še imena številnih mladih iznajditeljev iz drugih strok. W. Morton je dandanes zelo malo znan; iznašel je narkozo z etrom in sam izvršil prvo operacijo z njeno pomočjo. Ko je bil star šele 27 let. Tudi ime Banting je malo komu kaj pove, čeprav je človek, ki se je tako pisal, odkril v svojem 29. letu insulin, ki se mu morajo zahvaliti za podaljšanje življenja sto tisoči ljudi, trpečih za sladkorno boleznijo. Marconi je iznašel anteno, ki je šele omogočila razvoji brezžične telegrafije in že v svojem 23. letu je ustanovil v Londonu »Brezžično telegrafsko društvo«.

Med pisatelji svetovnega slovesa, ki so se uveljavili že v mladosti, spada predvsem Dickens, ki je že v svojem 24. letu

Charles Dickens

dosegel svetovni uspeh s svojim prvim romanom. V enaki starosti se je proslavil tudi pesnik lord Byron. Njegovo delo »Child Harold« mu je pridobilo oboževalce Anglije in vsega sveta. Velika nemška pesnika Goethe in Schiller sta se proslavila že pred svojim 25. letom. Schiller je napisal, ko je bil star 22 let, »Razbojnik«. Goethe pa »Götz von Berlichingen«, a kot 25-letni je izdal »Wertherja«.

Kljub temu se je mnogo slavnih mož proslavilo šele v svojih zrelih letih in celo proti koncu svojega življenja.

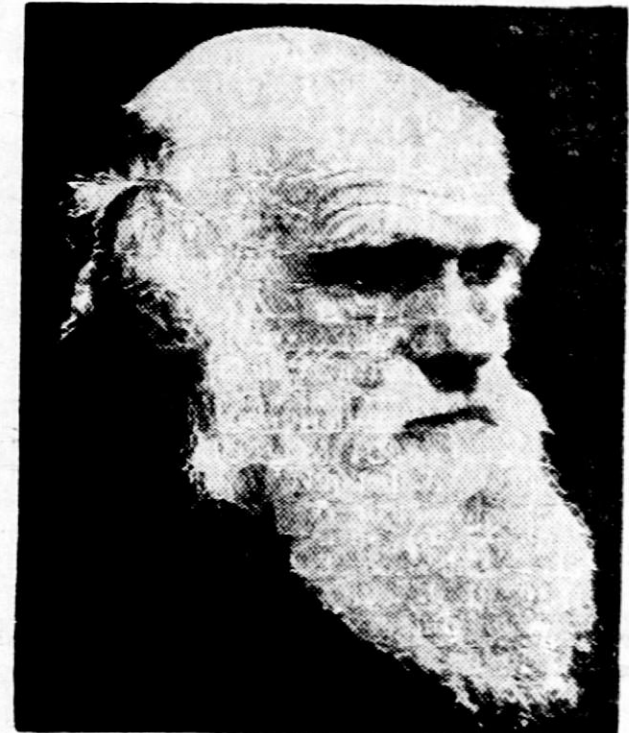
Slavni Grk Sofokles je napisal svoje najznamenitejše delo »Antigona«, ki mu je prineslo nesmrtnost. Šele ko je bil 55 let

star, Cervantes je napisal »Don Quichota«, ko je bil star že 58 let po dolgi letih pustolovskega življenja. Kant je napisal svoje glavno filozofsko delo »Kritika čistega razuma«, ko je bil 57 let star. Norveški dramatik Ibsen se je proslavil v svojem 51. letu z dramo »Nora«. Bernard Shaw je bil priznan sicer že v svojih mladih letih kot dramatik, toda svetovno slavo si je pridobil šele po svojem 50. letu. Edgar Wallace je bil že 52 let star, ko je začel pisati kriminalne romane, ki so ga proslavili v svetu.

Edgar Wallace

Po svojem 50. letu so se proslavili tudi mnogi znanstveniki. Italijanski anatom Galvani je bil star 52 let, ko je odkril osnove elektrike, Darwin, ki je zelo trpel že v svojih zrelih letih zaradi živčne izčrpanosti, je napisal kot 50-letnik svoje slavno delo »O izvoru vrst«, s čimer je bila začeta nova epoha biologije. Röntgen je bil neznan profesor fizike v Würzburgu in šele kot 50 letni si je čez noč pridobil svetovno slavo z odkritjem X-žarkov.

Charles Darwin

Mnogi slavni možje so se proslavili šele ob koncu svojega življenja. Fontaine je napisal svoj prvi roman šele ko je bil 59 let star, a svoje mojstrsko delo »Effe Briest« je izdal šele, ko je bil 78 let star. »Kosmos« glavno delo A. von Humboldta je začelo izhajati šele, ko je bil slavni prirodopisec star že 76 let.

Ti primeri nam dovolj zgovorno kažejo, da je slava muhasta kakor sreča in da človek lahko upa na slavo do konca svojega življenja.

Vpliv solnce na zdravje

Zadnje čase se vedno bolj utrjuje prepričanje, da vplivata sonce in ionosfera na človeško zdravje. Tu se je treba predvsem ozreti na umrljivost v luči statistike, v času, ko je sončna površina posebno agilna. Raziskavanje je omogočeno s tem, da se oslabele organizma kot posledica sončnega delovanja bistveno razlikuje od močnih, ki nastanejo pod drugimi vplivi. Sončni vplivi so splošni in lahko jih ločimo od drugih vplivov, ki delujejo samo na posredne. Dr. Düll je proučil 9.000.000 obolelih v Nemčiji, Italiji, Angliji in na Poljskem, 3.000.000 porodov in 4.000.000 smrtnih primerov izmed vseh nemških velenost. In prišel je do zanimivih zaključkov:

Večje izpremembe v fizikalnem svetu okrog nas povzročajo težje motnje našega fizičnega ali duševnega organizma. Verjetno je, da lahko ob določenih dneh na krvni obtok vplivajo fizične izpremembe, smanjšajo normalno odpornost in izpremembe položaj tako, da nam postane to, kar se nam je dotlej zdelo znosno, nenkrat nezno. Samomor bi torej imel zunanji in notranji vzrok. S primerjanjem mnogih primerov samomorov se je dalo ugotoviti, da je tu nedvomna zveza med sončnim delovanjem in številom samomorov.

Po drugi statistiki iz leta 1936. je proučil dr. Düll vpliv sončnega delovanja v hromosferi na umrljivost jetičnih ljudi. Pri teh bolnikih ima namreč zunanje fizikalno držanje velik vpliv na odpornost. Izkazalo se je, da sledi povečanemu sončnemu delovanju večja umrljivost. Iz dosedanjih opazovanj se pa seveda ne morejo izvajati resne posledice, kajti za to bi potrebovali več podatkov, tako o delovanju sončne površine, kakor tudi o boleznih in umrljivosti.

V eni noči zgrajena hiša

V Belgiji imajo zelo star zakon, po katerem lahko postane državljan lastnik 12 1/2 hektarja obsegaajočega zemljišča, če gre za zemljišče brez lastnika. Toda izpolnjen mora biti pogoj, da zgradi dotični državljan na tako lahko pridobljenem zemljišču v eni noči stanovanjsko hišo. Iz dimnika čez noč zgrajena hiša se mora ob jutranji zarji že valiti dim. Pogoj torej ni lahek in človek ni na prvi pogled mislil, da ga ni mogoče izpolniti. Toda kaj vse na svetu se ne da storiti.

Ali je bil Cervantes zdravnik?

Temeljnost, s katero se v Don Quichotu govori o vseh zdravniških zadevah, je že davno zbudila pozornost zgodovinarjev in zdravnikov. Nekateri domnevajo, da je imel Cervantes to znanje po svojem očetu, ki je bil lekarnar in ranocelnik. Drugi pa naravnost trdijo, da je bil Cervantes sam zdravnik. W. Leschmann, ki je izdal 1. 1936 razpravo »Cervantes, pesnik in — zdravnik?« pušča to vprašanje odprto, naglašja pa, da znanje, ki ga kaže Cervantes v Don Quichotu, daleč prekaša stopnjo, kakršno je mogel doseči v tistih časih izobražen laik.

Duševni razvoj Dona Quichota se povsem ujema s posrednimi razvojnimi stopnjami paranoikove bolezni. Vse zdravniške podrobnosti v Cervantesovih delih se ujema s tem, kar je mogel vedeti zdravnik v tistem času. Leschmann opozarja na to, da se zdravljenje Don Quichotove smrtne bolezni — najprej lahka slabost, potem vse teden huda mrzlica, potem dozdevno zboljšanje in končno, ko mrzlica popusti, naglo poslabšanje — točno odgovarja klinični sliki pljučnice. Če upoštevamo vse to, bomo deloma razumeli, da je odgovoril Thomas Sydenham mlademu zdravniku, ko ga je vprašal, kako se lahko človek najbolje pripravi na zdravniško preisko, takole: Citajte Dona Quichota!

Potniški žepni telefon

Italijanskemu iznajditelju Mastiniju se je posrečilo sestaviti mali žepni telefon, ki bo dobro služil pri najrazličnejših prilikah na potovanjih bodisi po morju, v letalu, na vlak, ali avtomobilu. Lahko se ga bodo na posluževali ljudje tudi na sprehodih. S tem aparatom je omogočeno priklicati vsakega abonent telefonske centrale, na tudi lastnika podobnega telefonskega žepnega aparata. Za iznajdbo se zaima že okrog 20 držav. Iznajditelj Mastini je bil odlikovan z nagrado Odbora za znanstvena raziskovanja.

Težko je reči, kaj je dalo povod za ta čudni zakon. Bilo je gotovo zelo malo ljudi, ki so poskusili izpolniti njegov pogoj in si pridobiti brezplačno zemljišče. Vendar se je našel v belgijskem kraju Volleseele mož, ki je s pomočjo dobrih prijateljev izpolnil ta pogoj. V eni noči je zgradil stanovanjsko hišo in iz njenega dimnika se je ob jutranji uri valil dim.

Dišeče žarnice

V Ameriki imajo že tudi take električne žarnice, ki ne samo lepo zažare, čim vključimo električni tok, temveč začno širiti tudi prijeten vonj. Ta na prvi pogled redka pridobitev moderne tehnike ni nič posebnega. Žarnica ima stene prevlečene s tenko plastjo ilovice ali sadre in na hrupava plast je namočena s parfomom. Kadar žarnica sveti in se pri tem segreva, izhlapeva iz nje parfum in se širi po sobi. Plast ilovice ali sadre je tako tenka, da lahko prodira svetloba skozi njo približno tako, kakor če je žarnica narejena iz motnega stekla.

Ta izum se da uporabiti tudi v resnejše, zdravstvene namene. Če nadomestimo parfum v hrupavi prevleki z desinfekcijskim sredstvom, lahko svetimo s takimi električnimi žarnicami in čistimo obnem zrak v sobi. To bo posebno dobrodošlo bolnicam, gledališčem, kavarnam, kinematografom in podobnim. Ta način čiščenja zraka je namreč enostaven, povrhu pa še poceni.

Bencin v naravi

Splošno je znano, da se pridobiva bencin potom destilacije sirovega petroleja, ali nafte. V nekaterih podjetjih imajo velike naprave, v katerih se pridobiva iz nafte do 50 odstotkov bencina. Sirovi petrolej se pojavlja v naravi dokaj pogosto. O bencinu samem pa tega ne moremo trditi. Da bi se bencin pojavljal je neposredno v naravi, to je velika redkost. Edini tak primer je v dolini Motombo, v oblasti Santa Clara na otoku Kubi.

Tam so našli na vrelce, ki dajejo v nasprotju z drugimi vrelci mineralnih olj čist bencin, poraben za pogon motorjev takoj, čim pride iz zemlje. Z bencinom prepojene zemeljske plasti leže 60 do 400 metrov globoko. Bencin črpa iz zemlje s črpalkami, ki jih goni zemeljski plin, uhajajoč iz zemlje obenem z bencinom. V dveh letih so izčrpali iz zemlje okrog 20.000 ton čistega bencina.

POMAGATI SI MORAS ZNATI

— Halo, tam zastavljavica? Prosim vas, ko'ko je ura? Od večerj imate tam mojo ura.

Ali se da človeško življenje podaljšati?

Psihologija staranja — nenapisano poglavje — Kaj je dognal ameriški učenjak prof. Carlson

Profesor fiziologije na univerzi v Chicagu A. J. Carlson piše v ameriškem mesečniku o tem, kaj more moderna veda povedati o vzrokih človeškega staranja in kakšne izgledajo na uspeh poskusi, da bi se človeško življenje podaljšalo. Temeljni činitelj vseh činiteljev, ki skupno odločajo o visoki starosti je dednost. To pomeni, da bi se človek postal in umrl, če tudi bi se posrečilo obvarovati ga vseh nalezljivih bolezni, ustvariti mu idealne življenjske in delovne pogoje in odrediti mu samo toliko fizičnega in duševnega dela, kolikor ga lahko brez najmanjše škode opravi njegova duša in telo.

Kako visoko starost bi dočakal o tem bi v takem idealnem primeru odločila samo dednost ohranjenosti dedovanosti vseh telesnih in duševnih lastnosti. Vsaka prirojena lastnost vpliva na dolgotrajnost življenja. To pa seveda ni pri vseh ljudeh enako. Ker je pri vsakem organizmu iz skupine vitalnih organov, kakor so srce, jetra, pljuča, ledvice, ščitna žleza, trebušna slinavka pa tudi žleze z notranjo sekrecijo za življenje nujno potrebna, bi v tem idealnem primeru odločil o celotni starosti tisti organ, ki mu je po prirojenosti določeno najkrajše življenje.

V dejanskem življenju se pa zastira ta naravni nastop starosti, pospešuje se z nekočkratnim naporom zunanjih in notranjih činiteljev. Tisti organi, ki pod tem naporom najbolj trpe, se prezgodaj obrabijo in tako prevzame najprej obrabljeni organ besedo o človeški usodi, on postane življenjska ura osebnosti, ki pomenijo njene kazalci na dvajseti smrt. Izredno va-

žen organ je v tem pogledu srce, z ožljem, pa tudi ledvice. A tudi žleze z notranjo sekrecijo trpe tako, da jih smatrajo mnogi za usodno življenjsko uro. V začetku ko so jeli učenjaki spoznavati važnost hormonov, so to nalogo pripisovali zlasti spolnim žlezam, kar je privedlo približno pred 20 leti do pravega poplave pomlajevanja. Zdaj je pa znano, da prav spolne žleze sploh ne vplivajo na dolgotrajnost življenja. Če bi ne bilo tako, bi moral vplivati na dolgotrajnost življenja na eni strani kastracija, na drugi pa prenos svežih žlez na telo. Ne eno ne drugo pa takoga vpliva nima. Kastrati lahko žive zelo dolgo, a ljudje, ki so dobili sexhormonov se jim življenje ni niti podaljšalo niti skrajšalo. Prej lahko odločajo o dolgem življenju druge notranje žleze z notranjo sekrecijo posebno nadledvice in trebušna slinavka. Ker pa ti organi zelo trpe in so sami nežni, lahko otepe pred drugimi in pomaknejo tako življenjski kazalec na 12.

Kar se pa tiče vseh teh organskih darovalcev življenja, je odvisna dolgotrajnost življenja ne glede na dedne činitele v veliki meri od življenjskih pogojev. V pogojih delujočih činiteljev lahko razdelimo v štiri skupine: infekcija, dieta, delo in strup. O infekcijah za sedaj lahko rečemo, da nobena nalezljiva bolezen ne podpira dolgega življenja. O dieti je ugotovil prof. Mc. Cay s Cornellove univerze zaenkrat samo na belih podganah, da se da življenje teh živali izredno podaljšati, če jih hranimo z zelo dobro hrano, samo če je je malo, tako da so podgane vedno nekoliko lačne. V tem primeru se da rast z nekoliko tednov po-

daljšati na dve leti. Toda za sedaj bi se zdravniki še ne mogli čutiti upravičene, da bi prenesli take rezultate podgan na ljudi in da bi svetovali zdravejši otroški rast recimo do 30. leta, in da bi se tako doseglo podaljšanje življenja. Vendar pa lahko sklepamo iz Mc. Cayjevih poskusov, da je deloma odločen za individualno dolgotrajnost človeškega življenja padec temeljnega življenjskega procesa.

O delu tudi ni znano, ali dolgemu življenju koristi ali škoduje. Kdor ne dela, je čisto nagnjen k splošnemu odporu proti življenju in k degeneraciji. Pa tudi človek, ki telesno in duševno intenzivno dela, lahko zaradi izčrpanosti degenerira. To pomeni, da je eno izmed najmanj raziskanih. Strupi vplivajo na dolgotrajnost življenja, in sicer tisti, ki jih imenuje Carlson civilizacijski. Med te spadajo alkohol in alkaloidi v piščah, tobak, svinec, arzen, fluor, cink in druge kovine in nekovine, ki jih sprejme moderen človek vase s sadjem, konzervirano hrano ali neposredno iz zraka, kamor jih izdihava vsak dimnik vsake delavnice. Zdravnik ugotovi zdaj večidel samo akutno kronično zastrupljenje z enim izmed teh strupov. Organizem je pa lahko nekočliko zastrupljen in to se večinoma ne da ugotoviti.

Če opeštevamo vse to, lahko rečemo, da ni mnogo izgledov, da bi smel zdaj kdo predpisovati tak recept na dolgo življenje, kakršnega bi se mogel navadno človek držati. Z drugimi besedami rečeno, učenjaki nam do sedaj še ne morejo odgovoriti na vprašanje, ali se da človeško življenje podaljšati.

Henri Bergson

V soboto dne 2. marca je naša Filozofsko društvo proslavilo 80letnico filozofa Henria Bergsona s lepim predavanjem. Predavatelj, univ. prof. dr. B. Furjan je prikazal v zaokroženi obliki glavne misli francoskega misleca, ki zavzema vidno mesto v razvoju sodobne filozofije in ki velja za najprezentativnejšega francoskega filozofa. Predavateljica mineraloškega inštituta na univerzi je bila skoraj petdeseta za številno občinstvo, ki je z napeto pozornostjo sledilo zanimivim in jasnim predavateljevim izjavam, iz katerih po- dajamo nekaj značilnih misli.

Bergsonova filozofija je v svojem bistvu ob vsej svoji globini neskončno preprosta. Če nam je znana ena sama točka njenega sestava, razumemo tudi ves sestav. Ena taka točka je Bergsonovo prikazovanje težav razumnejšega gojenja. Ako hočemo n. pr. z očmi in z našim razumom dojeti bistvo slike genialnega umetnika, se vrši to razumevanje v smeri razčlenjevanja. V prispodobah lahko rečemo, da vidi naš razum sliko v najugodnejšem primeru kot mozaike, ki je sestavljen iz neskončno majhnih delov. Če se sedaj vprašamo, kako je slika nastala, ima naš razum za to dve razlagi, mehanistično in finalistično, toda obe sta prav za prav že izgotovljeni konfekcijski oblačili, narejeni po meri, s katero razpolaga naš razum. In nikakor ne ustreza resničnemu aktu umetniškega ustvarjanja, ki ni sestavljen iz majhnih delov, temveč preprosto in nedeljivo.

Naš razum sploh ni organ za spoznavanje realnosti, razum je sredstvo za dejavnost. Istovestno ga lahko z mehaniko iznajdljivosti. Odkar uporablja človek prvo orodje in prvo orožje je razumno bitje. Razum je organ za izdelovanje orodja in orožja. Človek kot razumno bitje se zato ne bi smel imenovati homo sapiens, temveč homo faber.

Dejanje zahteva našo vedeti moramo, na kaj lahko računamo. Zaradi tega moramo iz realnega dogajanja izvleči neke sličnosti, neke zakonitosti z namenom, da bomo tudi v bodočnosti z istim dosegli vedno isto. Višek tega razvoja je v matematiki. Vsa naša dejanja pa se gibljejo v prostoru in naš razum opremlja materijo vedno z neko obliko, ki se da po mili volji izpreminjati. Prostor postaja tako shema naše močnejše dejavnosti na stvari, postaja predstava, ki simbolizira fabrikacijsko tendenco razuma. Ker razum ne bode oblike ne smatra za edino možno, zato si samo prestavlja je diskontinuiteto ne pa kontinuiteto. Ker dvigne iz realnega dogajanja le nekatere točke, ostaja vedno le pri nepremičnem in ne more nikoli zajeti samega gibanja, samega dogajanja. Ta značilnost razuma velja za vsa znana, ki ji je dostopno le to, kar se ponavlja, ne pa to, kar je resnično trajanje v realnem času. Naš razum napravi v dogajanju samo hipne slike, kakor filmska kamera, ne nanaša se pa na realno gibanje.

V nasprotju s prostorno sliko vnanje živne gnote, kakor nam jo prikazuje razum, je naše »notranje« dogajanje pravo časovno trajanje. Naša osebnost rase, vsak moment da nekaj novega, nekaj nepredvidljivega. Tukaj je neko stalno ustvarjanje, stalna heterogenost. Za vse duhovno življenje je značilno to čisto trajanje »durée pure«. Vendar psihično stanje v tem oločenem trenutku ni izven prejšnjega, temveč je drugo v drugem. Vprav valed tega je vsak trenutek čista heterogenost, čisti čas, kjer se ničesar ne ponavlja. Je to realno dogajanje samo, katero pa nam ne daje razum, ampak intuicija.

Intuicija je ona »intelektualna simpatija«, s katero se poglabimo v bistvo stvari. Razum je organ znanosti, intuicija pa je organ filozofije. Vzpostavimo s to dvojnostjo gredo razlike: materija — duhovnost, prostornost — časovnost, nepremičnost — gibanje, kvantiteta — kvaliteta, diskontinuiteta — kontinuiteta itd. Z vidu dvojnosti med razumom in intuicijo gleda Bergson vse filozofske probleme, n. pr. problem reda in nereda, problem determinizma ter indeterminizma itd.

Življenje je Bergsonu izraz enega in istega življenjskega vzgona, ki je od začetka tlel in pa se tekom razvoja razide v tri glavne veje: rastlinstvo, živalstvo, človek. So to trije pravci skupnega debela. Ne pa morda tri zaporedne plasti. V toku življenjskega razvoja je bilo mnogo razvodov in mnogo zagat, a le ena vrzel pe- je prvotni vzgon preko vretenčarjev, do človeka, kjer je še možen nadaljnji razvoj, kjer je odprta pot k nadaljnjemu napredovanju, kjer prehajajo »zaprte« živalske družbe v pravo človeško družbo, ki je »odprta« nadaljnjemu napredku.

S tega kozmičnega gledišča gleda Bergson tudi na etiko. Morala rodbine, plemen, narodov je morala »zaprta« družba. Tudi v zakoni fiksnosti morala je morala za- ključena družba. Preko nje ni mogoče pri- klučiti do občloveške morale, do ljubezni, do človeštva. Ta slednja morala je morala »odprta« družbe, ki je zasidrana v Bogu. To ni morala zakonov, temveč morala evangelijev. V tem smislu je krščanstvo prehod od morale zaključnih družb do ob-

ščloveške morale. V politiki ustreza ta- ko pojmovani evangelijski morali načelo demokracije, ki tudi skuša na svoj način odpraviti nesoglasje med dušo in telesom.

Bergson je tako znova poudaril, da mora materialnemu napredku odgovarjati na- predek v duhovnosti, proti mehanističnim naziranjem postavlja kot protutež misti- ko in od gole materije obrača človekov po- gled k nebu.

Delo proti tuberkulozi

Protituberkulozna zveza izdaja letos že šesto leto revijo »Delo proti tuberkulozi«, ki izhaja vsaka dva meseca in šeli biti pred- vsem poljudno glasilo borbe proti strahni morilki — jetiki, ki spada tudi pri nas med najbolj razširjene in po svojih posledicah najhujše narodne bolezni.

Pred nami je 1. številka letošnjega let- nika. Urednik dr. Tomaž Furjan začelja številko z osmrtnico za pokojnim dr. Pav- lom Grošljem, ki je bil učitelj tolikim slo- venskim zdravnikom. Mkv piše osmrtnico za dr. B. Štuhcem, predsednikom protituberkulozne lige v Ptuj, ki je bil prvi oče protituberkuloznega dela v ptujskem okraju, ki slovi kot eden najbolj okuženih okrajev na Slovenskem. Musek K. Vitko piše svoje vtise in opazovanja iz terenskega dela v črtici Trije obiski v enem letu. Dr. Tomaž Furjan prikazuje v članu, ki ga bo nadaljeval, brezsmiselno zapravilje- nje denarja po Slovenskem. Po njegovih ugotovitvah so Slovenci pokali štiri tobaka za 180 milijonov dinarjev. Če pomislimo, da bi na leto za protituberkulozno skrbstvo po- trebovali okroglo samo 10 milijonov dinar- jev, se nam ta ogromna številka pokake šele v pravi luči. Dr. Vogrincič poše o možnosti infekcije s krvavim mlekom, dr. Smerdu pa postavlja osnovne temelje za uspešno protituberkulozno delo in borbo v Slovenji. Iz »Socialnomedicinskega kroška Društva medicincev« objavljata njegova sodelavca Majda Klunova in Musek K. Vitko prerez skozi delo protituberkuloznega dispanzerja v Ptuj, kjer odkrivata veliko delo, ki ga opravlja ta zavod v enem naj- bolj tuberkuloznih krajeh v Sloveniji. Po- ročila iz posameznih krajeh zaključujejo zanimivo številko.

Ker je tuberkuloza slovenska ljudska bo- lezen, mora postati tudi borba proti njej last in dolžnost vsega slovenskega naroda. Prav je torej, da vsi pristojni krogi, pred- vsem zdravniški, učiteljski in duhovniški naj- širše sloje zainteresirajo za protituberku- lozno delo. Pri tem delu jim bo sijajno po- magala revija »Delo proti tuberkulozi«, ki je urejevana smotno in prav z voljo, da postane last čim bolj širokih slojev. Revija, ki stane letno samo 10 dinarjev, se naroča pri Protituberkulozni zvezi v Ljubljani, Askercva cesta (Solska poliklinika). — Revijo vsem prav toplo priporočamo!

Iz Poljanske doline

— Iz jeze je delal škodo. Lani v oktobru je kupil po sodnem potu Janez Vidmar iz Rovt v Selški dolini posestvo delavca Jo- žefa Dolence iz Zakobjek v Poljanski dolini. Pogodba je bila sklenjena tako, da ima zadnjo besedo še sodišče, dotlej pa bi ostal Dolenc v svojem prodanem domu. Nemalo presenečenje pa je čakalo te dni Vidmarja, ko je prišel v kupljeno hišo, pa je moral ugotoviti, da je izgnilo in to ono, Zmajnkala je dolga vrsta šip, izgnilo je okrove in ključavnice skoro od vseh vrat. Vidmar s tako ljubeznivostjo seveda ni bil zadovoljen in in je zadeva prišla na uho uradnim organom, ki so temeljito pregle- dali, kaj vse je Dolenc zagrešil. No, našli so domačine, ki so pokupili, velike šipe, okrove, natikala, medtem ko je našla se- salka svoj blažen mir pri nekem sosedu v sosednji. Vse izmaknjeno blago je dobil lastnik nazaj. Večja kakor na odnešenem pa je škoda na pokvarjenem. Pri trganju železnih delov so namreč hudo trpeli leseni deli oken, trpela so vrata, tako da ima Vidmar nad 1000 din škodo. Dolenc svoje dejanje popolnoma priznava in pravi, da je izvršil in jezi, ker je vedel, da bo moral krmu iz hiše, ki jo je Vidmar kupil pre- pocieni.

— Incident, ki je povzročil med doma- čini dokaj gorvilo, se je pripetil v nedeljo popoldne na banovinskih cestah med Polja- nami in Gorenjo vasjo. Neki domačin se je v navedenem času sprehajal z dvema žen- skama, ko je privozil po dolini avtomob. Nekaj korakov od trojice se je avtomob- ustavil in izstopil je gospod, ki je od zadaj sledil trojici. Ko je možki, ki je spremljal ženski, zagledal, da mu nekdo sledi in menda kar s samokresom v roki, jo je ucvril kar vprek po snegu na drugo stran Sore. Tjakaj v sneg jo je ubrala tudi ena ženska, dočim je drugi uspele, da je moškega, ki je povzročil nič kaj vabljivi incident, pomiril. Čudno ponašanje četvorice je opazovalo več ljudi, ki si niso znali raz- ložiti, kaj naj bi vsa ta predstava sredi ceste pomenila.

VIII.

ZGODBA IZ PRETEKLOSTI

Pisma, ki jih je imela markiza de Valcor v roki in ki bi bila, da ni bilo drznih izgovorov in izmikanj njenega moža, pripravila tudi njeno hčerko mahoma, ob vso srečo življenja, so bila res pristna. V njihovih orumenelih listih se je bila ohranila idila, polna strastnih in tragičnih trenutkov. Če bi bila mogla prečitati vsa, zlasti če bi bila imela več hladno- krvnosti, bi bila nesrečna Laurence začutila plamen življenja, nesporno moč resnice.

Pred petindvajsetimi leti je bil privedel grof Sta- nislav de Ferneuse k svojemu intimno in rodbinsko urejenemu domačemu ognjišču še zelo mlado ženo Gaetano. Med zakonca je bila velika razlika, v starosti, še večja disharmonija pa v značajih. Ta zakonska zveza je bila sklenjena v glavnem na temelju premoženjskih in denarnih razmer. Gaetana se je bila sprijaznila s svojo usodo zato, ker sploh ni poznala moških in življenja, najmanj pa seveda svoje lastno srce. Omožila se je, kaj ji je bilo šest- najst let in ko je bila stara sedemdeset let je prišla na Ferneuse. Takrat se je že dobro zavedala nepo- pravljive zmote, ki je bila postala njena žrtve.

Ne kupujte vojaških stvari!

Na sodniji ne velja izgovor, da nisi vedel o določbah § 122 k. z.

Ljubljana, 8. marca

V zadnjem času se morajo zagovarjati pred sodnikom okrožnega sodišča mnogi obtoženci, ki so se pregrešili proti § 122 k. z. Po tem paragrafu se kaznuje z zapo- rno do dveh let ali z globo do 20.000 din, kdor kupi ali sprejme v dar, v zastavo ali zameno od vojske vojaške stvari. Obto- ženci se povečini zagovarjajo, da niso ve- deli, da ne smejo kupovati od vojakov vo- jaških stvari. To je v resnici najlažji za- govor, pa tudi najmanj verjeten.

Delavec Anton Sodja iz Mojstrane in njegova žena Marija sta se tudi zagovar- jala, da nista vedela, da je prepovedano in kaznivno kupovati vojaške stvari. Sodja je kupil od nekega vojaka par čevljev, njegova žena pa nekaj vojaških rjuh. Vo- jaški žig na rjuhah je izrezala in rjuhe tako zarobila, da ni bilo mogoče na prvi pogled spoznati, da so predelane. Že po tem je sodnik lahko sodil, da je žena ve- dela, da je kupila predmet, ki ga ne bi smela kupiti. Objubila je, da ne bo ni- koli več kupila vojaških stvari in je pro- sila za milo kazno. Ako ne bi bila oba že predkaznovana, bi morda dobila pogojno kazno, tako pa sta bila kaznovana nepo- gojno in sicer mož z globo 600 din, žena pa z globo 900 din. Kazen sta sprejela oba, a je mož pripomnil, da nima denarja za plačanje globe. Sodnik mu je pojas- nil, da bo moral pač kazni prestopiti v za- poru, za vsakeh 60 din 1 dan zapora.

Hude prometne nesreče

Skoraj ni več dneva razprav pred sodni- kom poedincem okrožnega sodišča, da ne bi sedel na zatožni klopi neprevidni vo- zači motornih vozil, ki so zakrivilji hujše prometne nesreče. Vse take razprave so večkrat prelazne, ker se še ni zgodilo, da bi obtoženi vozači priznali krivdo, temveč predlagajo obtoženci in zasebni udeleženci vedno nove dokaze, ki jih sodišče mora preveriti, da se nedvomno prepriča o krivdi te ali one stranke.

Včeraj je bila prelazna razprava proti zasebnemu uradniku Bogdanu C., ki ga obtožnica dolži, da je povzročil hudo ne- srečo, ko je s svojim motociklom vozil proti Dravljani. Pri tej nesreči se je hudo poškodovala neka gospodična, ki so ji mo- ralli odrezati nogo pod koleno. Poškodov- anke niso mogli zaslišati kot prič, ker se ji rana še ni zacelila, državni tožilec pa je zahteval osebno zaslišanje te glav- ne priče.

Včeraj je bila prelazna tudi razprava proti nekemu tramvajskemu vozniku, ki je bil obtožen, da je povzročil z neprevid- no vožnjo hudo nesrečo pred glavno pošto. Neka gospodična je nenadoma obležala pod tramvajem na križišču Prešernove in Selenburgove ulice. Voznik je se zagovar- jal, da je skodlila na tramvaj med vožnjo, gospodična pa je trdila, da je voznik po- gnil tramvaj, ko je bila že v vozi, pa je zaradi nenadnega sunka omahnila nazaj in padla pod tramvaj. Poškodbe so bile zelo hude, poškodovanka je imela nalomljeno

hrbtenico in je omdravela le po čudnem naključju. Sodišče je zaslišalo ved priče. Dve priči sta obremenjevali voznika, dve pa sta ga razbremenili s svojimi izpovedi. Sodnik poedinec dr. Pompe je voznika oprostil, kajti sodišče se ni moglo pre- pričati o voznikovi krivdi, oziroma je bilo glede krivde v dvomu. V takem primeru pa se izreka sodba v prid obtoženca.

Kradel je, ker je bila priložnost

Sodnik se vedno zanima za razlog ali za motiv tatvine. Delavec Franc Filipič iz okolice Žirov je ukradel nekemu Vašlu 36 kg suhih gob, vrednih okoli 1300 din. Ko ga je sodnik vprašal, zakaj je kradel, ker ni bil v denarni stiski, je obtoženec

odgovoril, da je ukradel gobe, ker je bila pač priložnost. Nenavaden je bil ta za- govor, ki je sodnikom prišel v oči. Če bi vsi vor, kajti priložnosti za tatvino je vedno kradli, ki lahko izkoristijo priložnost?

Obtoženec je sam uvidel, da je njegov zagovor slab, zato je popravil zagovor in kameje dejal, da je Vašla okradel, ker je tihotapec, toda tudi ta zagovor je bil ču- den in nenavaden, kajti tudi tihotapec se ne sme okraštati. Zakon šteti tudi imovino tihotapev in samo oblasti imajo pravico obračunati s tihotapcem in njegovim bla- gom, če se pokaže, da je bilo na tihotap- ski način pridobljeno.

S Filipičem je sedela na zatožni klopi tudi njegova sestra, ker je ukradene go- be prodala, dasi bi lahko vedela, da niso bile bratova lastnina. Sestra se je za- govarjala, da je samo šutila, da prodaja ukradeno blago. Oba je sodnik spoznal za kriva in je obsodil Filipiča na mesec dni zapora, njegovo sestro pa na 20 dni zapora in na 300 din globe.

»Ma vaker niči!« je pošepnila ciganka

Kljub temu se je sodišče prepričalo o krivdi in je strogo obsodilo dve ciganki, ki sta kradli in vlamjali

Ljubljana, 6. marca

Kaj pomeni po ciganskem »Ma vaker ni- či«, naši čitatelji seveda ne bodo uganili. Tudi preiskovalni sodnik, ki je zasliševal ciganko Margaretto in Cilko, ni vedel, kaj pomenijo te ciganske besede, ki jih je Margaretta pošepnila Cilki med zasliševan- jem. Margaretta je stara, prekleščena in premetena ciganka. Cilka pa je še mlada in je zaradi tega le imela strah pred za- porom. Sodnik jo je trdo prijel in zaupala mu je, da se pravi »Ma vaker niči« po na- še »Ne govori nič«. Stara ciganka se je bala, da bo njena mlada atovarišica sodni- ku priznala vse grehe, zato ji je v cigan- ščini ukazala, naj molči.

Kljub temu »Ma vaker niči« pa je so- dnika lahko dokazala ciganka Margaretta in Cilka, da sta v družbi z kaznovanimi in v družbi s cigani, ki jih še iščejo, kradli in vlamjali okoli Cerkljeve lani v oktobru. Plan je bil obilen. Na Rakitni je bila osko- čovana Marija Milka za 7000 din, v škri- ljav Jože Glavan za 8000 din, na Gori Ma- rija Zalar za 2000 din, v Topolu pa Anton Čimperman za 5000 din. Ciganska tolpa, ki je v okolici Cerkljeve kradla in vlamja- la, pripada ciganskim družinam šajno- vičev in Hudorovičev. Orožniki še vedno iščejo cigane Deranzo Mija, Levakoviča, Andjela, Jožefa Andoloviča in Fr. Ando- loviča ter ciganki Levakovič Marijo, ki je znana med cigani pod imenom Čička, ter ciganko Tončko.

Margaretta in Cilka sta se včeraj za- govarjali pred sodnikom malega kazenskega senata, ki mu je bil predsednik s. o. s. Rajko Lederhas. Ciganka ne prizna, »eti- di ti molči pod nos najbolj zgovorne do- kazke. Cigan taji, četudi ga zaloté pri ne- poštenem dejanju, cigan se preživlja ve- dno pošteno, včasih krađe, včasih beraci, včasih steari, a živi pošteno. Tako po- šteno sta živeli tudi toženi ciganki, ki sta

zanikali, da sta sodelovali v tatinski ci- ganski družbi. Margaretta se je zagovar- jala, da že deset let ni bila v Slovenji in da Cilke sploh ne pozna, oziroma jo je spoznala nekoč pred 20 leti, pozneje pa je ni nikoli več videla. Margaretta je pozabi- la, da je Cilka šele 19 let stara. Pred 20 leti je nikakor ni mogla spoznati, Cilka je bila bolj odkritosrčna in je priznala vsaj, da je hodila s ciganskim družino v oktobru okoli Cerkljeve.

Sodišče se je prepričalo, da sta obe ci- ganki krivi po obtožbi. Margaretta so pri- sodili 1 leto in 2 meseca robije, Cilki pa 8 mesecev strogega zapora.

Ciganska nadloga dela našim oblastem mnogo preglavje. Na deželi se klajajo tol- pe ciganov, ki nečesto priznati zakonov, ki ščitijo tujo lastnino. Banaka uprava je la- ni ponovno narodila podrejenim oblastom, naj pazijo na kretanje ciganov in naj jih v kretanju kar najbolj omejuje, zlasti pa naj preprečijo prihajanje ciganskih tol- p iz banovine Hrvaške. Naporu banске up- rave so imeli le deloma uspeh. Ciganokom- pu vprašanje bo treba še v bodoče posve- tili vso pozornost ter tako onemogočiti ci- ganom zločinsko delovanje in izkoriščanje lahkovernega slovenskega ljudstva.

OJ, TI OTROCI!

— Mamica — je dejal Janezek diskre- tno — pripogni se k meni, da ti nekaj po- vem na uho.

— Toda Janezek, ali ne veš, da ni do- stojno šepetati v prisotnosti gostov. Po- vej na glas, kaj hočeš?

— Torej dobro, pravi Janezek resni- rano: Hotel sem ti samo povedati, da si je ta gospod vzel še eno torto, ko ga nisi videla.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Nenadno in močno tuljenje se je začelo, kakor odmev na ta starkin vzklik. Oba sta bila pozabila, da je »Nedolžna« z njima v sobi.

Renaud je vstal.

— Mati Gaelova, — je dejal in stopil k vratom, kakor da se mu zelo mudi iz te sobe, — nikar si preveč ne belite glave zavoljo svojega Mathiasa. Jaz bom izbral njegovo energijo in lahko mu zato ponudim tako nagrado, da bo njegovemu hrepenenju po dobrotah tega sveta v polni meri ustrezno. To, kar vas vznemirja na njem, bo obrnjeno v njemu koristno smert. In tako bo to izravnano.

— Pa mi vendar ne pripovedujete tega iz sočutja in usmiljenja, gospod Renaud?

— Moj predlog je bil že pred dnevi dobro pre- misljen in pripravljen, in vprav zaradi njega sem prišel danes k vam, mati Gaelova. Rad bi govoril z Mathiasom.

Starka je malo pomislila.

— Ali bo v tem, kar mu hočete ponuditi, kaj nevar- nega?

— Samo toliko, kolikor ga bom potreboval v to, da se njegov pustolovski značaj ukroti. V resnici pa ne.

— Ali bo moral daleč odpotovati?

— Zelo daleč.

— In naravno, da gre tu za delo, ki ga bo moral moj sin opravljati pri belem dnevu, kaj ne?

Zastavljajoč to vprašanje je započela ta preprosta žena, vdova in mati siromašnih ribičev svoj pogled v Valcorove oči tako srepo, da ga je markiz komaj prenesel.

— Nikar ne dvomite o tem, mati Gaelova. To je povsem zaupna služba, zavoljo katere si ni treba prav nič beliti glave.

— Dobro. Ali se mudi?

— Nobeno odlaganje ni mogoče.

— Vprašujem zato, ker je Mathias na morju. Sam bog ve, kdaj se vrne. Morda že čez eno uro ali pa šele čez teden dni.

— Počakam ga, samo on mi je potreben.

— V grad naj ga pošljem, čim se vrne, kaj ne? Valcor je razmišljal.

— Do jutri ne. Jutri nameravam namreč znova priti k vam. Rad bi videl Bertrando. Ne pustite je z doma, dokler ne pridem.

— Storjeno bo po vaši volji, gospod Renaud. Ali bi vam ne bilo ljubše, če bi jo poslala v grad?

— Saj veste, da ne, mati Gaelova. Sami veste, da moram paziti, da se moja hči ne sestane z vašo

Bertrando. Svoje prirojeno zanimanje za njo moram skrivati samo v lastnih prsih. Zanj ne sme vedeti niti moja žena, niti Michelina. Če bi bila grajska vrata Bertrando odprta, bi lahko nastopile zelo ne- prijetne posledice. A prepričan sem, da bi jo moja žena in hči vzljubili tako, da bi si tako prizadevali navezati jo nase, da bi potem to niti ne bilo prijetno.

— Oh, tega bi sama ne želela, — je dejala starka.

— Za siromašno dekle je vedno nesreča, če se preveč približa gosposkim razkošju.

Ta čas je Renaud počasi odvezoval svojega konja. Odvezal je uzdo, potisnil je nogo v streme, se po- klonil starki in ji poljubil roko kakor ob svojem prihodu.

Potlej se je pa zavihtel v sedlo in pogal konja v dir.

Ko je bil že na griču in ko bi bil moral zaviti naravnost proti Conquetu, kjer je imel dogovorjen sestanek z Gilbertom, se je za hip ustavil. Njegovi pogledi so se vrnili k drobemu gnezdu ribičev, ki ga je bil pravkar zapustil in čez nekaj minut je bil že globoko zasanjan.

Videl je skupino skromnih koč, sredi njih pa hišico, kjer se je pravkar mudil. Njena streha se je lesketala v solncu. Obrnjena je bila proti ustju za- liva, proti vratom obale, ki so se odpirala tja proti neskončnemu morju. Divji podedovani ponos je bil zaklet v njene stene in edina stara koščena starka je bila ostala v hiši, da čuva ta ponos.

Podoba krasnega gradu Valcora je vstala v duši njegovega lastnika. Ali je bil ta gmotni ali moralni

kontrast, ali pa čisto druga in morda globlja misel, ki je nenadoma prešinila Renauda? Skomignil je z rameni, kakor da hoče vreči raz sebe pretežko bre- me, potem se je pa vrvaval in s samozavestnim nasmehom na ustih vzpodbodel iskrega konja.

O jazzu in plesu ob letošnjem plesnem turnirju

Kaj je prav za prav jazz in o družabnem plesu kot sportu

Ljubljana, 9. marca. Drevo bo v ljubljanski Kazini najpomembnejša letošnja plesna prireditev pod geslom »Revija jazz in plesa«, ki bo hkrati tudi plesni turnir za prvenstvo Jugoslavije. Ob tej priliki ni nezanimivo izpregovoriti nekaj besed o jazzu, ki ga pri nas še vse pre malo cenijo in smatrajo kot manjvredno godbo.

Jazz bi lahko imenovali pokret, ki se širi po vsem svetu, zajema vse dežele in osvaja vse ljudi ne glede na stanovsko pripadnost. Jazz je odraz sodobnosti, ritma, po katerem diha večina nas. Kot tak ima mnogo pristašev in mnogo nasprotnikov. Zanimivo pa je, da ga velika večina pristašev, da o nasprotnikih sploh ne govorimo, ne razume pravilno. Saj si ljudje niso niti o najumovnejših pojmihi na jasnem. Vsak plesni orkester ni in ne more biti tudi »jazz-orkester«, ker jazz ne pomeni skupine ljudi, ampak le, kaj in kako ti ljudje igrajo.

Samo Hubad in Adolf Jenko v karikaturi

V jazz tudi ne spadajo tango, navadni valček, rumba in angleški valček. Od vse plesne glasbe je lahko jazz le foxtrott vseh vrst, toraj tudi slowfox, swingstep in podobno. S tem pa seveda ni rečeno, da je ves jazz že obsežen v foxtrotu; imamo pravi jazz, ki že od daleč ni več podoben foxtrotu in za družabni ples sploh ne pride v poštev. To je simfonični jazz, čigar najsjajnejši predstavnik je komponist, aranžer, stilist in dirigent Duke Ellington s svojim bajnim orkestrom.

OD KDAJ OBSTOJI JAZZ?

Postanek jazzu datira iz konca prejšnjega stoletja, in sicer v Severni Ameriki. Pesem cowbojev, traperjev, farmarjev in črncev se je spojila v »ragtime« (4/4 takt alla breve), ki je začel jazz, čigar glavna oznaka je dosleden, železen ritem. Verjetno je, da je v tem največji vpliv črnske glasbe, saj je znano, da imajo črni silno razvit ritmični čut, kar je razvidno že iz njihovega načina signaliziranja. Dosti vidnih sledov tega vpliva pa seveda ni več, saj sta beli in črni človek Amerike to glasbo že zelo predelala in prekrasila, jasno pa je, da je jazz šele v začetku svojega razvoja in da se nam obetajo za bodočnost še neslutene razvojne možnosti.

JAZZ DRUGOD IN PRI NAS

Jazz je kot vsaka prava muzika internacionalen. Širi se povsod, tu hitreje, tam počasneje. V svoji domovini, Severni Ameriki, od koder za sedaj črpa pravi jazz vse druge dežele, je čisto priznan in enakovreden. Redno se vrše jazz-koncerti, seve brez plesa. Najboljši jazz-orkestri prirejajo turneje in seznanjajo ljudi z jazzom, drugi pa so spet angažirani v radijskih oddajah postajah, skratka: v Ameriki je vse življenje povezano z jazzom, tako da tam jazz ne pomeni več samo glasbe, ampak že tudi način življenja. Tudi v drugih deželah se jazz naglo razvija. Za Američani so v jazzu najbolj napredni vsakako Angleži. Njihov jazz je sicer verna kopija ameriškega, le da Angleži zaradi svoje hladne narave ljubijo mirnejši način igranja. Zaradi njihovega sistema klubov je jazz pri njih bolj stvar imovitejših slojev.

ITALIJA JE V VSAKEM POGLEDU PRAVO NASPROTJE ANGLIJI

Tam ljubijo bolj »divje« stvari in si je v Italiji jaz bolj osvojil srednji stan. Italijani imajo sicer mnogo svojih kompo-

stov, toda to, kar ti delajo, še zmerom ni jazz, čeprav jih po radiu forstirajo. Boljši orkestri igrajo v lokalih izključno ameriške stvari. Enako, kakor v Italiji, je tudi v Nemčiji, kjer je režim iz rasističnih nagibov proti jazzu. Vendar so pa Nemci, kakor Italijani, odlični izvajalci in imajo mnogo smisla za jazz. Francozi v jazzu ne nudijo ničesar svojega in ga samo uvažajo, zelo je jazz razširjen in ga odlično izvajajo tudi pri Švedih, Nizozemcih in celo pri Rusih.

KAJ PA PRI JUGOSLOVENIH IN SLOVENCIH?

Za Ameriko smo vsaj za 30 let in je pri nas šele najmlajši rod navdušen pristaš jazzu. Žal pa so pri nas razmere take, da za sedaj še ni možnosti, da bi se razvil vsaj en večji profesionalni jazz-orkester, ki bi lahko živel od tega. Za to nam manjka tudi propagande. Navezani smo spono na radio in gramofonske plošče, kar pa je slab nadomestek. Če smo že pri našli ožji domovini, moramo omeniti, da je prvi pri nas domel jazz Bojan Adamič. On je pri nas prav za prav vzgojil mlado generacijo, da gleda na jazz kot na nekaj resnega. Trdno smo prepričani, da bo tudi pri nas sedanja slika v nekaj letih bistveno izpremenjena in da si bo jazz tudi med nami priobri mesto, ki mu pripada.

Pri nas je zdaj najboljši jazz-orkester »Swing Rhythm«, ki ga mojstrsko vodi g. Samo Hubad in ki nam bo drevo na »Reviji jazz in plesa« pokazal svojo zmogljivost in hkrati tudi vso uglajeno lepoto pravega jazzu.

SE NEKAJ BESED O DRUŽABNEM PLESU KOT SPORTU

Dandanašnji družabni ples delimo v dve skupini, ki sta si med seboj le v toliko sorodni, da plešemo v paru, gospod z damo, po ritmu godbe različnih skladb.

Pri plesu, ki se ga večinoma poslužujemo za zabavo, v razvedrilo in izražanje našega razpoloženja in čustev, gojimo največ le salonsko družabnost kot medsebojno spoznavanje, razgovor in doživljanje. Pri tem pa seveda ne moremo paziti na tehnično, ritmično in estetsko izvajanje plesa in je naš vsakdanji ples samo mehanično pregibanje nog in izvajanje priučenih kretanj. Zaradi tega tudi vidimo v različnih lokalih plesne pare, ki mnogokrat ne ustrezajo lepemu estetskemu in moralnemu načelu plesanja.

Zaradi takšnega napačnega izvajanja plesa se je razvilo plesno-sportno gibanje, ki je iz Anglije nastopilo svojo pot v vse druge države. In če se vprašamo, zakaj naj bo ples tudi sport, je na to pač lahko odgovoriti. Ali ni tudi pri plesu sistematično vežbanje telesa in uporaba njegovih moči in mišic ravno tako važno kakor pri vsakem drugem sportu? Razlika je samo v končnem cilju in različnosti uporabe telesnih moči. Sportnika, ki goji ples, ne zanima ta načina in vztrajnost njegovih mišic, ampak le, kako bo obvladal svoje telo in kako izpremenil moč v estetske oblike gibanja v okviru godbe in ritma. Prav to obvladovanje telesa ob ekonomični uporabi moči pa zahteva najfinjši čut za mišice in razumevanje fizikalno pravilnega gibanja in prenašanje težine. Najvažnejše pri vsem tem je medsebojno pravilno gibanje para, ki mora postati zaokrožena celota z natančno istim nihanjem, ritmičnim gibanjem teles in istim glasbenim doživljanjem. Erotični moment je potisnjen v ozadje, na njegovo mesto pa stopa sportni užitek z željo doseči popolnost v plemenitih kretanjih medsebojnega izvajanja.

Pri nas v Jugoslaviji v tem pogledu nikakor nismo zaostali za drugimi kulturnimi državami in je Ljubljana začela prejeti kot prva že pred petnajstimi leti plesne tekme, ki so postale važne in potreben činitelj za propagando družabnega plesa v Ljubljani. Pred sedmimi leti je bil ustanovljen tudi Plesno-sportni klub, ki je zbral v svojih vrstah ljubitelje družabnega plesa in nam pod vodstvom plesnega mojstra Jenka dal mlado in odlično generacijo plesalcev tekmovalcev na domačih in inozemskih plesnih turnirjih.

»Revija jazz in plesa«, ki bo drevo v Kazini, nam bo pokazala naše uspehe pri jazzu in pri plesu kot sportu. Prepričani smo, da bodo letos Ljubljanci odnesli častno mesto in dali Ljubljani naslov jugoslovenskega prvaka v jazzu in plesu.

SMOLA

Vlasta je izvrstno dekle, to vam rad prizna vsak, kdor jo pozna. Kljub tej »napaki« je absolutna medicinsko z odliko in redavno je odprla svojo ordinacijo. Včeraj sem jo srečal in je bila zelo zalostna.

— No, kako ti kaj grede posli? — sem jo vprašal.

— Nikar me ne sprašuj! Obupno!

— Kako je to mogoče?

Začela je jokati: No, vsi pacienti so pripravljeni zame umreti.

Sosednji se nam smeji, češ pomlad ni čas za znanje... sploh da ni pripravljena vetra... ali si mislimo svoje. Ko bi le vedeli, kakšni božanski načrti nam rojejo po možganih... ha, to bi bilo razlagati oči in široko odprti ust, začudenja polnih in nezmernih izreči besedico, razen tiste, ki je sicer kratka, a jo je samo priznanje: Ah!

Posedli smo na vlažno travo; nobenega dela ne sitnosti nam ne zadajejo, ki so se z lahkoto dvignili soncu naproti in ki jih zavidno spremljajo naši pogledi. Neenakomerno se pozibavamo v sunkih vetra napenja uzde, hoteč pobegniti še više... bog ve kam bi jih zaneslo, če bi se nit pretrgala! Ede je narislal svojemu oču, usta, nos... vse se je zabrisalo. Vidim le svetlo rdeč madež v plavem morju... madež, ki se manjša in manjša... izginja... in ga bomo zaman iskali, ko poreče klopič: Dovolj!

»Najmanj pol kilometra je že visoko!... Hui! A vajina?«

»N-j-a... Moj ni pravilno uravnotežen.«

»A moj ima pretežak rep.«

»Kaj rep? Zanič jet... Sploh je vsak zmaj iz časopisnega papirja velika reva!«

»O! Niti tvoj ni bog ve kaj!... Pa se obesi nanj, če si upaš!«

»No, konjske sile res nima... ali ko zgradimo večjega, ha! V oblake ga pošljemo!... Spodaj košarico, varjo Gustlovega psa... in hajd v nebesa!«

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Zavese

najlepših vzorcev ima v zalogi
SEVER — Marijin trg 2.
Na željo Vam zavese tudi zasijemo in namestimo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

MALI OGLASI

»Slov Naroda«

imajo

sigurno uspehi

DAME!

Zakaj si vse lase, ko si lahko za 26 din sami pobarvate lase z neškodljivo berlinsko Omonell-Henna-Shampoo barvo, katero dobiti v vseh niansah z navodilom pri glavnem zastopstvu: **Ludvik Heršič**, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. (Rimska cesta) 714

ZA VSAKO PRILIKO

najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri

PRESKER

Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezenje zavese, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. **Julijana**, Gospodstva c. 12 in Franciskanska ul. 3. 4. L.

VSAKOVSTNO POHISTVO

se vedno po starih cenah dobavljajo v moderni in solidni izdelavi trdka »Oprava«, Celovška 50. Sprejemajo se naročila 6. L.

PRED NAKUPOM OBUTVE

si oglejte našo nedeljsko razstavo. **Bratkovič živko**, diplomirano čevljarstvo, Ljubljana, Igriška 3 (pri Drami). 739

V GOSTILNI »LLOYD« vsako nedeljo godba s plesom. Izvrstna domača hrana, vsakovrstna topla in mrzla jedila in izborna vina. Vsak tork in petek morske ribe. Abonent se sprejmejo. — Velikavrh Rezi, gostilničarka. 764

»Če ti ga posodi...?«

»Kaj pa se mu more zgoditi? — Nič! Le uši bi mu bilo treba izesati, sicer dvomim, da bi se zmal hotel in mogel dvigniti!... Bi riskiral našega Princa, ali ga je zares škoda! Je stare in plemenite pasme... tudi mu je konja pred kratkim spodrežal usesa — in od takrat grize!... Da, Princa bi bilo škoda... ali Leona?«

Ede ima prav, Leonu — Gustlov pes namreč sliši na to dokaj nenavadno ime — se res ne bi moglo pripetiti hudega. Še čutil ne bi, če bi ga odpihnilo iz košare in bi telefon kam na trdo, toliko dlake mu je naraslo! Seve: v dlaki naseljenim ušem bi ne bilo najlažje! Če smem verjeti Edeju, bi jih bilo do zadnje konic... bi si polomile tilnike in stotile bridko smrt. Strašno!... Pa brez skrbi! Še nimamo zmaja, ki bi zmogel dvigniti ter ponesti Leona, kamor si želimo sami... tja pod oblake, pod sonce, od koder je zemlja malo večje mravljišče, hiše igrače, smarna gora kupček peska, Sava nezmaten potok... Takega zmaja še nimamo, kakor obenem dvomim, da bi kdaj mogli pregovoriti Leona na nenavadno potovanje. Tudi on grize...!

Pod oblake, k soncu! Ko sva z Darinkom prebrala povest »Polet na Mars«, me je zgrabilo. Z raketo v svet... brzina, kakršne si niti zamisliti ne morem... beg v neznano... med zvezde, ki jih je včasih, da človek ne ve, katero bi pogledal, katera

TELOHOVE CVETE

sveže, razpošiljam po 65 par sopek. **Ivan Jager**, Sv. Stefan, Rimske Toplice. 762

POUK

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din.

Strojepisni pouk

večerni tečaj, vpisovanje in pričetek pouka poljuben. **Christof** učni zavod, Domobranska c. 15. 738

TRGOVSKEGA VAJENCA s predpisano šolsko izobrazbo sprejme takoj Colnar, trgovina — Kranj. 769

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din.

NATAKARJA ali SERVIRKO išče za takoj restavracija hotel Strudel. 775

KATERI DOBROSČINI GOSPOD

si pomagali mladi gospodični do službe? — Ponudbe pod šifro »Hvaležna«. 748

MODISTKA

v Sarajevu išče samostojno delavko za takoj. — Pogoj: zelo ugodni. Ponudbe na: Sarajevo, Dobrovoljačka 73. 752

GOSPODINJA

dobra kuharica, vajena tudi vseh drugih del, išče službo pri orožnikih ali pri majhni družini. Ponudbe na upravo lista pod »Poštena«. 742

FRIZERKO

dobro, sprejemam takoj ali po dogovoru. Plača din 500 in vsa oskrba. **Zerjav Ladislav**, Kranj. 768

TRGOVSKA POMOČNICA

mešane stroke, zmorna nemišine, želi premeniti službo. — Grem tudi kot blagajničarka ali pa v kakšno drugo primerno stroko. — Ponudbe upravi pod »Kavcija«. 774

DOPISI

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din.

Z LOČENKO ALI VDVO do 30 let, z lastnim stanovanjem želi znanje resen dobro situiran gospod s stalno službo. — Ponudbe s polnim naslovom poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Pomlad«. 752

HCERKA POSESTNIKA

(ev. prevzajem posestvo) želi poštenega, resnega znanja. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Trgovsko naobrazena 28 l.«

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din.

PODSTRESJA

Starine, ki jih najdete pod streho, kupi **TIŽIAN**, Franciskanska ulica, pasaja. 749

DRVA ZA KURJAVO

suha in sveža, bukovno ogelje, apno — vagonске pošiljke, kupujemo. Ponudbe s količinami, cenami poslati takoj na: **Biro Bela**, Sombor. 751

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din.

OREHOVA JEDRCA

sortiran cvetlični med in medico dobite najceneje v

MEDARNI

Ljubljana, Zidovska ul. 6. 501

MALINOV SUKUS

večje količine prodaja: **Mr. Ph. Ivo Tončič**, Celje. 771

SOBE

Beseda 1.— din, davek posebej.
Najmanjši znesek 15.— din.

NA JESENICAH

v bližini tiskarne iščem sobo. **Lutman**, Lampetova 4. 773

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din.

DVOSOBNO STANOVANJE

s pritlikami din 250 oddam. **Prosenec Ivan**, Cesta v Zeleni log št. 5. 763

HIPNOTIZEM

ni več nobena skrivnost. Skrivnost je le, kako bomo dosegli srečo na podlagi spoznanja svoje življenjske poti. To pot vam more pokazati samo knjiga **F. T. Karmaha** »Naš život i okultne tajne«.

POMAGAL VAM BO

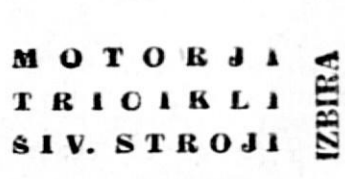
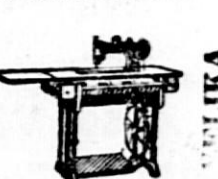
Znani pisec in raziskovalec okultnih ved **F. T. Karmah** vam brezplačno napove vašo bodočnost. Razen važnih dogodkov iz preteklosti vam pove tudi vse vaše odnose do ljudi, zakona, loterije, trgovine in vseh važnejših dogodkov sedanjosti. Njegov nasvet vam bo prinesel zaželene uspehe v življenju. Zahvalne izjave, ki jih vsak dan prejema s celega sveta, dokazujejo nenavadno zanesljivost njegovih napovedi. Postavite mu nekaj važnejših vprašanj, ki vas zanimajo, in sporočite mu točne podatke o svojem rojstvu. Vse napovedi o vašem življenju, ki so zgoraj omenjene, ste dobili popolnoma brezplačno, če boste pri pisanju kupili njegovo najnovejšo knjigo »Naš život i okultne tajne«. Knjiga stane samo 30 din, denar pa se pošilja na ček, račun št. 17.453 na točni in stalni naslov: **F. T. Karmah**, Zalec.

V roku 48 ur boste dobili v zapretem, diskretnem ovoju vašo brezplačno življenjsko analizo in knjigo »Naš život i okultne tajne«.

SIV. STROJI

NAJNOVEJŠI OTR. VOZICKI

igraci vozicki, skiroji, avtomobilčki, kolesni deli

TRIBUNA F.B.L. LJUBLJANA

Karlovska c. 4 — Podružnica: Maribor, Aleksandrova 26

Ceniki franko!

NENAVADNO TENKA

a kljub temu zajamčeno zanesljiva!

Manjvredne imitacije energično odklonite, gre za vaše zdravje!

NAŠ VAL

sporedi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmski pregledi, nagradni natečaji, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran!

UPRAVA: Ljubljana, Knafličeva ulica 5.

Mesečna naročnina samo 10.— dinarjev!

Vladimir Kijavec:

Pogled nazaj

»Ah, nič...! Povedka...«

»Pokaži!«

»Čuden stavek, mar ne, mama?... Ni-ma povedka, čeprav...«

»Pokaži, sem rekla! Ne slišiš dobro?«

»Pa res nič nimam, mama!«

»Roko iz žepa!... Oho, oho! Temu praviš ti »nič«?... Si pozabil, kaj sem te prosila?«

»Ali zares ne vem, mama, kako so pri-sepe...!«

»Molči! Ne laži in ne delaj mi sivih las!«

»Povedek, mama...!«

»Pojdi mi izpred oči!«

Vem: užaljena je in take volje, da ne bo spregovorila z mano dolgo, dolgo. Še pogledala me ne bo, ko bom posegel pod kuhinjsko omaro — niti me ne bo povprašala, kam sem namenjen, ko bom prišel za ključko.

Zmaj so se nam povzpeli visoko. Edijev, najmočnejši, kraljuje nad mojimi in Jožkovimi... bi najbrž še nad marsikaterim... bo tudi nad Darinkovim, ko se mali, dolgo-lasi mislec vrne iz šole in spusti krhko stvarco z dolgim, pisanim repom v sončno svobodo, ves drhteč v napetem pričakovanju.

Nove doklade za upokoјence

Beograd, 9. marca p. Ministrijski svet je na svoji četrtkovni seji sprejel uredbo o spremembah zakonskih določb, ki se nanašajo na dohodke državnih upokoјencev. Glavne spremembe so naslednje:

Člen 1. V uredbi o posebnih in rodbinskih dokladah državnih upokoјencev od januarja 1935 se odražajo naslednje spremembe in izpopolnitve:

Osebnim upokoјencem katerim so bile pokojnine določene po dohodkih na osnovi zakonskih določb, ki so postale pravnoveljne s 1. septembrom 1923, pripadajo mesečno naslednje osebne doklade:

upokoјencem z manj kot 20 leti službe brez oziroma solsko izobrazbo pri letni pokojnini do 2.999 din v I. razr. razreda mesečna doklada 980, v II. razr. 850, v III. razr. 750 din; pri letni pokojnini 3.000 do 4.999 din mesečna doklada (po draginskih razredih) 1.100, 950 ali 850 din; pri letni pokojnini 5.000 do 6.999 din doklada 1.320, 1.100 ali 950 din; pri pokojnini nad 7.000 din pa doklada 1.540, 1.300 ali 1.100 din;

upokoјencem z več kot 20 leti službe ne glede na solsko izobrazbo in pri pokojnini do 2.999 din doklada (po draginskih razredih) 1.300, 1.100 ali 950 din;

upokoјencem z več kot 20 leti službe, a brez fakultetske izobrazbe, pri letni pokojnini 3.000 do 4.999 mesečna doklada (po draginskih razredih) 1.500, 1.300 ali 1.100 din; pri pokojnini 5.000 do 6.999 din doklada 1.900, 1.700 ali 1.500 din; pri pokojnini čez 7.000 din pa doklada 2.200, 2.000 ali 1.700 din.

upokoјencem z več kot 20 leti službe in popolno fakultetsko izobrazbo pri letni pokojnini 3.000 do 4.999 din mesečna doklada (po draginskih razredih) 1.900, 1.700 in 1.500 din; pri pokojnini preko 5.000 din pa 2.200, 2.000 in 1.700 din.

upokoјencem s fakultetsko izobrazbo in več kot 30 let službe pri letni pokojnini 3.000 do 4.999 doklada 2.200, 1.900 in 1.700 din; pri pokojnini preko 5.000 pa doklada 2.500, 2.200 in 1.900 din.

upokoјencem zvanjenih gre mesečna doklada (po draginskih razredih) 700, 600 ali 550 din; upokoјencem služiteljem pa 650, 550 ali 500 din;

upokoјencem, ki prejemale kot pokojnino popolno dohodke pokojnika, na katerem so bili upokoјenci, pripada po draginskih razredih mesečna osebna doklada: uradnikom s popolno fakultetsko izobrazbo pri letni pokojnini 5.000 do 6.999 din mesečna doklada 2.600, 2.200 ali 1.900 din; pri pokojnini 7.000 do 8.999 din doklada 2.800, 2.400 ali 2.150 din; pri pokojnini 9.000 ali več din pa doklada 3.000, 2.700 ali 2.500 din; uradnikom brez fakultetske izobrazbe pri letni pokojnini 5.000 do 6.999 din mesečna doklada 2.200, 1.700 ali 1.430 din; pri pokojnini 7.000 do 8.999 din doklada 2.600, 2.200 ali 1.900 din; pri pokojnini preko 9.000 din pa doklada 2.800, 2.400 ali 2.100 din; uradnikom neglede na solsko izobrazbo pri pokojnini do 2.999 din doklada 1.870, 1.540 ali 1.320, zvanjenikom 960, 850 ali 800 din, služiteljem 850, 800 ali 750 din.

Upravičencem do rodbinskih pokojnin, odmerjene po zakonskih določilih do 1. septembra 1923, pripadajo mesečne osebne

doklade pri letni pokojnini do 1.999 din po draginskih razredih 980, 850 ali 750 din na mesec; pri pokojnini 2.000 do 2.999 din doklada 1.100, 950 ali 850 din; pri pokojnini 3.000 do 4.999 din doklada 1.320, 1.100 ali 950 din; pri pokojnini 5.000 do 6.999 din doklada 1.500, 1.300 ali 1.100 din; pri pokojnini 7.000 ali več din pa doklada 1.700, 1.500 ali 1.300 din. Rodbinam umrlih zvanjenikom gre doklada (po draginskih razredih) 700, 600 ali 550 din, rodbinam služiteljem pa 600, 550 ali 500 din.

Osebnim upokoјencem, katerim je bila pokojnina določena na osnovi zakona o uradnikih z dne 31. julija 1923 in zakona o državnem prometnem osebju z dne 28. oktobra 1923., pripadajo osebne doklade v enakem odstotku, ki je vse prej kakor sodben. Poročeno naj bo dejstvo, da sta mestni Črnomelj in Metlika komaj 3 ure 15 minut, odnosno 3 43 min. počasne železniške vožnje oddaljeni od kulturnega središča Belega Ljubljane, vendar do prvega železniškega postaja, ki je nevarno trikrat bolj oddaljena od Ljubljane, pošto prej kakor vsi državni uradi in zasebniki v Beli Krajini. V enakem času prispe pošta tudi že v 20 km od železnice oddaljene kraje v Slovenskih gorah, čeprav jo vozijo konjska kljuseta korakoma daleč v bregove.

Vsa krivda je v železniškem voznem redu. Treba bi bilo samo da bi vozil osebni vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.15 uri do Karlovca. To prav upravičeno zahteva vsa Bela Krajina. Naj se splošni želji in koristim doslej tako zastavljene krajine vendar enkrat ustreže. Povsem možno je to s preureditvijo voznega reda v tem smislu, da se prvemu iz Ljubljane odhajajočemu vlaku priključi zveza na Karlovec, drugi vlak z odhodom ob 6.30 na naj vzhodno Novega mesta, kajti splošne potrebe cele Bele Krajine ne moremo sicer poizkusiti lokalnim turističnim potrebam samo gotovih krajev.

	I.	II.	III.
1/3a	100	—	—
1/3	220	—	—
1/4a	340	100	—
1/4	600	350	250
1/5 in II/1a	650	400	300
1/6 in II/1	700	450	350
1/7 in II/2	750	500	400
I/8, I/9, II/5 ter III/1, 2, 3	775	525	425
zvanjeniki	760	560	510
služitelji	585	485	460

2. Za one, ki so bile upokoјeni z več kot 20 let efektivne državne službe:

	I.	II.	III.
1/1	1700	1500	1300
1/2	1600	1400	1200
1/3	1400	1200	1100
1/4	1200	1000	900
II/1	1020	810	710
I/5, 6, 7 ter II/2, 3 in III/1	880	660	560
I/9, II/4, 5 in III/2, 3 in 4	840	620	550
zvanjeniki	820	500	420
služitelji	480	420	380

Osebnim upokoјencem, ki jim je bila pokojnina odmerjena na osnovi zakona o uradnikih z dne 31. marca 1931 ter zakona o državnem prometnem osebju z dne 22. junija 1931 pripadajo osebne doklade po istem odstotku, po katerem jim je bila določena pokojnina, upoštevajoč pri tem kot osnovno naslednje mesečne osebne doklade:

	I.	II.	III.
položajna skupina	100	0	0
3/1	230	0	0
3/II	340	100	0
4/1	620	350	250
5.	650	400	300
6.	700	450	350
7.	750	500	400
8, 9 in 10	775	525	425
zvanjeniki	760	560	510
služitelji	585	485	460

Približno na enak način v enakem razmerju kakor civilnim upokoјencem so regulirali pokojnine vojaškim upokoјencem

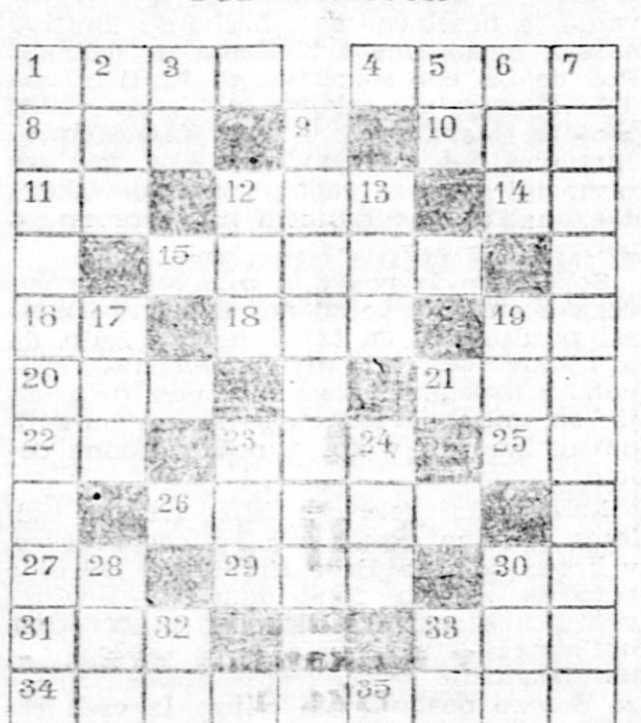
narju g. Olupu na Vojvode Mišića cesti 21. Kdor ima večji vrt, si bo pa sam ali skupno s sosedi nabavil ročno ali nahrbtno škroplilnico, škropilo pa vzel pri podružnici ali pri Sadjarskem in vrtnarskem društvu v Frančiškanski ulici, kjer ga dobe člani po znižani ceni

Zboljšajte prometne zveze z Belo Krajino

Metlika, 7. marca
Bela Krajina ima mnogo možnosti za gospodarski razvoj in vendar so jo do zdajnih let preveč zapostavljali. Zlasti je neobhodno potrebno, da se Bela Krajina oskrbi z boljšimi prometnimi zvezami. Posledica slabih prometnih zvez se najbolj občuti v poštnem prometu, ki je vse prej kakor sodben. Poročeno naj bo dejstvo, da sta mestni Črnomelj in Metlika komaj 3 ure 15 minut, odnosno 3 43 min. počasne železniške vožnje oddaljeni od kulturnega središča Belega Ljubljane, vendar do prvega železniškega postaja, ki je nevarno trikrat bolj oddaljena od Ljubljane, pošto prej kakor vsi državni uradi in zasebniki v Beli Krajini. V enakem času prispe pošta tudi že v 20 km od železnice oddaljene kraje v Slovenskih gorah, čeprav jo vozijo konjska kljuseta korakoma daleč v bregove.

Vsa krivda je v železniškem voznem redu. Treba bi bilo samo da bi vozil osebni vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.15 uri do Karlovca. To prav upravičeno zahteva vsa Bela Krajina. Naj se splošni želji in koristim doslej tako zastavljene krajine vendar enkrat ustreže. Povsem možno je to s preureditvijo voznega reda v tem smislu, da se prvemu iz Ljubljane odhajajočemu vlaku priključi zveza na Karlovec, drugi vlak z odhodom ob 6.30 na naj vzhodno Novega mesta, kajti splošne potrebe cele Bele Krajine ne moremo sicer poizkusiti lokalnim turističnim potrebam samo gotovih krajev.

Križanka

Pomen besed

Vedovstvo:
1. Srd, 4. športna panoga in orodje, 8. bosanska reka, 10. gozdček, 11. japonska narodna igra, 12. nadnaravno bitje, 14. krajevni prislovi, 15. del pol. postaja, 16. kem. znak za prvine, 18. posoda, 19. osebni zaimek, 20. vrsta masti, 21. število, 22. kvarta, 23. neparen, 25. dva enaka soglasnika, 26. staroslovanski bog, 27. predlog, 29. slovenski kipar, 29. osebni zaimek, 31. vsakdanja potrebščina, 32. osebni zaimek, 34. sveta gora, 35. pesem.

Navpično:
1. Slovanska država, 2. številnik, 3. predlog, 5. vas pri Ljubljani, 6. del satovja, 7. bolgarski državnik, 9. ruski maršal, 12. egiptovski bog, 13. osebni praznik, 17. del obraza, 19. vrvarski izdelek, 23. zdravilo, 24. glasbena nota, 28. sorodnik, 30. osebni zaimek, 32. predlog, 33. kratka za opus.
— SPD Trbovlje ima redni občni zbor v torek 12. marca ob pol 8. zvečer pri Fortju (Kokalji).

Rešitev križanke, objavljene danes teden

Vedovstvo:
1. Načrt, 7. Bone, 8. Elias, 10. ena, 12. Oka, 13. na, 14. lok, 16. ar, 17. potok, 19. amen, 20. davi, 21. sever, 23. iz, 25. car, 26. vi, 27. jed, 29. klj, 30. Aron, 32. Tula, 33. Amerika.
Navpično:
1. nona, 2. Ana, 3. že, 4. ve, 5. ilo, 6. Nila, 7. Bengalija, 9. Sardinija, 11. Lot, 14. lovec, 15. kodar, 17. pes, 18. kar, 22. vas, 24. zora, 26. vira, 28. dom, 29. Kulk, 31. ne, 32. ti.

Iz Krškega

— Glasanje prebivalstva v preteklem letu je pokazalo po vsem srezu nazadovanje prebivalstva. Medtem ko leta 1933. se je 352 porok, 1304 porokov in 667 umrlih; 1191 rojstev (manj 113) in umrlih 715 (za 48 več). K temu pristojno, da gre vsako leto vsaj 239 ljudi po svetu izven naše države. Glede rojstev je bila v preteklem letu na prvem mestu občina Leskovec s 139 rojstvi, glede smrtnih primerov pa Krško, kjer pa moramo upoštevati, da jih je mnogo umrlo v bolnici ter niso iz krške občine, 228 jih je umrlo v starosti nad 70 let in 143 izpovednega leta. Največ jih je umrlo zaradi srčnih bolezni, namreč 117, za pljučnico 88, jetiko 77, kapjo 39, davico 10, smrtnih nesreč je bilo 29, samomorov 11, umorjenih pa so bili trije. Odkar se je začela gospodarska kriza, porodi rapidno nazadovanje in se več umirjivosti. Tudi številni samomorji pričajo o težkem življenju našega ljudstva.

DOBRA IN SLABA STRAN

— Naše stanovanje ima svoje dobre in slabe strani. Slaba stran je v tem, da so stene tako tanke, da naši sosede slišijo vsako besedo, ki jo spregovorimo.
— A dobra?
— Dobra stran je pa zopet v tem, da tudi mi slišimo slišno besedilo, ki jo spregovore sosede.

Mamutska skakalnica v Planici je pripravljena!

Prekrasno vreme v Planici — Obeta se veličastna prireditev

Rateče-Planica, 9. marca
Skoraj ves teden je v Planici nagajalo vreme. V začetku tedna je bilo skoraj prejšnje in je premeški sneg onemogočal treninge na veliki skakalnici, pozneje pa je pritisnil mraz, zaradi česar je skakalnica zamrznila, a tudi veter je onemogočal polete. V četrtek so šli najpogumnejši vseeno na start in dosegli razmeroma prav lepe daljave. Včeraj se je veter poleg in jo bil mogoč trening v polnem obsegu. Zato so bili doseženi tudi krasni rezultati. Čeprav so skakali samo s tridesetinskim zaletom, je večina skakalcev dosegla daljave nad 80 metrov zlasti: Nemci, a Bradl se je pognal celo na 88 metrov, Höll pa na 86. Od naših sta Pribošek in Novšak obstala na 84. Finžgar pa na 69.

Danes je v Planici prekrasno vreme brez vetra in brez oblakov. Temperatura je bila davi —12, vendar se je v teku dneva znatno dvignila in je solnce toplo prigravalo. Velika skakalnica je v odličnem stanju, razpoloženje skakalcev je najboljšje, tako da je pričakovati najboljše rezultate. Vsi tekmovalci bodo danes skakali s polnim zaletom. Trening se je danes pričel že ob 11. Rezultate bo javila polnodno najkasneje do 14. radijska postaja, prav tako tudi zvečer, objavljeni pa bodo tudi pred Gorvevo trgovino na Tyrševi cesti in pri "Putniku". Za jutri so vse priprave končane. Vse Rateče so v zartavah. Postajno poslopje je dobilo zvočno napravo za obveščanje javnosti in telefonsko zvezo s skakalnico, tako da bodo prireditelji čakali na zadnji vlak, čeprav bi imel zamudo. Ker pa bodo šli vsi vlaki naprej v Italijo, tako da bodo bližnje italijanske železniške postaje v Belo peč, ni računati, da bodo vlaki imeli zamude.

Vse, ki potujejo v Planico, prosimo, naj kupijo že danes vozni listek pri Putniku, da dobe prostor v vlaku. Ker je v izdajo listka K13 precej pisanja in bi v primeru velikega navala pred blagajnam lahko nastale zamude vlakov, še enkrat opozarjamo, naj si raje danes kakor jutri nabavi vsak vozni listek.

Velika skakalnica je lepo okrašena in napravljena impozanten vtis. Za jutri se obeta veličastna prireditev, ki bo še prekosila prejšnje.

Za propagando pogozdovanja seje širšega banovinskega odbora za propagando gozdarstva

Te dni je bila v prostorih ljubljanske družnice Jugoslovenskega gozdarstva zbiranja seja širšega odbora za propagando gozdarstva v Ljubljani. Seje so se udeležili zastopniki banke uprave (gozdarski odsek, odsek za urejanje hudournikov, prosvetni oddelek, tehnični oddelek in socialni oddelek). Štaba dravske divizijske oblasti, štaba za utrjevanje, direktorije šum v Ljubljani, časne državne uprave razlaščenih gozdov v Ljubljani, direktorije državnih železnic, Kmetijske zbornice, inženjerske zbornice, ljubljanske podružnice Jugoslovenskega gozdarstva, Zveze za tujski promet, Rdečega križa Slovenskega planinskega društva in Zavoda za pridobivanje in prodajo gozdnih semen v Mengšu.

Na seji sta predsednik odbora Saša Stare in tajnik inž. Dinko Cerjak poročala o delu odbora v njegovem drugem poslovnem letu. Okrajni odbori za propagando gozdarstva so osnovani v vseh okraih, v nekaterih občinah pa tudi občinski podobori.

Namen teh odborov je, da vodijo iniciativno akcijo za popularizacijo gozdarstva med ljudstvom s sodelovanjem vseh pri pogozdovanju, interesiranih gospodarstvih, kulturnih in humanitarnih organizacij.

Iz Kranja

Zborovanje lastnikov motornih vozil. I. gorenjski motoklub sklicuje v Kranju za jutri ob 10. dopoldne sestanek vseh gorenjskih motoklubov in avtomobilistov zaradi nove uredbe o prodaji tekočega goriva.

Kreditna zadruga državnih uslužbencev ima jutri v nedeljo 10. t. m. ob 10. dopoldne v Zadrugnem domu redno letno skupščino.

Gledališki odsek »Vzajemnosti« priredi jutri 10. t. m. ob 16. v Cankarjevem domu odlično komedijo »Faun« angleškega pisca Knoblanchea.

Številno brezposelnih se še vedno večja. Na področju Borze dela v Kranju je bilo v mesecu februarju 1345 brezposelnih delavcev in delavk. Ker začasno še ni upanja za zaposlitev pri javnih delih, je pričakovati zaradi odpustitev v tekstilni industriji nadaljnje porast brezposelnosti. — Delo dobe takoj 3 služinje, 6 kmetov in 1 hlapca.

Smučarski klub »Poljana« obvešča svoje članstvo, da bo redni občni zbor v sredo 13. t. m. ob 20. v restavraciji Rudigaj.

Dežurno službo zdravniška OUZD ima jutri v nedeljo zdravnik g. dr. Herfort Joža. njegovo nadaljnje opravljanje poklica.

K. šahovski klub priredi simultanko, ki jo bo odigral znani kranjski šahist g. Singar Hinko v sredo 13. marca ob 20. v lovski sobi hotela »Stara postaja«. Vsi kranjski šahisti so vabljeni k udeležbi, po možnosti naj si udeleženci oskrbijo šahovnice. Prijavnine ni.

Kino Cegnar v Strazišču predvaja v soboto ob 21. v nedeljo ob 19. in ponedeljek ob 21. film »Kraj kraljeve«; v soboto ob 22.15, v nedeljo ob 21. in ponedeljek ob 20.15 uri film »Patriot«.

Ker nikomur ne moremo škodovati, prostovoljno izjavljamo glede na notico v četrtkovni številki o razkritju tatvin v tovarni »Intex«, da vratar g. Andrej Pizent ni v nobeni zvezi s to zadevo, kar jasno kaže.

Redni letni pregled motornih vozil bo za občini Kranj in Strazišče v petek 15. marca ob 14. v Kranju pred policijo, za vse ostale občine srezu Kranj v soboto 16. marca ob 8. v Kranju pred policijo, dne 16. marca ob 14. pa v Trzinu pred pošto za občine sodnega okraja Trzin.

Z Jesenic

— Pevski koncert. Pevsko društvo »Sava« Jesenice, priredi jutri ob 20. v Savrski Sokolskega doma na Jesenicah pevski koncert z zelo bogatim in izbranim sporedom. Zbor vodi pevovodja g. Martin Jeram. Nastopi moški zbor, oktet in kvartet ter solistinja gđ. Jeramova Alma in gđ. Prilanova Pavla. Na sporedu so pesmi Adama, Aljaža, Dvořaka, Gerbica, Ipavca, Kernjaka, Jereba, Mirka, Mačka, Pregla in Zajca. Pevski zbor, ki ima zelo dobre moči se bo gotovo krepko uveljavil pri izvajanju sporeda, ki vsebuje lepe umetne in narodne pesmi.

Mamutska skakalnica v Planici je pripravljena!

Rateče-Planica, 9. marca
Skoraj ves teden je v Planici nagajalo vreme. V začetku tedna je bilo skoraj prejšnje in je premeški sneg onemogočal treninge na veliki skakalnici, pozneje pa je pritisnil mraz, zaradi česar je skakalnica zamrznila, a tudi veter je onemogočal polete. V četrtek so šli najpogumnejši vseeno na start in dosegli razmeroma prav lepe daljave. Včeraj se je veter poleg in jo bil mogoč trening v polnem obsegu. Zato so bili doseženi tudi krasni rezultati. Čeprav so skakali samo s tridesetinskim zaletom, je večina skakalcev dosegla daljave nad 80 metrov zlasti: Nemci, a Bradl se je pognal celo na 88 metrov, Höll pa na 86. Od naših sta Pribošek in Novšak obstala na 84. Finžgar pa na 69.

Danes je v Planici prekrasno vreme brez vetra in brez oblakov. Temperatura je bila davi —12, vendar se je v teku dneva znatno dvignila in je solnce toplo prigravalo. Velika skakalnica je v odličnem stanju, razpoloženje skakalcev je najboljšje, tako da je pričakovati najboljše rezultate. Vsi tekmovalci bodo danes skakali s polnim zaletom. Trening se je danes pričel že ob 11. Rezultate bo javila polnodno najkasneje do 14. radijska postaja, prav tako tudi zvečer, objavljeni pa bodo tudi pred Gorvevo trgovino na Tyrševi cesti in pri "Putniku". Za jutri so vse priprave končane. Vse Rateče so v zartavah. Postajno poslopje je dobilo zvočno napravo za obveščanje javnosti in telefonsko zvezo s skakalnico, tako da bodo prireditelji čakali na zadnji vlak, čeprav bi imel zamudo. Ker pa bodo šli vsi vlaki naprej v Italijo, tako da bodo bližnje italijanske železniške postaje v Belo peč, ni računati, da bodo vlaki imeli zamude.

Vse, ki potujejo v Planico, prosimo, naj kupijo že danes vozni listek pri Putniku, da dobe prostor v vlaku. Ker je v izdajo listka K13 precej pisanja in bi v primeru velikega navala pred blagajnam lahko nastale zamude vlakov, še enkrat opozarjamo, naj si raje danes kakor jutri nabavi vsak vozni listek.

Velika skakalnica je lepo okrašena in napravljena impozanten vtis. Za jutri se obeta veličastna prireditev, ki bo še prekosila prejšnje.

Za propagando pogozdovanja seje širšega banovinskega odbora za propagando gozdarstva

V ta namen so bila v preteklem letu prirejena številna gozdarska predavanja in tečaji za učitelstvo, kmetovalce in vojaštvo. Spomladi in jeseni so bili mladinski dnevi za pogozdovanje, pri katerih se je šolska mladina učila pogozdovati in pravilno gospodariti z gozdom. Več pogozdovanj je izvedlo tudi vojaštvo. Propagandni odbori so dajali pobudo za ustanavljanje gozdnih drevesnic in vzornih gozdnih nasadov ter z raznimi publikacijami skrbeli za pospeševanje in napredek gozdnega gospodarstva. Zanimanje za delo propagandnih odborov je bilo veliko tako med ljudstvom, kakor tudi pri omenjenih oblasteh, ustanovah in društvih, ki so z velikim razumevanjem spremljali in podpirali akcijo propagandnih odborov.

Po končanih poročilih je bil iz vrst zastopnikov oblasti društev in ustanov izvoljen naslednji ožji odbor: predsednik Saša Stare; podpredsednik dr. Viljem Krojčič, kap. Mihajlo Mititič in Josip Palme; tajnik inž. Alojzij Funkl; odborniki inž. Viktor Novak, inž. Dinko Cerjak inž. Bogdan Zagar, Srečko Kristan, inž. Milan Simič, inž. Franjo Sevnik, Janez Strein, inž. Mirko Sušteršič, Vinko Gregorič, dr. Anton Mrak; zastopnik direktorije drž. železnice, ki ga imenuje direktorja.

Iz Metlike

— Novo upanje za vinogradnike. Doznali smo, da se Prizad resno zanima za nakup belokranjskega vina in išče zato za primernih večjih kleti in drugih prostorov. Za Belo Krajino je to prav razveseljujoč pojav. Napramo vse, ki imajo za ta svrhe primerne prostore na razpolago, naj jih prijavijo mestni občini.

— Navodilo mešanstvu. V svrhu orientiranja navajamo, da velja za požar dveminutno neprekinjeno tuljenje sirene, ki je namenačena na poslopju ljudske šole in katere glas bo pojačen. Zato naj se nikakor ne zamenja z znakom trinitutnega tuljenja sirene s prekinljivimi, ki je predpisan tako za vaje kakor tudi resne napade iz zraka. Opozorjamo na upoštevanje znakov zlasti zato, da se prepreči vsako razburjanje občinstva pred vajami, ki jih bo krajevni odbor za zaščito pred letalskimi napadi podvzel v svrhu uvečanja mesta.

Iz Litije

— Marčev sneg — beraški gnoj. Tako je staro kmečko pravilo, ki pa letos seveda ne drži, ker je še vse pod snegom. Kljub temu, da se že navajlja pomlad in so prišle kraji že goli, smo dobili v četrtek zopet zimo v novi izdaji. Prišlo je na novo snežiti in je sneg res pobelil vse. Druga leta so imeli vrtnarji po tem času že polne roke dela, letos pa se tiče še pri topli peči. Tudi temperatura je še precej nizka. V petek zjutraj smo imeli v trgu 8 stopinj pod ničlo, na bolj izpostavljenih točkah pa so kazali termometri celo 10 stopinj pod ničlo.

— Gostje pri otvoritvi dispanzerja. Pri otvoritvi dispanzerja, ki se nahaja pri litijski predmestni, so bili navzoči tudi zunanji gostje, med drugimi dr. Joža Bohinjec, ravnatelj OUZD iz Ljubljane. Prav tako je dospel k nam dr. Neubauer iz Golnice. Dispanzer bo odprt vsak torek in petek ob 14. naprej. Bolniki naj pridejo vsaj do 15. ure.

— Učiteljska hospitacija. Učitelstvo iz litijskega okraja bo hospitiralo v soboto 16. t. m. na poskusni šoli za Bežigradom v Ljubljani. Pedagoški vodja Bežigradske poskusne šole je bivši učitelj na litijski meščanski šoli g. Rudolf Koblica. Hospitacija se bo začela ob 8. zjutraj.

— »Revolucija mož« na sokolskem odru. V nedeljo so gostovali pri nas člani dramskega oddelka NSZ iz Ljubljane. Uprizorili so »Revolucijo mož«, izredno šegavo in vedro delo. Publiko je prišla sprčo uspelega igranja na svoj račun. Žal je bila dvorana bolj slabo zasedena, kar gre pač na račun nedelje. Izkušnje kažejo, da je v tem času, ko imamo že tople nedeljske popoldneve, bolje prirejati igre ob sobotah svečer.

Inserirajte v „Sl. Nareda“!

Tečaj so morali prirediti v gostilni Vsa Ljubljana ne premore dvorane za strokovni tečaj —<

DNEVNE VESTI

albanske obale ga je presenetilo neurje. Otvorjen je bil z dvema težkima železnima cilindroma, napojenima s plinom kot pripravo za dvigavanje potopljenega rušila »Ljubljane«. Zaradi močnega vetra in valov so se pretgale vrvi, ki so vezale železna cilindra ter so jih morali spustiti z ladje. Naše pomorske oblasti so poslane več vojnih remorkerjev, da poiščejo cilindra. Upajo, da ju bodo našli, ker so prejšnje vesti, da sta bila opažena s parnika »Lucia« v bližini morške obale. Ko bodo priprave za dvigavanje pripeljali v Šibenik, se bodo šele lotili reševalnega dela.

Obojenja za meningitis v Dalmaciji. V zadnjih tih dneh so se pojavili trije novi primeri obojenja za meningitisom v Splitu. Iz infekcijskega oddelka bolnice so pa že odpustili 10 bolnikov ozdravljenih. Umrljivost za meningitisom je znašala v Splitu samo 30%. Zadnje čase se je meningitis razširil v okolici Mitrovice in Vinkovca.

Sestanek stalnega jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora. Prihodnji sestanek jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora bo v začetku aprila. Na njem bodo razpravljali o novi trgovinski pogodbi.

V Murskem Središču iščejo premož in nafto. V Murskem Središču so se lotili velikih raziskovalnih del, ker so po mnenju geologov tam večja ležišča premoga, pa tudi nafte. Znano je, da so v Medjimurju že začeli pridobivati nafto, sicer v manjšem obsegu, vendar pa dosedajni rezultati kažejo, da so tam v resnici ležišča nafte in da bi se produkcija lahko znatno povečala. V Murskem Središču so pa že kopali premož in z rezultati so bili zelo zadovoljni. Zdaj so začeli odpirati nove rove in sicer do globine 300 m. Hkrati s tem iščejo nafto.

Za zaščito otrok za slučaj vojne so darovali: Anton Petek, trgovina, Celje 100 din, Viktor Meden, Ljubljana 50 din, A. Ebenpanger, Ljubljana 100 din, Ig. Kleinmayr in Bamberg družba z o. z. Ljubljana 50 din, Ludovik Černe, Ljubljana 50 din R. Miklavc, manufakturna trgovina »Pri škofcu«, Ljubljana 100 din, Rosenfeld Robert, trg. z meš. blagom Ptuj 50 din, Albin Šifrer, puškar, Ljubljana 50 din. Iskrena hvala! Jug. unija za zaščito otrok, — Ljubljana.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stanovitno, zmerno mrzlo in večinoma jasno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Dubrovniku, Splitu in Kumboru 5, v Ljubljani 4,4, na Rabu 3, v Mariboru 2,3, v Zagrebu 2, v Sarajevu in Visu 0,0, v Beogradu —1,0. Davi je kazal barometer v Ljubljani 770,2, temperatura je znašala —3,2, na aerodromu —6,4° C.

Iz Ljubljane

—Ij Oračnovci! V ponedeljek 11. marca bo poteklo 19 let, odkar je umrl dr. Ivan Oračnov. Na ta dan se bo zbrala številna Oračnova družina, da se skupno spomni svojega krušnega očeta. Zjutraj ob 9. se bodo udeležili sv. maše v franciskanski cerkvi, po maši pa bomo odšli na dvorišče Oračnovskega doma v Wolfovi ulici, kjer se bomo poklonili pred spominsko ploščo svojemu velikemu dobrotniku. Sveta dolžnost vsakega Oračnovca je, da s svojo naravnostjo pripomore k čim lepšemu izidu spominske svečanosti.

—Ij Podprimo idealno mladič! Društvo ljubljanskih konservatoristov si je postavilo nalogo širiti zlasti med dorasajočo mladino smisel za glasbo. V ta namen prireja glasbene matinee, da seznanja mladino z umotvori na tem področju. Tako prireditev bo jutri ob 10.30 v franciskanski dvorani. Na sporedu so pevske točke in kompozicije za flauto, violončelo, klavir in violino. Spored, ki velja za stopnico, se dobi v Matični knjigarni. Cena 3 din.

—Ij Tri simfonije dela iz svetovne literature bomo čuli pri prihodnji javni produkciji ljubljanske Glasbene akademije in sicer: 1) Mozartov klavirski koncert v c-molu, ki ga bo igrala s spremljevanjem orkestra slusateljica Loger Edita iz sole prof. Janke Ravnika. 2) Maks Bruhova violinski koncert v g-molu, ki ga bo igrala s spremljevanjem orkestra slusateljica Burger Kajetan iz sole prof. J. Slajsa. 3) Pomnoženi akademski orkester bo odigral Beethovno Osmo simfonijo v f-duru. Vse tri točke sporeda bo dirigiral slusatelj Hubad Samo iz sole prof. dr. Danila Švara. Produkcija bo v torek 12. t. m. ob četrtni na 7. v veliki filharmonični dvorani. Podrobni spored, ki velja obenem kot vstopnica, se dobi v knjigarni Glasbene Matice.

—Ij Orkeški otoki so na skrajnem severu Škotske. O tem maloznanem otočju bo predavala pod okriljem Angleškega društva v četrtek 14. t. m. ob 18. v Beli dvorani hotela »Union« lektorica na naši univerzi ga. Fanny S. Copeland. Ga. Copeland je dobra poznavalka teh otokov ter bo spremljala svoje predavanje z barvnimi slidoptičnimi slikami. K obilni udeležbi zanimivega predavanja naše neumorne kulturne delavke vabi odbor.

—Ij Vesela zgodba »Pekovska« bo prav gotovo tudi vas tako prevzela, da se boste ob koncu predstave kar pridružili pevcm na odu in z njimi zapeli: Mi vsi smo pekovski krvi... Saj se vam bodo ti veseli peki in pekovi — sami stari znanci — s katerimi boste preživeli par prijetnih uric, tako priljubili, da jih boste obiskali še večkrat. Sentjakovski gledališče ponovi »Pekovsko« danes v soboto 9. in jutri 10. t. m. ob 20.15. Prav dobro napravite, če si kupite vstopnice že v predprodaji pri gledališki blagajni v Meštem domu.

—Ij Koncert godalnega kvarteta Poltronieri iz Milana. Glasbeni list »Signale« pravi, da je kvartet Poltronieri tako odličen, da se ob njegovi igri spominjamo na najslavnejše godalne kvartete, kar jih je kdaj nastopalo na koncertih. Vsi štirje člani kvarteta so dosegli v tehniki tako višino, ki je prav blizu popolnosti. Poltronierijevi kvartet bo igral v Ljubljani v petek 15. t. m. ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

SPORT

V Planici je včeraj dosegel najdaljši skok Bradl z 88 metri. Danes se trening nadaljuje, jutri pa se zaključijo teden smučskih poletov v Planici z glavno prireditvijo ob 11. dopoldne. V primeru nevarnosti vetra je možno, da se bo pričela glavna prireditev že ob pol 11. Zato opozarjamo vse udeležence iz Ljubljane, naj se

poslužijo posebnih vlakov. Prvi posebni vlak bo odhajal iz Ljubljane ob 6.18 in bo prispel v Rateče ob 9.02. Predprodaja voznic za ta vlak je pri Putniku. Če bo za ta vlak prodanih dovolj voznic, v predprodaji, bo vozil drugi posebni vlak ob 6.41 s prihodom v Rateče ob 9.21. Letos bodo tekmovalci tudi moštvu. Pravico starta imajo vsi verificirani tekmovalci pri JZSS in izmoški gostje, katerih savezi so člani FIS-e. Klubi prijavijo lahko poljubno število svojih tekmovalcev, toda za oceno v moštvi morajo posredovati javiti 4 tekmovalce, ki bodo startali za moštvo. Skupni čas prvih treh da rezultat moštva. Zadnji v vsakem moštvu odpade v

klasifikaciji za rezultat v moštvi. Lahko tudi tekmujejo samo trije tekmovalci za svoj klub brez namestitelj za boljši čas. Prijave je poslali na predpisanih saveznih prijavnicah najkasneje do 27. t. m. savezu. — Nepravilne ali zakasnele prijave se bodo upoštevale le proti prijavini 10 din za osebo. Vodi klubov in tekmovalci se opozarjajo, da bodo kavicje za vsako startno številko 10 din, kdor izgubi številko, se mu kavicja ne vrne. — Dolžina proge bo cca 4200 m z v.šinsko razliko cca 1000 m. Start bo ob pol 11. dop. na Kredarici, le v primeru slabih snežnih razmer od Staničeve koče (stara proga). Cilj za tekmovalce bo pri Debeli bukvi v Spodnji Krmi, za dekleta pa pri koči v Zgornji Krmi. Prvi trije preimejo spominske plakete »Triglavske dni«. Prvi trije v drugem in tretjem razredu tudi plakete, če bo startalo v vsakem razredu najmanj 6 tekmovalcev. Če bo v enem ali drugem razredu manj kot 6 tekmovalcev, samo dve plaketi, če manj kot 4 samo ena plaketa. Razglasitev rezultatov v nedeljo ob 16 pred hotelom »Triglav« v Mojstrani. Pokroviteljstvo so prevzeli ministri za zunanje zadeve, za telesno vzgojo ter za vojsko in mornarico ter ban dravske banovine.

Živ narodno obrambni zid ob meji
Mariborska sokolska župa šteje 73 edinic, v katerih je organiziranih 10.927 sokolskih pripadnikov

Maribor, 9. marca. Sokolski in nacionalni Maribor bo jutri z vso vneto svojih nacionalnih čustev sprejemal številne sokolske delegate iz vseh predelov našega obmejnega ozemlja. Prišli bodo od vsepovsod, kjer ima mariborska sokolska župa razporedeno omrežje svojih društev in čet, ki tvorijo živ narodno obrambni zid naše narodne skupnosti. Letošnji občni zbor mariborske sokolske župe, ki je določen za 10. marca, bo nedvomno spontana manifestacija naše sokolske in narodne volje in to s posebnim povdankom narodno obrambne pripravljenosti, ki nam jo narekuje sedanost. Sokolstvo na meji je tisti važni činitelj, ki se zaveda, da nam je bodočnosti zanjena samo v veliki Jugoslaviji. Sokolski pionirji se dobro zavedajo, da je pošteno in nesebično delo najboljša jamstvo našega nacionalnega življenja in svobode. Pod devizo eno sokolstvo, en kralj in ena država prihajajo sokolski delegati v naš obmejni Maribor, kjer bodo prisostvovali obračunu naše obmejne sokolske župe ter zasnovali načrt za nadaljevanje sokolskega dela na telesnovzgojnem in prosvetnem polju.

Sokolskim delavcem in znanilcem Tyrševga evanželija velja naš današnji sokolski pozdrav, ki ga združujemo z željo, da bi njihovo delo bilo tudi v bodočnosti kronano z uspehi. Pri tem njihovem delu naj jih spemlja zavest, da so s tem opravili nekaj, kar gre v korist naše narodne celote.

Mariborska sokolska župa nas je tudi letos prijetno presenetila z lično brošuro, v kateri so objavljena izbrana in jedrnatna poročila župnih funkcionarjev. Brošura vsebuje vse važnejše dogodke v preteklem poslovnem letu ter nam v zaokroženi obliki prikazuje prizadevanja župne uprave za doseg postavljenih ciljev. Iz vseh referatov veje poštenovalna sokolska prizadevnost in volja do sokolskega dela. Prvi in najvišji cilj, ki ga je mariborska sokolska župa zasledovala v njenem delu, je idejno in telesno usposabljanje članstva za brambo domovine. Župna uprava si je vedno in povsod vneto prizadevala, da dvigne smisel za telovadbo da to usmeri v svoje edine na pot prave Tyrševe ideologije. Iz letošnjega letnega poročila posnemamo nekaj zanimivih podatkov. Znatno povečana in na novo urejena župna pisarna v Narodnem domu je postala pravo zbirališče vseh, ki so čestita sokolskega zra. Tu se zbirajo Sokoli borci in prosvetni delavci, tako da je danes župna pisarna pravo žarišče sokolskega hotenja in udeleževanja. Mariborska sokolska župa šteje danes 45 društev in 28 čet, skupno 73 edinic z 10.927 sokolskimi pripadniki. Od teh je 5850 članov in članice, 1778 naraščajo in 3201 dece. Posamezna poročila župnih funkcionarjev nas seznanjajo z obsegom in uspehi dela številnih župnih odsekov. Postavka o narodno obrambnem delu beleži znaten napredek, saj je bilo zlasti v preteklem letu to delo smotno organizirano in je takrat stala mariborska sokolska župa na čelu naše splošne obmejne pripravljenosti. Poročilo o izvršeni reviziji sokolskih edinic v letu 1939 nam pove, da je revizija dosegla svoj namen. Dvignila je smisel, zavest in voljo za pravo sokolsko delo. Poročilo na čelnostiha in strokovnega odbora je razčlenjeno v nebroj poročil posameznih odsekov, ki so v preteklem letu pokazali veliko razgibanost in presenetljive uspehe v vseh pravih telesnovzgojnih izživljanja.

Mariborske in okoliške novice

— Zdravniška dežurna služba. Jutri v nedeljo ima zdravniško dežurno službo za pomoč članom OUZD in njihovim upravičenim svojem v neodoljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika g. dr. Stanko Pogruje, Tyrševa ulica 14.

— Nočno lekarniško službo imata od danes naprej Maverjeva lekarna pri Zamorcu v Gosposki ulici 12, tel. 28-12, ter Vaupotova lekarna pri Angeli varuhu na Aleksandrovi cesti 33, tel. 22-13.

— Materinski tečaj. V torek 12. marca bo v Mariboru predavala znana javna in kulturna delavka Angela Vodecova v okviru materinskega tečaja ženskega društva o važni temi, kako vzgojiti narod poštenjakov. V vrstah mariborskega ženstva je izredno živahno zanimanje za poučno predavanje ugledne zastopnice našega ženstva. V četrtek 14. marca pa bo zaključno predavanje »Naš čas in vzgoja«. Predava prof. A. Černež. Tudi predavanja v tekočem tednu, to je predavanja o otroških igrah ter zabavi in četrtkovno predavanje o pravih staršev in otrok sta vzbudili med mariborskim ženstvom iskreno zanimanje. Dvorana je bila polna hvaležnih poslušalk, ki so z zanimanjem sledile koristnim izjavam.

— Predstojništvo mešne poljeje v Mariboru objavlja, da bo naknadni redni letni pregled vseh motornih vozil iz Maribora 13. marca ob 15. uri na dvorišču mestnega podjetja v Pimarniški ulici v Mariboru. Vsi lastniki motornih vozil iz Maribora naj predstavijo ob določenem ča-

su in kraju vsa svoja motorna vozila zaradi pregleda. Vsa lastnika motornega vozila imajo priložnost se seznaniti s prometno knjižico z državnim kolekom 100 din za potrdilo v prometni knjižici, tako za komisijski pregled v znesku 54 din za vsak avtomobil, odtodno 27 din za vsako motorno kolo. Vozila morajo biti privedena v očiščemem stanju in uporabna za vožnjo. Pregledi se bodo vršili z vso strogostjo, zlasti se bo gledalo na stanje šasije, peres, vzvodov, zavor, kretala, barometrov in hup, zadnja luč ne sme biti višja nego 1,20 m od tal, blatniki pri tovornih avtomobilih itd. Zamudniki bodo strogo kaznovani in tudi ne bodo smeli voziti z nepregledanimi vozili.

— Varčevanje z vodo. Mestno poglavarstvo razglasa: Za osiguranje rezervne vode za dnevno potrošnjo, kakor tudi zaradi preiskave vodovodnega omrežja se odreja, da morajo vsi hišni posestniki, ki imajo svoje stanovanjske ali druge objekte priključene na mestni vodovod, zopet do predložitve vsake večer ventil, ki je nameščen poleg vodomera. Ventil se mora zapreti najkasneje do 21. zvečer, odpreti pa se sme pred 5. jutraj. Od navedenega odloka so izzeti le gostinski obrati, vojašnice, železniške naprave in tovarne, ki obratujejo tudi v nočnem času. Da pa ne bi v primeru ponovnega nastopa mraza zamrzle hišne napeljave, naj se vsak večer, ko se zapre omenjeni ventil, odpre izpraznilna pipica, ki je vgrajena vanj, ali pa najnižje v zgradbi namešteni iztok (pi-

pa). Uslužbenstvo mestnega vodovoda bo izvrševalo kontrolo ter bo vsak hišni posestnik, ki se ne bi ravnal po navedenih navodilih, kaznovan po členu 67. »Vodovodnega pravilnika za mesto Maribor«.

— Dohodki mariborske carinarne so znašali februarja skupno 9.690.299 din. Od tega odpade le 97.294 din na izvoz.

— Nepojasnjena smrt. V tovrstnem klanalu na Sladkem vrhu so našli mrtvo truplo dorasčenega otroka. Truplo so spravili v mrtvašnico pri Mariji Snežni. Oblastva so pričela s poizvedbami, da se doženejo posamezne okoliščine, pod katerimi je najdeni mrtvi otrok umrl. Državno toilstvo je odredilo obdukcijo trupla, ki bo pojasnila vzroke otrokove smrti. Kot verjetno se smatra, da je priplaval truplo po Muri z onstran meje. Sedaj je treba ugotoviti, kdo so otrokovi starši in kako je otrok prišel v Muro. Možnosti sta predvsem dve: Otroka so najbrž usmrtili in ga nato vrgli v Muro. Možna je tudi, da je bil otrok živ vržen v vodo, kjer je utonil.

— No, vendar. V Mariboru in tudi drugod smo že navajeni, da obležijo snežni kupi po ulicah, tudi v središču mesta, tja do toplejšega pomladanskega vremena. V Mariboru imamo v centru mesta še visoke kope snega. Pripravi smo bili, da ga bo ljubi bodec vzel, kakor ga je dal. Tega gesla se vztrajno držijo v zadnjih letih odločni gospodje na rotovžu. Letos pa so se hoteli odvidno nekoliko poaliti in postaviti to geslo na laž. Skoraj bi bilo solnce raztalajalo snežne kopice in skoraj bi bilo spet uresničeno navedeno rekelo, pa so se tik pred tem pojavili včeraj na Grajskem trgu mestni delavci, ki so pričeli razkopavati snežne kopice ter jih nakladati na vozove. Ves sneg so odpeljali proti Dravi. Če bi še malo počakali, pa bi se solnce pošalo iz naših rotovžskih ljudi, ki si pa tega očitno niso poveli dopasti.

— Izredno živahan tovarni promet je v zadnjem času preko meje. Posebni tovarni vlaki, natovljeni s konzumnimi predmeti, odhajajo preko Maribora čez mejo. Semkaj pa prihajajo tovarni vlaki, ki prevajajo predvsem razne industrijske izdelke.

— Mariborski obrabi. V zadnjem času se opazuje v Mariboru zanimivi obrabi. Nekateri so znani, drugi so manj znani. Videti je, da se nikomur ne dobi slabo. Pri poravnavi ceh so njihove listnice izdatno napolnjene z bankovci.

— Izvoz opeke. Tukajšnja »Delavska Politika« poroča: »Za lanske letoletje je nastalo v Mariboru veliko pomanjkanje opeke, ker so tukajšnji opekarnarji prodali vso zalogo za utrjevalna dela Nemčiji. Ta teden pa so zopet prišli v Maribor podjetniki iz Dunaja, da nakupijo opeko za mestne stavbe, ker morajo v Osmariki oddajati opekarnarje vse izdelek za državno obrambo. Vendar topot Dunajčani v Mariboru zaenkrat še niso sklenili nobenih kupelj, ampak so se odpravili naprej v Zagreb, češ da dobijo tam kljub večjim prevoznim stroškom cenejšo opeko kakor v Mariboru.«

— Rabuka na Pristanu. V neki gostilni na Pristanu je nastal med vinjenimi gosti prepri zaradi neke deklce. Posledica je bila, da so si fantje skočili v lase ter se pošteno premikali. Pri tem so uporabili tudi gostilniški inventar ter razbili precej kozarcev in steklenice. Dogodek se je odigral precej burno in glasno. Stražnik je pomiril razburjene duhove. Deklica, ki je bila povzročiteljica rabuke, pa je stražnik aretirat in peljal h Grafu, od koder so jo naslednji dan prepeljali na dermatološki oddelek mariborske splošne bolnice, kjer jo bodo najprej zdravili, potem pa se bo morala zagovarjati zaradi tajne prostitucije.

— Med vrelim perilom. V splošno bolnico so prenesli 5-letno ključavničarjevo hčerko Hedvigo Milnarčičev iz Milnske ulice, ki je doma po nesrečnem naključju padla na vrelo perilo. Ubogo dekletce se je hudo opeklo po rokah in obrazu.

— Čigava je zlata verižica? Trgovca Anton Tkalec je našel na Koroški cesti zlato mosko verižico, ki jo dobi lastnik na policiji.

— Kobanski motivi. Pod tem naslovom izda naš mladi akademski slikar Lojze Šušmelj iz Selnice ob Dravi v samozaložbi za letošnje velikonočne praznike knjigo 30 ilonorezov, ki bo prava novost na našem knjižnem trgu. Ta novost je vredna pozornosti vsega kulturnega Mariboru, že iz narodnih ozirav, saj je to pomembno delo med prvimi, ki prikazuje kozjaški obmejni ozemlje, hribovito pokrajino ter človeka na tej pokrajini. To velikonočno darilo poklanja Slovencem kozjaški umetnik, ki je prepričan, da bodo vsi ljubitelji naše lepše knjige in naše umetnosti pokazali zanimanje za to zanimivo delo, ki se lahko naroči že v subskripciji. Podprimo našega domačega obmejnega umetnika.

— Tezenske novice. Med Tezenčani se mnogo šušlja o nekih preiskavah. Ljudje ugaibajo in o ono ter spravljajo to v zvezo z raznimi glasovi in zadnjem času.

— Mariborsko vreme. Davi je bila temperatura —14,9. Snóč je zapadlo 4 cm novega snega. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in vetrovno vreme.

Mariborsko gledališče

Sobota 9. marca, ob 20.: »Kovarstvo in ljubezen«. Red A.
Nedelja, 10. marca, ob 15.: »Zaroka na Jadranu«. Znižane cene, ob 20.: »Othello«.

Znižane cene.
Ob nedeljski predstavi ob znižanih cenah. V mariborskem gledališču se to nedeljo popoldne ponovi zelo zabavna Rasbergerjeva opereta »Zaroka na Jadranu«, zvečer pa veličastna Shakespearejeva »Ilogra« »Othello«.

Izpred sodišča

Obsojen, oproščen. V včerajšnji številki smo poročali o kazenski izprijavi pred mariborskim malim kazenskim senatom proti štefanu Grajfonerju in Jožefu Horvatu, ki ju je državni tožilec obtožil, da sta zakrivila smrt Ivana Senekoviča. Po tajni razpravi je bil štefan Grajfoner obsojen na 3 leta strogega zaporu ter na izgubo častnih državljijskih pravic za dobo 3 let, dočim je bil obtoženi Jožef Horvat oproščen vsake krivde in kazni.

Razbojništvo v Mesarski ulici. Kakor smo že včeraj poročali, se je moral zagovarjati pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča 29-letni čevljarški pomočnik Ivan Heričko in sicer zaradi obtožbe državnega tožilca, da je dne 24. septembra 1939 v Mesarski ulici izropal zasebnico Ivano Kozljančičovo. Heričko, ki je do zadnjega tujil vsako krivdo, je bil obsojen na 8 let robije ter na trajno izgubo častnih državljijskih pravic.